ข้อมูลสำคัญจังหวัดนครสวรรค์
ประจำปี ๒๕๖๕

สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร./โทรสาร ๐๕๖-๘๐๓๖๐๒

คำนำ

ข้อมูลสำคัญจังหวัดนครสวรรค์จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่มีความสนใจภาพรวมของจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองและสิ่งแวดล้อม โดยเอกสารฉบับนี้มีการปรับปรุงข้อมูลเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้มีความเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้จังหวัดนครสวรรค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจไม่มากก็น้อย

จังหวัดนครสวรรค์ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลสถิติต่างๆ จากหน่วยงานส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จังหวัดนครสวรรค์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	๑
ลักษณะทางกายภาพ	
๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง	๑
๒) ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๓) ลักษณะภูมิอากาศ	๓
ข้อมูลการปกครอง/ประชากร	
๔) การปกครอง	๖
๕) ประชากรและบ้าน	๗
๖) แรงงาน อุตสาหกรรม อาชีพและการประกันสังคม	๑๑
โครงสร้างพื้นฐาน	
๗) การคมนาคม	๒๐
๘) สาธารณูปโภค	๒๓
สภาพเศรษฐกิจ	
๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัด	๒๗
๑๐) รายได้เฉลี่ยของประชากร	๓๒
สภาพทางสังคม	
๑๑) สถานภาพทางสังคม	๓๓
๑๒) การบริการด้านสังคมสงเคราะห์	๓๕
๑๓) การนับถือศาสนา	๓๖
๑๔) การศึกษา	๓๗
๑๕) ด้านการสาธารณสุข	๔๒
๑๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔๕
ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่	
๑๗) การเกษตรกรรม	๗๐
๑๘) การประมง	๗๔
๑๙) การปศุสัตว์	๗๗
๒๐) ระบบชลประทาน	๘๐
๒๑) ด้านอุตสาหกรรม	๘๐
๒๒) การจดทะเบียนนิติบุคคล	๘๕
๒๓) แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ	๘๖
๒๔) วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ	๙๓
๒๕) ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP	๙๙
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์	๑๐๐

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

นครสวรรค์ เป็นเมืองโบราณซึ่งสันนิษฐานว่าตั้งขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โดยมีปรากฏชื่อในศิลาจารึกเรียกว่า **เมืองพระบาง** เป็นเมืองหน้าด่านสำคัญในการทำศึกสงครามมาทุกสมัย ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย กรุงธนบุรี จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ตัวเมืองดังเดิมตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาขาด (เขาฤาษี) จรดวัดหัวเมือง (วัดนครสวรรค์) ยังมีเชิงเทินดินเป็นแนวปรากฏอยู่ **เมืองพระบาง** ต่อมาได้เปลี่ยนเป็น **เมืองชอนตะวัน** เพราะตัวเมืองตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา และหันหน้าเมืองไปทางแม่น้ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก ทำให้แสงอาทิตย์ส่องเข้าหน้าเมืองตลอดเวลา แต่ภายหลังได้เปลี่ยนเป็น **เมืองนครสวรรค์** เป็นศุภนิมิตอันดี

นครสวรรค์ มีชื่อเรียกเป็นที่รู้จักแพร่หลายมาแต่เดิมว่า **ปากน้ำโพ** โดยปรากฏเรียกกันมาตั้งแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตามประวัติศาสตร์ในคราวที่พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาครั้งสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กองทัพเรือจากกรุงศรีอยุธยาได้ยกไปรับทัพข้าศึกที่ **ปากน้ำโพ** แต่ต้านทัพข้าศึกไม่ไหว จึงล่าถอยกลับไป

ที่มาของคำว่า **ปากน้ำโพ** สันนิษฐานได้ ๒ ประการ คือ อาจมาจากคำว่า **ปากน้ำโผล่**เพราะเป็น ที่ปากน้ำปิง ยม และน่าน มาโผล่รวมกันเป็น **ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา** หรืออีกประการหนึ่ง คือ มีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่อยู่ตรงปากน้ำในบริเวณวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งศาลเจ้าพ่อกวนอูในปัจจุบัน จึงเรียกกันว่า **ปากน้ำโพธิ์** ก็อาจเป็นได้

ในสมัย **พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช** ได้ทรงนำพระพุทธรูปชื่อ **พระบาง** มาค้างไว้ที่เมืองนี้ ต่อมาไทยรบทัพจับศึกกับพม่าและปราบหัวเมืองฝ่ายเหนือที่แข็งเมืองยกมาตีกรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงเทพฯ กองทัพไทยได้ยกเคลื่อนที่ขึ้นมาเลือกนครสวรรค์ (ที่เคยเป็นโรงทหารเก่าหลังโรงเหล้าปัจจุบัน) เป็นที่ตั้งทัพหลวงแล้วดัดแปลงขุดคูประตูหอรบ จากตะวันตกตลาดสะพานดำไปบ้านสันคูไปถึงทุ่งสันคูเดี๋ยวนี้ ยังปรากฏแนวคูอยู่ เมื่อข้าศึกยกลงมาจากทุ่งหนองเบน หนองสังข์ สลกบาตร และตะวันออกเฉียงใต้ของลาดยาวมาเหนือทุ่งสันคู เมื่อฤดูแล้งเป็นที่ดอนขาดน้ำ ถ้าฝนตกน้ำก็หลากเข้ามาอย่างแรงท่วมข้าศึก ทัพไทยยกทัพตีตลบหลัง พม่าวิ่งหนีผ่านช่องเขานี้จึงได้ชื่อว่า **เขาช่องขาด** มาจนบัดนี้

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรวมเมืองบริเวณรวบๆ จังหวัดนครสวรรค์ จัดตั้งเป็นมณฑลนครสวรรค์ หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองกลายเป็นหน่วยราชการบริหาร-ส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖

ลักษณะทางกายภาพ

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศ ตั้งอยู่ประมาณละติจูดที่ ๑๕.๕-๑๖.๗ องศาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙.๗-๑๐๐.๔ องศาตะวันออก ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดนครสวรรค์ตามเส้นทางหลวงสายพหลโยธิน (สายที่ ๑) ๒๓๗ กิโลเมตร หรือระยะทางตามทางรถไฟ ๒๕๐ กิโลเมตร พื้นที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐ เมตร

พื้นที่ของจังหวัด ๙,๕๙๗.๖๗๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕,๙๙๘,๕๔๘ ไร่ มากเป็นอันดับ ๙ ของภาคเหนือ

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอปางศิลาทอง อำเภอขาณุวรลักษบุรี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอบางมูลนาก อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอชนแดน อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอโคกเจริญ อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี อำเภอสรรพยา อำเภอมโนรมย์ อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอทัพทัน อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิศาสตร์โดยทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตร เป็นที่ราบประมาณ ๓ ใน ๔ ของพื้นที่จังหวัด มีแม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำปิง แม่น้ำยม และ แม่น้ำน่าน ไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านช่วงกลางของจังหวัด และมีเพียง ๖ อำเภอที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำสายหลัก สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด มีภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นป่าทึบในเขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง พื้นที่ป่าของจังหวัดเป็นสภาพป่าที่เชื่อมโยงติดต่อกับป่าห้วยขาแข้งของจังหวัดอุทัยธานีในส่วนทางใต้ของอำเภอแม่วงก์ ส่วนตอนบนของอำเภอแม่วงก์และอำเภอลาดยาวเป็นส่วนติดต่อกับป่าทึบของจังหวัดตากที่เชื่อมโยงไปถึงป่าทุ่งใหญ่นเรศวรของจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนด้านตะวันออกของจังหวัดอำเภอหนองบัวและอำเภอไพศาลี เป็นพื้นที่ราบลาดเทติดต่อกับเทือกเขาเพชรบูรณ์

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด เป็นที่ราบค่อนข้างเรียบแคบบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโดยเฉพาะตอนกลางของจังหวัด ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอชุมแสง อำเภอท่าตะโก อำเภอโกรกพระ อำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอพยุหะคีรี สภาพพื้นที่ทางทิศตะวันตก (เขตอำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปินและอำเภอชุมตาบง) และทิศตะวันออก (เขตอำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้าและอำเภอตาคลี) มีลักษณะเป็นแบบลอนลูกคลื่น ยกตัวขึ้นจากตอนกลางของจังหวัดสูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลาง ๒๐-๑๐๐ เมตร

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดนครสวรรค์ประสบกับสภาวะหนาวเย็นและแห้งกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น

<u>ฤดูกาล</u>

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดนครสวรรค์ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว แต่ก็จะหนาวเย็นเร็วกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลางด้วยกัน โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

<u>อุณหภูมิ</u>

จังหวัดนครสวรรค์อยู่บริเวณตอนบนสุดของภาคกลางและมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีป่าไม้มากและมีภูเขาสลับซับซ้อนทางด้านตะวันตกของจังหวัด จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและอากาศร้อนอบอ้าวมากในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวอากาศค่อนข้างจะหนาวเย็น โดยเฉพาะบริเวณตอนบนของจังหวัดและบริเวณเทือกเขาทางตะวันตกของจังหวัดซึ่งเป็นป่าทึบอากาศจะหนาวเย็นมากกว่า อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ระหว่าง ๒๖ - ๒๘ องศาเซลเซียส และเคยตรวจวัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ ๖.๑ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๔๙๘ ส่วนอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ ๔๓.๗ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

<u>ฝน</u>

ฝนที่ตกในจังหวัดนี้ส่วนใหญ่เป็นฝนที่เกิดจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะเริ่มตกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนตุลาคม ส่วนมากเป็นฝนที่ตกในตอนบ่ายและค่ำ สำหรับฝนที่เกิดจากพายุดีเปรสชันนั้นมีส่วนน้อยและตกเป็นบริเวณกว้างติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้มีปริมาณมากและอาจเกิดน้ำท่วมได้ ปริมาณฝนรวมตลอดปีประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร เว้นแต่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดบริเวณอำเภอแม่วงก์ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าทึบและเทือกเขาสลับซับซ้อนจึงมีปริมาณฝนรวมตลอดปีมากกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร ปริมาณฝนตลอดปี ๑,๑๔๙.๗ มิลลิเมตร และมีฝนตก ๑๑๒ วัน สำหรับเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในจังหวัดนี้คือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย ๒๓๗ มิลลิเมตร และมีฝนตก ๑๙ วัน ปริมาณฝนมากที่สุดใน ๑ วัน วัดได้ ๑๕๐.๑ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒

<u>พายุหมุนเขตร้อน</u>

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้ ส่วนตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไปพายุหมุนเขตร้อนที่มีอิทธิพลต่อจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่เกิดในทะเลจีนใต้และมีบางส่วนเกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิคเหนือด้านตะวันตกเคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนามและลาวเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวยังคงมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลยไปถึงภาคเหนือหรือตรงมายังภาคกลางโดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม จากสถิติในคาบ ๖๘ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๔ – ๒๕๖๑ พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดนครสวรรค์ทั้งหมด ๑๐ ลูก ซึ่งขณะเคลื่อนผ่านมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนสิงหาคม ๑ ลูก (๒๕๐๘) เดือนกันยายน ๕ ลูก (๒๕๐๒, ๒๕๑๒, ๒๕๑๕, ๒๕๒๑, ๒๕๒๒) เดือนตุลาคม ๓ ลูก (๒๕๑๐, ๒๕๑๓, ๒๕๓๓) และเดือนพฤศจิกายน ๑ ลูก (๒๕๑๗)

<u>ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดนครสวรรค์</u>

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้มาจากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ (ประมาณละติจูด ๑๕ องศา ๔๐ ลิปดา เหนือ ลองจิจูด ๑๐๐ องศา ๑๐ ลิปดา ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓๔ เมตร) และสถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์(กลุ่มงานเกษตร)(ประมาณละติจูด ๑๕ องศา ๐๓ ลิปดา เหนือ ลองจิจูด ๑๐๐ องศา ๐๕ ลิปดา ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๘๖.๗ เมตร) ซึ่งได้ทำการตรวจสารประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ ๘ เวลา คือ ๐๑.๐๐, ๐๔.๐๐, ๐๗.๐๐, ๑๐.๐๐, ๑๓.๐๐, ๑๖.๐๐, ๑๙.๐๐ และ ๒๒.๐๐ น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์ ตั้งอยู่ใกล้บริเวณสนามบิน เลขที่ ๓๖/๑๓ หมู่ที่ ๑ ต.นครสวรรค์ออก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร. (๐๕๖) ๒๕๕๘๖๙

สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์(กลุ่มงานเกษตร) ตั้งอยู่ภายในศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ ๖๐๑๙๐ โทร. (๐๕๖) ๒๔๑๔๔๗

หมายเหตุ - สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ – ๒๕๕๓

- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๔ – ๒๕๖๔
- ค่าเฉลี่ยของปริมาณฝน คาบ ๓๐ ปี (พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓) ฝนรวม ๑,๑๔๙.๗ มิลลิเมตร จำนวนวัน ๑๑๒.๑ วัน

ค่าปกติของปริมาณน้ำฝน (เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ. ๒๕๒๔ -๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๔.๓	๑๑.๙	๓๓.๑	๖๓.๗	๑๕๐.๗	๑๓๗.๓	๑๔๘.๐	๑๗๘.๓	๒๓๗.๐	๑๕๓.๔	๒๗.๔	๔.๖	๑,๑๔๙.๗
ค่าปกติของจำนวนวันที่มีฝนตก (เฉลี่ย ๓๐ ปี : พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๑.๐	๑.๔	๓.๑	๕.๘	๑๓.๖	๑๔.๗	๑๖.๖	๑๘.๕	๑๘.๙	๑๔.๐	๓.๖	๐.๙	๑๑๒.๑
ค่าปกติของอุณหภูมิต่ำสุด(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๑๙.๓	๒๒.๒	๒๔.๗	๒๖.๑	๒๕.๗	๒๕.๔	๒๕.๑	๒๔.๘	๒๔.๕	๒๔.๐	๒๑.๘	๑๘.๘	๒๓.๕
ค่าปกติของอุณหภูมิสูงสุด(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๓๒.๙	๓๕.๒	๓๗.๐	๓๘.๑	๓๕.๙	๓๔.๘	๓๔.๑	๓๓.๖	๓๓.๑	๓๒.๕	๓๒.๑	๓๑.๔	๓๔.๒
	ค่าปกติของอุณหภูมิ(เฉลี่ยคาบ ๓๐ ปี : พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๕๓)												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
นครสวรรค์	๒๖.๑	๒๘.๗	๓๐.๘๕	๓๒.๑	๓๐.๘	๓๐.๑	๒๙.๖	๒๘.๒	๒๘.๘	๒๘.๒๕	๒๖.๙๕	๒๕.๑	๒๘.๘๘

ข้อมูล : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

อุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด อุณหภูมิเฉลี่ย ความชื้นสัมพัทธ์ รายเดือนของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	เดือน	พ.ศ. ๒๕๖๔				พ.ศ. ๒๕๖๕			
		อุณหภูมิต่ำสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิสูงสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็น)	อุณหภูมิต่ำสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิสูงสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็น)
๑	มกราคม	๑๓.๖	๓๖.๔	๒๔.๘๙	๖๑.๓๙	๑๘.๕	๓๖.๐	๒๖.๔๘	๖๙.๑๐
๒	กุมภาพันธ์	๑๘.๑	๓๙.๕	๒๘.๐๐	๖๐.๓๙	๑๗.๗	๓๖.๖	๒๗.๒๑	๗๓.๑๘
๓	มีนาคม	๒๓.๘	๔๐.๑	๓๑.๗๘	๕๙.๖๕	๒๑.๕	๓๙.๑	๓๐.๔๑	๗๐.๑๗
๔	เมษายน	๒๒.๔	๔๐.๓	๒๙.๘๓	๗๔.๑๕	๑๙.๗	๔๐.๗	๓๐.๗๐	๖๔.๒๓
๕	พฤษภาคม	๒๓.๗	๓๙.๗	๓๑.๓๑	๗๐.๗๕	๒๒.๗	๓๗.๒	๒๙.๒๔	๗๖.๕๐
๖	มิถุนายน	๒๓.๘	๓๙.๘	๓๐.๖๒	๗๐.๖๘	๒๓.๕	๓๖.๘	๒๙.๑๘	๗๘.๕๑
๗	กรกฎาคม	๒๓.๘	๓๘.๔	๒๙.๓๑	๗๘.๒๒				
๘	สิงหาคม	๒๒.๓	๓๘.๐	๒๙.๔๘	๗๗.๘๖				
๙	กันยายน	๒๓.๐	๓๕.๘	๒๗.๙๘	๘๖.๒๑				
๑๐	ตุลาคม	๒๒.๗	๓๖.๐	๒๘.๒๗	๘๓.๗๓				
๑๑	พฤศจิกายน	๒๐.๖	๓๖.๒	๒๘.๑๕	๗๕.๕๑				
๑๒	ธันวาคม	๑๓.๙	๓๓.๗	๒๕.๑๙	๖๗.๗๐				

ข้อมูล : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

ปริมาณฝนที่ตกและจำนวนวันฝนตกในรอบปี ย้อนหลัง ๓ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับที่	อำเภอ	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒		ปี พ.ศ. ๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	
		จำนวน ฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	จำนวนฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	จำนวนฝนรวม (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
๑	เมืองนครสวรรค์	๙๗๕.๔	๙๔	๘๐๓.๘	๙๒	๑๒๘๘.๓	๑๑๔
๒	ตากฟ้า	๑๐๒๙.๑	๙๓	๘๑๗.๔	๙๗	๑๕๓๒.๙	๑๒๑
๓	ท่าตะโก	๖๗๘.๐	๗๕	๙๐๕.๕	๗๕	๙๗๙.๗	๘๓
๔	ลาดยาว	๘๙๖.๓	๘๗	๙๑๖.๖	๘๕	๑๒๘๐.๖	๙๘
๕	โกรกพระ	๕๙๘.๖	๖๒	๘๒๔.๙	๔๙	๙๔๒.๕	๖๓
๖	ตาคลี	๗๗๙.๙	๔๘	๙๑๓.๒	๕๑	๑๔๔๓.๔	๗๕
๗	ชุมแสง	๘๖๐.๙	๖๐	๖๙๐.๘	๖๐	๑๑๑๖.๔	๘๒
๘	พยุหะคีรี	๘๓๔.๔	๗๘	๘๐๐.๔	๖๘	๑๐๖๖.๔	๙๐
๙	บรรพตพิสัย	๘๕๔.๕	๔๘	๘๗๗.๒	๕๗	๑๐๑๐.๗	๗๒
๑๐	หนองบัว	๑๐๙๐.๘	๖๙	๑๑๐๗.๑	๗๕	๑๖๖๕.๗	๘๖
๑๑	ไพศาลี	๘๓๒.๖	๘๓	๙๕๗.๘	๗๕	๑๔๓๓.๕	๘๓
๑๒	เก้าเลี้ยว	๗๔๖.๙	๕๙	๖๘๒.๘	๔๗	๙๓๔.๗	๗๑
๑๓	แม่เปิน	๖๓๓.๒	๗๗	๑๑๔๗.๑	๙๔	๑๕๗๖.๒	๑๐๐
๑๔	แม่วงก์	๗๙๗.๕	๗๓	๑๕๐๖.๐	๘๒	๑๖๙๒.๓	๘๐
๑๕	ชุมตาบง	๑๐๑๙.๗	๗๕	๑๓๘๒.๐	๗๖	๑๕๕๔.๕	๘๔

ข้อมูล : สถานีอุตุนิยมวิทยานครสวรรค์

ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

๔) การปกครอง

จังหวัดนครสวรรค์ จัดรูปการปกครองตามลักษณะการปกครองส่วนภูมิภาค โดยแบ่งออกเป็น ๑๕ อำเภอ ๑,๔๓๒ หมู่บ้าน ๑๒๘ ตำบล และจัดรูปการปกครองตามลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๒๑ แห่ง (เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง

ตารางแสดงเขตการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนตำบล	จำนวนเทศบาล	จำนวน อบต.
๑	เมืองฯ	๗๔๘.๒๖๘	๑๗๒	๑๖	๒	๑๖
๒	โกรกพระ	๒๙๗.๑๙๔	๖๕	๙	๓	๗
๓	ชุมแสง	๗๑๖.๗๒๖	๑๒๖	๑๑	๒	๑๑
๔	ลาดยาว	๖๙๑.๐๙๖	๑๔๙	๑๒	๒	๑๒
๕	บรรพตพิสัย	๙๐๙.๘๙๗	๑๑๘	๑๓	๒	๑๒
๖	หนองบัว	๘๑๙.๕๐๕	๑๐๗	๙	๑	๙
๗	ตาคลี	๘๕๔.๐๖๒	๑๒๕	๑๐	๒	๑๐

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนตำบล	จำนวนเทศบาล	จำนวน อบต.
๘	เก้าเลี้ยว	๒๕๖.๗๑๓	๔๓	๕	๑	๔
๙	ท่าตะโก	๖๐๗.๒๒๕	๑๑๒	๑๐	๑	๑๐
๑๐	ตากฟ้า	๕๗๐.๖๙๒	๗๖	๗	๒	๖
๑๑	ไพศาลี	๙๗๙.๔๕๗	๑๐๑	๘	๑	๘
๑๒	พยุหะคีรี	๗๔๐.๗๙๔	๑๒๕	๑๑	๒	๙
๑๓	แม่วงก์	๗๖๖.๘๐๘	๖๖	๔	-	๔
๑๔	แม่เปิน	๒๖๐.๒๐๐	๒๔	๑	-	๑
๑๕	ชุมตาบง	๓๗๙.๐๔๐	๒๓	๒	-	๒
รวม		**๙,๕๙๗.๖๗๗**	**๑,๔๓๒**	**๑๒๘**	**๒๑**	**๑๒๑**

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครสวรรค์ ,ข้อมูลเดือน ธันวาคม ๒๕๖๓

๕) ประชากรและบ้าน

ประชากรจังหวัดนครสวรรค์ ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๓๕,๐๒๘ คน เป็นชาย จำนวน ๕๐๔,๖๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๖ เป็นหญิง จำนวน ๕๓๐,๓๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒๔ อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จำนวน ๒๔๓,๓๘๕ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๕๑ ของประชากรทั้งจังหวัด อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอชุมตาบง จำนวน ๑๗,๙๗๐ คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๗๓ ความหนาแน่นของประชากรลดลง

ตารางจำนวนประชากรจำแนกตามเขตการปกครองรายอำเภอและเพศ พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

อำเภอ	พ.ศ.๒๕๖๓			พ.ศ.๒๕๖๔		
	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม
เมืองนครสวรรค์	๑๑๗,๔๔๓	๑๒๖,๔๙๒	๒๔๓,๙๓๕	๑๑๗,๒๔๓	๑๒๖,๑๔๒	๒๔๓,๓๘๕
โกรกพระ	๑๖,๖๓๓	๑๗,๔๘๒	๓๔,๑๑๕	๑๖,๕๕๑	๑๗,๓๑๖	๓๓,๘๖๗
ชุมแสง	๓๐,๕๑๓	๓๒,๗๑๒	๖๓,๒๒๕	๓๐,๓๓๕	๓๒,๔๙๙	๖๒,๘๓๔
หนองบัว	๓๒,๕๖๔	๓๓,๕๕๘	๖๖,๑๒๒	๓๒,๓๘๓	๓๓,๔๘๑	๖๕,๘๖๔
บรรพตพิสัย	๔๑,๗๒๘	๔๓,๖๔๐	๘๕,๓๖๘	๔๑,๕๑๖	๔๓,๓๐๑	๘๔,๘๑๗
เก้าเลี้ยว	๑๖,๗๒๖	๑๗,๖๒๑	๓๔,๓๔๗	๑๖,๖๒๑	๑๗,๕๖๕	๓๔,๑๘๖
ตาคลี	๕๑,๑๔๙	๕๓,๐๑๓	๑๐๔,๑๖๒	๕๐,๔๕๙	๕๒,๕๗๕	๑๐๓,๐๓๔
ท่าตะโก	๓๒,๒๔๔	๓๓,๙๐๗	๖๖,๑๕๑	๓๒,๐๘๘	๓๓,๗๗๑	๖๕,๘๕๙
ไพศาลี	๓๔,๕๗๐	๓๕,๗๐๖	๗๐,๒๗๖	๓๔,๓๑๐	๓๕,๔๗๓	๖๙,๗๘๓
พยุหะคีรี	๒๙,๓๕๖	๓๑,๓๑๑	๖๐,๖๖๗	๒๙,๒๒๑	๓๑,๒๘๕	๖๐,๕๐๖
ลาดยาว	๔๐,๕๘๑	๔๒,๕๗๑	๘๓,๑๕๒	๔๐,๓๔๘	๔๒,๓๗๑	๘๒,๗๑๙

อำเภอ	พ.ศ.๒๕๖๓			พ.ศ.๒๕๖๔		
	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม	จำนวนประชากรชาย (คน)	จำนวนประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากรรวม
ตากฟ้า	๑๙,๔๓๖	๒๐,๒๒๑	๓๙,๖๕๗	๑๙,๓๔๐	๒๐,๐๖๔	๓๙,๔๐๔
แม่วงก์	๒๔,๙๘๒	๒๕,๒๒๒	๕๐,๒๐๔	๒๔,๘๐๔	๒๕,๐๘๑	๔๙,๘๘๕
แม่เปิน	๑๐,๕๑๒	๑๐,๓๙๕	๒๐,๙๐๗	๑๐,๕๒๑	๑๐,๓๙๔	๒๐,๙๑๕
ชุมตาบง	๘,๙๔๒	๙,๐๗๘	๑๘,๐๒๐	๘,๙๑๗	๓,๐๕๓	๑๗,๙๗๐
รวม	**๕๐๗,๓๗๙**	**๕๓๒,๙๒๙**	**๑,๐๔๐,๓๐๘**	**๕๐๔,๖๕๗**	**๕๓๐,๓๗๑**	**๑,๐๓๕,๐๒๘**

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาประชากรที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตามกลุ่มอายุ ปี ๒๕๖๔ พบว่า ประชากรอายุ ๐ - ๑๔ ปี มีจำนวน ๑๕๕,๗๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๐ อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี จำนวน ๖๗๘,๘๗๖ คน หรือร้อยละ ๖๕.๐๐ อายุ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐๓,๐๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๐ ประชากรวัยเด็กและแรงงานลดลง ประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน แยกตามอายุ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔

ลักษณะข้อมูล	พ.ศ. ๒๕๖๓			พ.ศ. ๒๕๖๔		
	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม
แยกตามเพศ	๕๐๗,๓๗๙	๕๓๒,๙๒๙	๑,๐๔๐,๓๐๘	๕๐๔,๖๕๗	๕๓๐,๓๗๑	๑,๐๓๕,๐๒๘
ผู้ที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	๕๐๔,๔๙๗	๕๓๑,๑๖๒	๑,๐๓๕,๖๕๙	๕๐๓,๔๙๙	๕๒๙,๕๕๙	๑,๐๓๓,๐๕๘
ผู้ที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	๘๘๖	๕๙๔	๑,๔๘๐	๑,๑๕๘	๘๑๒	๑,๙๗๐
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง*	๑,๗๒๐	๑,๐๓๗	๒,๗๕๗	๑,๖๔๔	๑,๐๑๓	๒,๖๕๗
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	๒๗๔	๑๓๘	๔๑๒	๑๘๘	๑๐๗	๒๙๕

(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ๒๕๖๔)

*ทะเบียนบ้านกลาง หมายถึง ทะเบียนบ้านซึ่งผู้อำนวยการลงทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้น สำหรับลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน แยกตามอายุ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔

อายุ	พ.ศ. ๒๕๖๒			พ.ศ. ๒๕๖๓		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๐ – ๑๔ ปี	๘๐,๔๓๐	๗๕,๓๓๖	๑๕๕,๗๖๖	๗๗,๘๕๗	๗๒,๗๒๙	๑๕๐,๕๘๖
๑๕ – ๖๐ ปี	๓๓๕,๕๗๓	๓๔๑,๓๐๓	๖๗๖,๘๗๖	๓๓๒,๓๔๑	๓๓๗,๐๑๔	๖๖๙,๓๕๕
๖๑ ปีขึ้นไป	๘๘,๔๙๔	๑๑๔,๕๒๓	๒๐๓,๐๑๗	๙๑,๗๒๑	๑๑๘,๙๐๑	๒๑๐,๖๒๒
รวม	๕๐๔,๔๙๗	๕๓๑,๑๖๒	๑,๐๓๕,๖๕๙	๕๐๑,๙๑๙	๕๒๘,๖๔๔	๑,๐๓๐,๕๖๓

ข้อมูล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ข้อมูลจำนวนบ้าน

ปี พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม	บ้าน	พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)
๒๕๕๙	๕๒๑,๓๔๓	๕๔๕,๑๑๒	๑,๐๖๖,๔๕๕	๔๐๑,๔๓๒	๙,๕๙๗.๖๗๗
๒๕๖๐	๕๒๐,๕๗๕	๕๔๔,๗๕๙	๑,๐๖๕,๓๓๔	๔๐๕,๘๕๕	๙,๕๙๗.๖๗๗
๒๕๖๑	๕๒๐,๔๕๑	๕๔๔,๑๗๒	๑,๐๖๔,๖๒๓	๔๐๗,๔๘๘	๙,๕๙๗.๖๗๗
๒๕๖๒	๕๑๗,๗๒๓	๕๔๒,๑๖๔	๑,๐๕๙,๘๘๗	๔๑๕,๔๒๐	๙,๕๙๗.๖๗๗
๒๕๖๓	๕๐๗,๓๗๙	๕๓๒,๙๒๙	๑,๐๔๐,๓๐๘	๔๒๐,๘๐๓	๙,๕๙๗.๖๗๗
๒๕๖๔	๕๐๔,๖๕๗	๕๓๐,๓๗๑	๑,๐๓๕,๐๒๘	๔๒๖,๐๔๘	๙,๕๙๗.๖๗๗

ข้อมูล กรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

○ สัญชาติ

ประชากรทั้งจังหวัด จำนวน ๑,๐๓๕,๐๒๘ คน ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจำนวน ๑,๐๓๓,๐๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจำนวน ๑,๙๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๙ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

○ ประเภทที่อยู่อาศัย การใช้น้ำ และน้ำดื่ม

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประชากรร้อยละ ๘๓.๗ อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว ร้อยละ ๑๑.๑ อาศัยอยู่ห้องแถว การใช้น้ำของประชากร ประชากรร้อยละ ๙๙.๔ ใช้น้ำประปาภายในบ้าน ส่วนน้ำดื่มประชากรร้อยละ ๔๘.๐ ดื่มน้ำดื่มบรรจุขวด ประชากรร้อยละ ๒๕.๖ ดื่มน้ำประปาผ่านการบำบัด (ต้ม กรอง) ร้อยละ ๑๒.๙ ดื่มน้ำฝน และร้อยละ ๑๒.๗ ดื่มน้ำประปาภายในบ้าน โดยประชากรเลิกดื่มน้ำฝนหันมาดื่มน้ำประปาผ่านการบำบัดและดื่มน้ำดื่มบรรจุขวดเพิ่มขึ้น

ร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามลักษณะที่สำคัญของครัวเรือนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓

ลักษณะที่สำคัญของครัวเรือน	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ประเภทของที่อยู่อาศัย	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**
บ้านเดี่ยว	๘๙.๔	๘๙.๑	๘๓.๗
ห้องแถว	๘.๐	๖.๘	๑๑.๑
ทาวน์เฮาส์หรือบ้านแฝด	๑.๗	๓.๔	๓.๕
ห้องชุด	๐.๗	๐.๖	๑.๕
ห้องภายในบ้าน	๐.๑	๐.๑	๐.๒
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว	-	-	-
อื่น ๆ	๐.๑	-	-
การใช้น้ำ	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**
น้ำประปาภายในบ้าน	๙๘.๓	๙๘.๓	๙๙.๔
น้ำบ่อ/น้ำบาดาลภายในบ้าน	๐.๒	๐.๑	๐.๑
น้ำประปานอกบ้าน	๐.๑	๐.๔	-
น้ำบ่อ/น้ำบาดาลภายนอกบ้าน	๐.๓	๐.๒	๐.๒
น้ำจากแม่น้ำ ลำธารหรือคลอง	๐.๒	-	-
น้ำฝน	๐.๓	๐.๖	๐.๒
น้ำประปาผ่านการบำบัด (ต้ม กรอง)	๐.๖	๐.๔	๐.๑
น้ำดื่ม	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**	**๑๐๐.๐**
น้ำดื่มบรรจุขวด	๔๓.๐	๔๕.๘	๔๘.๐
น้ำประปาภายในบ้าน	๑๒.๓	๑๐.๔	๑๒.๗
น้ำบ่อ/น้ำบาดาลภายในบ้าน	-	-	๐.๓
น้ำประปานอกบ้าน	-	๐.๗	-
น้ำบ่อ/น้ำบาดาลนอกบ้าน	๐.๒	-	-
น้ำฝน	๑๗.๔	๒๐.๕	๑๓.๔
น้ำประปาผ่านการบำบัด (ต้ม กรอง)	๒๗.๒	๒๒.๖	๒๕.๖

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๑ ,๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์

๖) แรงงาน อุตสาหกรรม อาชีพและการประกันสังคม

สถานภาพแรงงาน

จากข้อมูลประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงานเป็นรายไตรมาส พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อเปรียบเทียบอัตราการว่างงาน ไตรมาส ๓ ปี พ.ศ.๒๕๖๔ กับปี พ.ศ.๒๕๖๓ พบว่าอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙ ไตรมาส ๑ และไตรมาส ๒ อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙ และ ๐.๑ ตามลำดับ และผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน มีแนวโน้มมากขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ไม่สมัครใจทำงาน เจ็บป่วยเรื้อรัง พิการ ชรา จนไม่สามารถทำงานได้ ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือสิ่งตอบแทนให้แก่บุคคลซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกในครัวเรือนเดียวกัน ทำงานให้องค์กรการกุศล ฯ)

โครงสร้างกำลังแรงงาน

จากข้อมูลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า จังหวัดนครสวรรค์มีกำลังแรงงาน ณ ปี พ.ศ.๒๕๖๔ ไตรมาส ๓ เปรียบเทียบกับ ปี ๒๕๖๓ ลดลงร้อยละ ๑.๕ (จาก ๕๔๘,๘๒๖ คน เป็น ๕๔๐,๙๗๐ คน) และผู้มีงานทำ ลดลงร้อยละ ๒.๘ (จาก ๕๔๓,๗๕๗ คน เป็น ๕๒๘,๗๐๕ คน) ผู้ว่างงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๘.๗ (จาก ๕,๐๖๙ คน เป็น ๑๒,๒๖๕ คน) และไม่มีผู้รอฤดูกาลในไตรมาสนี้

ในขณะที่ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ปี พ.ศ.๒๕๖๔ ไตรมาส ๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๔ (จาก ๒๖๕,๔๖๙ คน เป็น ๒๗๔,๘๔๕ คน) โดยจำแนกเป็น ทำงานบ้านเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕ (จาก ๖๙,๓๖๙ คน เป็น ๗๓,๔๔๓ คน) เรียนหนังสือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๔ (จาก ๕๓,๕๘๔ คน เป็น ๕๔,๙๒๒ คน) และอื่น ๆ เช่น ป่วย พิการ ไม่สามารถทำงานได้ และไม่สมัครใจทำงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ (จาก ๑๔๒,๕๑๖ คน เป็น ๑๔๖,๔๘๐ คน)

ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน เป็นรายไตรมาส พ.ศ. ๒๕๖๒ –

(หน่วย : พันคน)

ปี/ไตรมาส	กำลังแรงงาน				ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน		
	รวม	ผู้มีงานทำ	ผู้ว่างงาน	ผู้ที่รอฤดูกาล	ทำงานบ้าน	เรียนหนังสือ	อื่น ๆ
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๑	๕๔๐.๙	๕๒๘.๔	๖.๕	๖.๐	๘๑.๖	๕๘.๐	๑๓๔.๓
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๒	๕๔๓.๒	๕๒๙.๘	๓.๓	๑๐.๐	๘๔.๙	๕๗.๘	๑๒๙.๓
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๓	๕๑๓.๓	๕๐๘.๓	๓.๙	๑.๑	๘๑.๒	๖๔.๔	๑๕๖.๕
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๔	๕๐๙.๒	๕๐๒.๑	๕.๘	๑.๓	๘๓.๐	๖๐.๕	๑๖๒.๕
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๑	๕๐๗.๗	๕๐๑.๓	๕.๒	๑.๒	๘๘.๕	๕๗.๒	๑๖๑.๗
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๒	๕๒๙.๖	๕๑๔.๙	๖.๒	๘.๕	๗๙.๖	๕๗.๘	๑๔๗.๙
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๓	๕๔๙.๗	๕๔๓.๗	๕.๑	๐.๙	๖๙.๓	๕๓.๕	๑๔๒.๕
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๔	๕๓๐.๑	๕๒๒.๗	๗.๓	๐.๘	๗๒.๓	๕๘.๔	๑๕๔.๖
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๑	๕๑๐.๓	๔๘๘.๗	๑๒.๕	๙.๑	๘๘.๑	๕๘.๙	๑๕๘.๒
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒	๕๓๓.๐	๕๒๕.๓	๗.๒	๔.๘	๗๒.๘	๕๗.๒	๑๕๒.๗
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๓	๕๔๑.๐	๕๒๘.๗	๑๒.๓	-	๗๓.๔	๕๔.๙	๑๔๖.๕

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

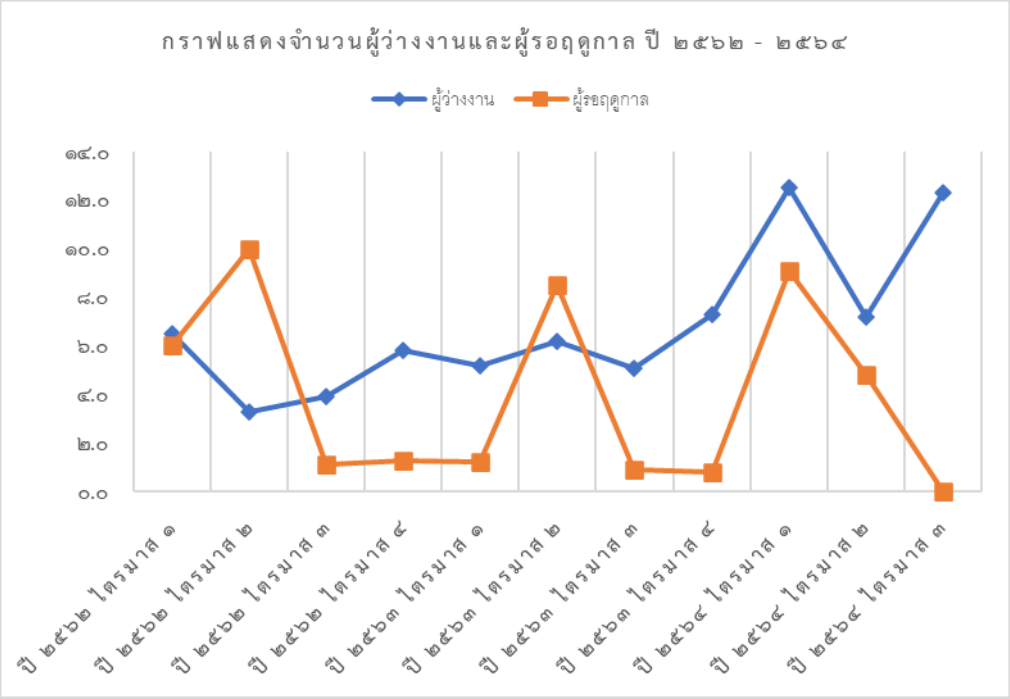
กราฟแสดงจำนวนผู้ว่างงานและผู้รอฤดูกาล ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔
ผู้ว่างงาน
ผู้รอฤดูกาล
๑๔.๐
๑๒.๐
๑๐.๐
๘.๐
๖.๐
๔.๐
๒.๐
๐.๐
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๓
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๔
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๓
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๔
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๓

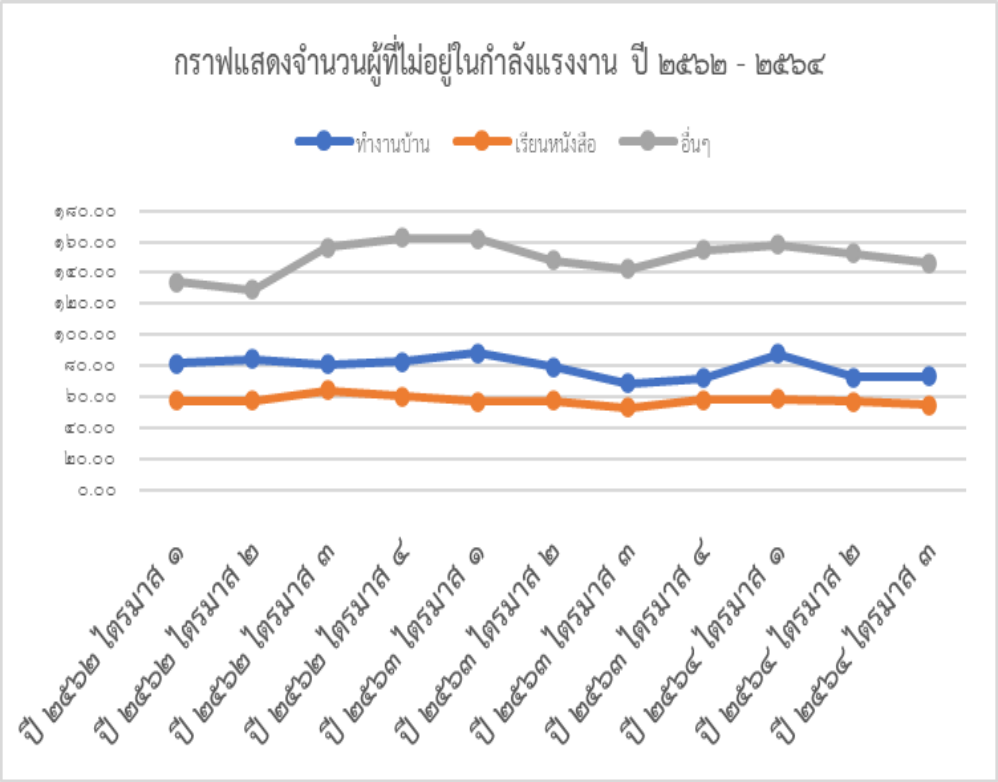
กราฟแสดงจำนวนผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔
ทำงานบ้าน
เรียนหนังสือ
อื่นๆ
๑๘๐.๐๐
๑๖๐.๐๐
๑๔๐.๐๐
๑๒๐.๐๐
๑๐๐.๐๐
๘๐.๐๐
๖๐.๐๐
๔๐.๐๐
๒๐.๐๐
๐.๐๐
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๓
ปี ๒๕๖๒ ไตรมาส ๔
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๓
ปี ๒๕๖๓ ไตรมาส ๔
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๑
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒
ปี ๒๕๖๔ ไตรมาส ๓

อุตสาหกรรม

ในช่วงไตรมาส ๓ ของปี พ.ศ.๒๕๖๔ ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ ในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้น ๑๒,๙๓๖ คน หรือร้อยละ ๕.๕ (จาก ๒๓๕,๙๔๒ คน เป็น ๒๔๘,๘๗๘ คน) สาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน ลดลง ๒,๖๐๘ คน หรือร้อยละ ๓๕.๐ (จาก ๗,๔๔๔ คน เป็น ๔,๘๓๖ คน) สาขาการผลิต เพิ่มขึ้น ๕,๐๙๓ คน หรือร้อยละ ๑๖.๓ (จาก ๓๑,๒๔๓ คน เป็น ๓๖,๓๓๖ คน) สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และไอน้ำ เพิ่มขึ้น ๗๖๐ คน หรือร้อยละ ๔๑.๔ (จาก ๑,๘๓๕ คน เป็น ๒,๕๙๕ คน) สาขาการจัดหาน้ำ บำบัดน้ำเสีย เพิ่มขึ้น ๘๗๖ คน หรือเกือบสองเท่า (จาก ๔๖๖ คน เป็น ๑,๓๔๒ คน) สาขาการก่อสร้าง ลดลง ๙,๕๖๔ คน หรือร้อยละ ๒๔.๒ (จาก ๓๙,๕๐๔ คน เป็น ๒๙,๙๔๐ คน) สาขาการขายส่ง การขายปลีก ลดลง ๑๕,๑๕๘ คน หรือร้อยละ ๑๔.๓ (จาก ๑๐๖,๐๓๕ คน เป็น ๙๐,๘๗๗ คน) สาขาการขนส่ง ที่เก็บสินค้า ลดลง ๑,๑๐๓ คน หรือร้อยละ ๑๒.๒ (จาก ๙,๐๒๔ คน เป็น ๗,๙๒๑ คน) สาขากิจกรรมโรงแรม และอาหาร เพิ่มขึ้น ๔๒๗ คน หรือร้อยละ ๑.๕ (จาก ๒๙,๓๖๕ คน เป็น ๒๙,๗๙๒ คน) สาขาข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร ลดลง ๕๙๘ คน หรือร้อยละ ๔๙.๑ (จาก ๑,๒๑๗ คน เป็น ๖๑๙ คน) สาขากิจการทางการเงินและการประกันภัย ลดลง ๓,๓๔๑ คน หรือร้อยละ ๔๒.๒ (จาก ๗,๙๑๙ คน เป็น ๔,๕๗๘ คน) สาขากิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค ลดลง ๔๑๖ คน หรือร้อยละ ๓๙.๒ (จาก ๑,๐๖๒ คน เป็น ๖๔๖ คน) สาขาการบริหารและการสนับสนุน ลดลง ๑,๙๗๑ คน หรือร้อยละ ๔๕.๘ (จาก ๔,๓๐๑ คน เป็น ๒,๓๓๐ คน) สาขาการบริหารราชการและป้องกันประเทศ เพิ่มขึ้น ๕,๔๗๙ คน หรือร้อยละ ๒๗.๑ (จาก ๒๐,๒๑๖ คน คน เป็น ๒๕,๖๙๕ คน) สาขาการศึกษา ลดลง ๕,๑๙๖ คน หรือร้อยละ ๒๒.๙ (จาก ๒๒,๖๕๖ คน เป็น ๑๗,๔๖๐ คน) สาขาสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ เพิ่มขึ้น ๒,๘๓๗ คน หรือร้อยละ ๒๖.๓ (จาก ๑๐,๗๙๑ คน เป็น ๑๓,๖๒๘ คน) สาขาศิลปะ ความบันเทิง นันทนาการ ลดลง ๑,๘๘๕ คน หรือร้อยละ ๗๑.๓ (จาก ๒,๖๔๔ คน เป็น ๗๕๙ คน) สาขากิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ ลดลง ๑,๘๗๗ คน หรือร้อยละ ๑๘.๓ (จาก ๑๐,๒๔๕ คน เป็น ๘,๓๖๘ คน) สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคล เพิ่มขึ้น ๑๒๑ คน หรือร้อยละ ๖.๕ (จาก ๑,๘๔๘ คน เป็น ๑,๙๖๙ คน)

การมีงานทำของประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ สาขาที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ สาขาศิลปะ ความบันเทิง นันทนาการ สาขาข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร สาขาการบริหารราชการและป้องกันประเทศ สาขากิจการทางการเงินและการประกันภัย สาขากิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน สาขาการก่อสร้าง สาขาการศึกษา สาขากิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ สาขาการขายส่ง การขายปลีก และสาขาการขนส่งที่เก็บสินค้า ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๔ มาตรการทำงานที่บ้าน (Work from Home) สาขาที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ สาขากิจการทางการเงินและการประกันภัย สาขากิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค และสาขาการศึกษา ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๔ มีการฟื้นตัวในช่วงไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔

ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ จำแนกตามอุตสาหกรรม เป็นรายไตรมาส พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

(หน่วย : พันคน)

อุตสาหกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๒				พ.ศ. ๒๕๖๓				พ.ศ. ๒๕๖๔		
	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓
รวมยอด	**๕๒๘.๔**	**๕๒๙.๘**	**๕๐๘.๓**	**๕๐๒.๑**	**๕๐๑.๓**	**๕๑๔.๙**	**๕๔๓.๗**	**๕๒๒.๗**	**๔๘๘.๗**	**๕๒๕.๓**	**๕๒๘.๗**
ภาคเกษตรกรรม											
เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	๒๒๔.๔	๒๒๑.๗	๒๔๐.๙	๒๒๖.๑	๑๙๐.๗	๒๑๙.๓	๒๓๕.๙	๒๑๓.๕	๑๙๘.๘	๒๒๘.๒	๒๔๘.๙
นอกภาคเกษตรกรรม											
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๑.๖	๐.๗	๕.๔	๓.๘	๖.๔	๓.๑	๗.๔	๔.๗	๓.๐	๕.๖	๔.๘
การผลิต	๔๗.๙	๔๗.๕	๓๖.๐	๓๙.๘	๔๑.๐	๓๘.๕	๓๑.๒	๓๙.๗	๓๘.๐	๓๔.๗	๓๖.๓
การไฟฟ้า ก๊าซ และไอน้ำ	๒.๒	๑.๐	๒.๐	๒.๖	๕.๑	๓.๙	๑.๘	๓.๘	๔.๔	๑.๓	๒.๖
การจัดหาน้ำ บำบัดน้ำเสีย	๐.๙	-	๐.๙	๐.๗	๐.๙	๐.๒	๐.๔	๐.๖	๑.๕	๑.๘	๑.๓
การก่อสร้าง	๔๔.๙	๔๒.๐	๒๙.๒	๓๖.๙	๔๔.๓	๓๘.๙	๓๙.๕	๔๒.๐	๓๒.๗	๔๒.๕	๒๙.๙
การขายส่ง การขายปลีก	๗๓.๖	๙๑.๗	๘๗.๓	๘๓.๓	๘๐.๗	๙๓.๑	๑๐๖.๐	๘๙.๘	๘๓.๕	๑๐๒.๖	๙๐.๙
การขนส่ง ที่เก็บสินค้า	๗.๔	๘.๘	๕.๙	๘.๓	๖.๖	๖.๓	๙.๐	๕.๑	๑๑.๕	๖.๒	๗.๙
กิจกรรมโรงแรมและอาหาร	๔๒.๔	๓๒.๑	๔๑.๔	๓๐.๗	๔๔.๑	๓๑.๕	๒๙.๓	๓๙.๘	๓๖.๐	๓๑.๙	๒๙.๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	-	๑.๓	๐.๘	๐.๕	-	๐.๗	๑.๒	๑.๖	๐.๒	-	๐.๖
กิจการทางการเงินและการประกันภัย	๑๑.๗	๘.๗	๔.๕	๘.๘	๘.๐	๘.๖	๗.๙	๗.๖	๕.๓	๔.๘	๔.๖
กิจการอสังหาริมทรัพย์	๐.๙	-	-	๐.๑	๐.๔	๐.๓	-	๐.๓	๑.๐	๐.๔	๐.๑
กิจกรรมทางวิชาชีพ และเทคนิค	๒.๘	๒.๕	๑.๕	๑.๙	๐.๙	๐.๒	๑.๐	๒.๐	๐.๗	๑.๐	๐.๖

อุตสาหกรรม	พ.ศ. ๒๕๖๒				พ.ศ. ๒๕๖๓				พ.ศ. ๒๕๖๔		
	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓
การบริหารและการสนับสนุน	๒.๒	๑.๑	๑.๗	๒.๒	๒.๘	๒.๖	๔.๓	๒.๖	๐.๘	๑.๘	๒.๓
การบริหารราชการ และป้องกันประเทศ	๑๘.๑	๒๖.๔	๒๓	๑๙.๒	๑๙.๘	๒๒.๙	๒๐.๒	๒๑.๑	๒๓.๕	๒๐.๕	๒๕.๗
การศึกษา	๑๙.๔	๑๖.๒	๑๓.๑	๑๖.๐	๒๑.๒	๑๖.๓	๒๒.๖	๑๘.๔	๑๕.๘	๑๗.๕	๑๗.๕
สุขภาพ และสังคมสงเคราะห์	๑๑.๗	๑๒.๔	๗.๒	๗.๗	๑๐.๘	๑๒.๐	๑๐.๗	๑๓.๗	๑๐.๐	๑๔.๒	๑๓.๖
ศิลปะ ความบันเทิงนันทนาการ	๒.๘	๑.๙	๐.๕	๒.๔	๔.๕	๑.๑	๒.๖	๔.๒	๓.๘	๒.๒	๐.๘
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๑๑.๒	๑๐.๔	๕.๘	๙.๙	๑๑.๐	๑๒.๐	๑๐.๒	๙.๑	๑๖.๒	๖.๒	๘.๔
ลูกจ้างในครัวเรือน ส่วนบุคคล	๒.๒	๓.๔	๑.๑	๑.๑	๒.๑	๒.๔	๑.๘	๓.๐	๑.๙	๒.๑	๒.๐

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อาชีพ

เมื่อจำแนกผู้มีงานทำตามอาชีพ พบว่า ปี พ.ศ.๒๕๖๔ ไตรมาส ๓ ผู้มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.๒๕๖๓ เพิ่มขึ้น ๔,๐๙๐ คน หรือร้อยละ ๒.๐ (จาก ๒๐๘,๗๗๒ คน เป็น ๒๑๒,๘๖๒ คน) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด ลดลง ๙,๒๙๓ คน หรือร้อยละ ๘.๖ (จาก ๑๐๘,๕๔๕ คน เป็น ๙๙,๒๕๒ คน) ผู้ที่มีอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆในด้านการขายและการให้บริการ ลดลง ๑,๙๗๖ คน หรือร้อยละ ๒.๘ (จาก ๖๙,๔๙๓ คน เป็น ๖๗,๕๑๗ คน) และผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง ลดลง ๙๐๗ คน หรือร้อยละ ๑.๖ (จาก ๕๗,๒๕๒ คน เป็น ๕๖,๓๔๕ คน) และผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ลดลง ๔,๖๑๖ คน หรือร้อยละ ๑๓.๖ (จาก ๓๓,๙๘๔ คน เป็น ๒๙,๓๖๘ คน) ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ ลดลง ๔,๒๙๒ คน หรือร้อยละ ๑๔.๕ (จาก ๒๙,๕๘๘ คน เป็น ๒๕,๒๙๖ คน) และผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ๒,๙๓๗ คน หรือร้อยละ ๒๐.๐ (จาก ๑๔,๖๕๓ คน เป็น ๑๑,๗๑๖ คน) และผู้จัดการเสมียน เพิ่มขึ้น ๖,๘๖๕ คน หรือร้อยละ ๕๖.๖ (จาก ๑๒,๑๑๙ คน เป็น ๑๘,๙๘๔ คน) และผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ ลดลง ๑,๙๘๖ คน หรือร้อยละ ๒๑.๒ (จาก ๙,๓๕๑ คน เป็น ๗,๓๖๕ คน)

ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายไตรมาส พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

(หน่วย : พันคน)

อาชีพ	๒๕๖๓				๒๕๖๔		
	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตมาสที่ ๓	ไตมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตมาสที่ ๓
รวมยอด	**๕๐๑.๓**	**๕๑๔.๙**	**๕๔๓.๗**	**๕๒๒.๗**	**๔๘๘.๗**	**๕๒๕.๗**	**๕๒๘.๗**
ผู้บัญญัติกฎหมายข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	๑๒.๙	๑๑.๘	๙.๓	๒๐.๐	๘.๖	๘.๖	๗.๔
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	๓๒	๒๗.๒	๓๓.๙	๓๕.๐	๒๘.๑	๒๙.๘	๒๙.๔
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	๑๖.๓	๑๘.๒	๑๔.๖	๒๒.๐	๑๖.๓	๑๒.๕	๑๑.๗
เสมียน	๑๓.๗	๑๘.๖	๑๒.๑	๑๔.๖	๑๖.๓	๑๙.๐	๑๙.๐
พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	๑๑๔.๕	๑๐๒.๑	๑๐๘.๕	๙๕.๐	๙๘.๒	๑๐๑.๒	๙๙.๓
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	๑๖๖.๐	๑๙๐.๑	๒๐๘.๗	๑๙๔.๔	๑๖๑.๖	๒๐๐.๘	๒๑๒.๙
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	๕๒.๕	๕๔.๑	๕๗.๒	๕๖.๒	๕๔.๗	๕๕.๘	๕๖.๓
ผู้ปฏิบัติโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	๒๙.๘	๒๖.๑	๒๙.๕	๒๒.๖	๒๗.๘	๒๒.๖	๒๕.๓
อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆในด้านการขายและการให้บริการ	๖๓.๕	๖๖.๕	๖๙.๔	๖๒.๘	๗๗.๐	๗๕.๐	๖๗.๕

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ระดับการศึกษาของแรงงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไตรมาส ๓ ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ผู้ที่มีงานทำที่ไม่มีการศึกษา เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้น ๗,๙๖๓ คน หรือร้อยละ ๘๘.๕ (จาก ๘,๙๙๗ คน เป็น ๑๖,๙๖๐ คน) และระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ลดลง ๒๔,๔๐๗ คน หรือร้อยละ ๑๕.๑ (จาก ๑๖๑,๔๑๑ คน เป็น ๑๓๗,๐๐๔ คน) ระดับการศึกษาประถมศึกษา เพิ่มขึ้น ๓๕๓ คน หรือร้อยละ ๐.๓ (จาก ๑๐๘,๗๘๗ คน เป็น ๑๐๙,๑๔๐ คน) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพิ่มขึ้น ๑๗,๓๔๑ คน หรือร้อยละ ๒๑.๘ (จาก ๗๙,๔๔๕ คน เป็น ๙๖,๗๕๖ คน) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ลดลง ๑,๕๑๗ คน หรือร้อยละ ๑.๙ (จาก ๗๘,๘๗๑ คน เป็น ๗๗,๓๕๔ คน) ระดับการศึกษาอุดมศึกษา ลดลง ๙,๑๓๔ คน หรือร้อยละ ๙.๑ (จาก ๑๐๐,๖๒๕ คน เป็น ๙๑,๔๙๑ คน)

ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ เป็นรายไตรมาส พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

(หน่วย : พันคน)

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	พ.ศ. ๒๕๖๓				พ.ศ.๒๕๖๔		
	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓
รวมยอด	**๕๐๑.๓**	**๕๑๔.๙**	**๕๔๓.๗**	**๕๒๒.๗**	**๔๘๘.๗**	**๕๒๕.๓**	**๕๒๘.๗**
ไม่มีการศึกษา	๘.๘	๑๑.๐	๑๔.๓	๑๓.๗	๑๓.๑	๑๔.๘	๑๗.๐
ต่ำกว่าประถมศึกษา	๑๔๔.๕	๑๕๕.๕	๑๖๑.๔	๑๓๓.๖	๑๓๒.๕	๑๓๘.๒	๑๓๗.๐
ประถมศึกษา	๘๕.๕	๙๖.๕	๑๐๘.๘	๑๑๙.๒	๘๙.๒	๑๐๕.๐	๑๐๙.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๙๙.๓	๘๓.๑	๗๙.๔	๙๑.๙	๙๒.๑	๙๔.๖	๙๖.๘
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๗๔.๐	๗๙.๒	๗๘.๙	๖๘.๑	๗๕.๐	๗๙.๕	๗๗.๔
อุดมศึกษา	๘๘.๘	๘๙.๖	๑๐๐.๖	๙๖.๓	๘๖.๗	๙๒.๓	๙๑.๕
ไม่ทราบ	๐.๔	-	๐.๓	๐.๓	-	๑.๐	-

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามนโยบายรัฐบาล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำคงเดิมเท่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จังหวัด	ค่าแรง							
	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	ม.ค.	ม.ค.	เม.ย.	ม.ค.	ม.ค.	เม.ย.	ม.ค.	พ.ค.
นครสวรรค์	๑๕๘	๑๖๖	๒๓๒	๓๐๐	๓๐๕	๓๑๕	๓๒๐	๓๒๐

ที่มา: สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครสวรรค์

- **การประกันสังคม**

จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔๑,๔๖๙ ราย เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๕,๖๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๔ โดยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ มากที่สุด จำนวน ๗๐,๑๖๐ ราย รองลงมาเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๕๕,๖๕๓ ราย และผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ จำนวน ๑๕,๖๕๖ ราย ตามลำดับ

ตารางจำนวนผู้ประกันตน ปี พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๔

ปี	จำนวนผู้ประกันตน (ราย)			
	มาตรา ๓๓	มาตรา ๓๙	มาตรา ๔๐	รวม
๒๕๕๖	๕๐,๖๑๑	๑๐,๐๘๘	๒๓,๙๐๖	๘๔,๖๐๕
๒๕๕๗	๕๐,๙๖๐	๑๐,๔๒๗	๓๕,๒๓๘	๙๖,๖๒๕
๒๕๕๘	๕๓,๙๖๐	๑๐,๖๗๗	๓๓,๕๒๕	๙๘,๑๖๒
๒๕๕๙	๕๒,๘๗๙	๑๑,๑๒๕	๓๔,๕๙๖	๙๘,๖๐๐
๒๕๖๐	๕๓,๓๘๒	๑๑,๔๑๗	๓๗,๑๙๒	๑๐๑,๙๙๑
๒๕๖๑	๕๖,๓๕๙	๑๒,๕๐๗	๔๕,๑๐๑	๑๑๓,๙๖๗
๒๕๖๒	๕๕,๑๑๐	๑๓,๐๖๐	๕๑,๘๗๒	๑๒๐,๐๔๒
๒๕๖๓	๕๔,๙๘๕	๑๔,๓๘๘	๕๖,๔๗๖	๑๒๕,๘๔๙
๒๕๖๔	๕๕,๖๕๓	๑๕,๖๕๖	๗๐,๑๖๐	๑๔๑,๔๖๙

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

การใช้บริการของกองทุนประกันสังคมจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน (ไม่เนื่องจากการทำงาน) ปี ๒๕๖๔ (มกราคม – ธันวาคม)

ทั้งนี้การชดเชยกรณีว่างงานจากสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อโควิด ๑๙ ทำให้มีการจ่ายกรณีว่างงาน ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๔๒,๙๔๓ ราย จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๕๙,๓๖๙.๘๕ บาท และเป็นกรณีว่างงาน จากโรคติดเชื้อโควิท จำนวน ๖,๓๑๕ ราย จำนวนเงิน ๔๓,๔๖๗,๓๖๓๑๕ บาท

กรณีว่างงาน ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ จำนวน ๔๗,๐๐๐ ราย จำนวนเงิน ๑๑๐,๙๗๓,๕๙๐.๕๐ บาท และเป็นกรณีว่างงาน จากโรคติดเชื้อโควิท จำนวน ๑,๑๗๕ ราย จำนวนเงิน ๔,๖๓๓,๐๓๔.๔๕ บาท

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครสวรรค์ได้มีมาตรการช่วยเหลือปรับลดอัตราเงินสมทบ จ่ายชำระ ดังนี้

๑ กรณีปรับลดอัตราเงินสมทบ นายจ้าง-ลูกจ้าง

ช่วงเดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔

- ฝ่ายลูกจ้าง จ่ายชำระเงินสมทบ ๓ % (มกราคม ๖๔)
  ฝ่ายลูกจ้าง จ่ายชำระเงินสมทบ ๐.๕% (กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๖๔)
- ฝ่ายนายจ้าง จ่ายชำระเงินสมทบ ๓%

ช่วงเดือน มิถุนายน – พฤศจิกายน ๒๕๖๔

- ฝ่ายลูกจ้าง จ่ายชำระเงินสมทบ ๒.๕%
- ฝ่ายนายจ้าง จ่ายชำระเงินสมทบ ๒.๕%

๒. กรณีปรับลดอัตราเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๓๙

-เดือน มกราคม ๒๕๖๔ ชำระเดือนละ ๒๗๘ บาท

-เดือน กุมภาพันธ์ -มีนาคม ๒๕๖๔ ชำระเดือนละ ๓๘ บาท

-เดือน มิถุนายน-เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เดือนละชำระเดือนละ ๒๑๖ บาท

๓. กรณีปรับลดอัตราเงินสมทบผู้ประกันตนมาตร ๔๐

-เดือน สิงหาคม ๒๕๖๔ - มกราคม ๒๕๖๕

ทางเลือกที่ ๑ จากเดิม ๗๐ คงเหลือ ๔๒ บาท

ทางเลือกที่ ๒ จากเดิม ๑๐๐ คงเหลือ ๖๐ บาท

ทางเลือกที่ ๓ จากเดิม ๓๐๐ คงเหลือ ๑๘๐ บาท

ประเภทประโยชน์ทดแทน		**ปี พ.ศ. ๒๕๖๓**		**ปี พ.ศ. ๒๕๖๔**	
		ราย	**ล้านบาท**	**ราย**	**ล้านบาท**
๑	เจ็บป่วย	๑๔,๘๓๐	๓๒,๐๓๐,๔๐๒.๗๓	๒๓,๔๖๐	๒๙,๒๑๗,๖๒๐.๐๗
๒	คลอดบุตร	๒,๙๕๓	๖๐,๘๓๗,๘๓๓.๑๕	๓,๐๐๓	๕๘,๙๗๕,๘๒๕.๗๕
๓	ทุพพลภาพ	๕,๑๕๔	๑๕,๗๓๙,๕๘๕.๗๕	๕,๕๓๓	๑๖,๕๕๔,๘๘๙.๘๒
๔	ตาย	๑,๓๐๒	๓๐,๗๒๙,๗๑๗.๖๙	๑,๐๘๔	๓๐,๒๘๗,๐๗๑.๘๖
๕	สงเคราะห์บุตร	๑๕๓,๙๔๙	๙๘,๒๑๒,๘๔๗.๐๐	๑๕๔,๙๗๐	๑๒๒,๖๔๗,๕๐๐
๖	ชราภาพ	๔๐,๖๒๖	๑๙๗,๑๕๙,๗๘๐.๕๗	๔,๙๖๖	๑๓๗,๑๒๗,๔๔๑.๗๔
๗	ว่างงาน	๔๒,๙๔๓	๑๙๒,๑๕๙,๓๖๙.๘๕	๔๗,๐๐๐	๑๑๐,๙๗๓,๕๙๐.๕๐
	รวม	**๒๖๑,๗๕๗**	**๖๒๖,๘๖๙,๕๓๖.๗๔**	**๓๘,๙๗๔**	**๑๗๒,๘๙๐,๖๘๗.๖๕**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครสวรรค์ ณ มกราคม ๒๕๖๔

โครงสร้างพื้นฐาน

๗) การคมนาคม

จังหวัดนครสวรรค์อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย ๒๓๗ กิโลเมตร จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่เป็นประตูสู่ภาคเหนือ การเดินทางติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ นับได้ว่าสะดวกมาก เส้นทางการติดต่อทางถนนระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีเส้นทางสายหลัก ๆ ดังนี้

- การคมนาคมทางรถยนต์

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) จากกรุงเทพฯ ผ่านนครสวรรค์ไปสิ้นสุดที่เชียงราย เป็นเส้นทางสายหลักและสายดั้งเดิมที่ใช้ในการคมนาคมเชื่อมระหว่างภาคเหนือกับภาคกลาง เส้นทางสายนี้ส่วนใหญ่เป็นเส้นทาง ๒ เลน ขณะนี้ถนนช่วงนครสวรรค์ – กำแพงเพชร เป็น ๔ เลนแล้ว กำลังมีการขยายไปถึงจังหวัดเชียงใหม่

๒. ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒ (บางปะอิน – นครสวรรค์) เป็นเส้นทางหลวงแผ่นดินที่แยกออกจากเส้นทางหมายเลข ๑ เริ่มจากอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลัดสู่นครสวรรค์ เส้นทางสายนี้เป็นเส้นทาง ๘ เลน ทำให้การเดินทางสู่จังหวัดนครสวรรค์สะดวกและรวดเร็วมาก ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมงครึ่ง ในระยะทาง ๒๓๗ กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ ถึงนครสวรรค์ เส้นทางนี้ประสานต่อกับเส้นทางหมายเลข ๑ ที่จังหวัดนครสวรรค์มุ่งสู่จังหวัดเชียงราย

๓. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ เป็นทางหลวงที่แยกจากเส้นทางหมายเลข ๓๒ (อินทร์บุรี –เขาทราย) ตรงอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผ่านอำเภอตากฟ้า ท่าตะโก หนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เข้าสู่จังหวัดพิษณุโลก ไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ ตามเส้นทางสายนี้มีถนนเชื่อมเข้าตัวอำเภอไพศาลี ตาคลี ท่าตะโก อำเภอเมืองฯ และอำเภอชุมแสง และมีถนนเครือข่ายเชื่อมอำเภอต่าง ๆ ที่กล่าวด้วย

๔. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑๗ เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิษณุโลก โดยผ่านทางอำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอบรรพตพิสัย ออกทางอำเภอโพทะเลของจังหวัดพิจิตร ไปสู่จังหวัดพิษณุโลก ทำให้การติดต่อไปยังจังหวัดพิษณุโลกและพิจิตรสะดวกและรวดเร็วขึ้นมาก (ระยะทางประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร)

๕. ทางหลวงแผ่นดิน ๒๒๕ (นครสวรรค์–ชัยภูมิ) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างนครสวรรค์กับจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคอีสาน เส้นทางนี้ผ่านทางอำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว ตัดผ่านเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑, ๒๑ ที่อำเภอหนองบัว อำเภอบึงสามพัน (จังหวัดเพชรบูรณ์) สู่จังหวัดชัยภูมิ

การเดินทางติดต่อกับจังหวัดข้างเคียง มีเส้นทางเชื่อมต่อผ่านอำเภอต่างๆ มากมาย พอสรุป เป็นหลักใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. กรุงเทพฯ (ผ่านสระบุรี - ลพบุรี - ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๑

๒. กรุงเทพฯ (ผ่านบางบัวทอง - สุพรรณบุรี - ชัยนาท) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๐ เข้าสู่ เส้นทางหมายเลข ๑ ชัยนาท ผ่านเข้าพยุหะคีรี หรือเส้นทางสายเอเชีย (บางปะอิน - นครสวรรค์) ตามเส้นทางหมายเลข ๓๒

๓. ชัยนาท – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

๔. อุทัยธานี – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ผ่านทางอำเภอโกรกพระ (หมายเลข ๓๒๒๐, ๓๓๑๙ และ ๓๐๐๕) ประมาณ ๓๖ กิโลเมตร ผ่านทางถนนสายเอเชีย (หมายเลข ๓๓๓ และ ๓๒) ประมาณ ๔๗ กิโลเมตร

๕. พิษณุโลก – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๓๑ กิโลเมตร

๖. พิจิตร – อำเภอเมืองนครสวรรค์ ประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร

๗. สุพรรณบุรี (ผ่านถนนหมายเลข ๓๔๐) ประมาณ ๑๕๕ กิโลเมตร

๘. สิงห์บุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒ , ๑) ประมาณ ๙๕ กิโลเมตร

๙. ลพบุรี (ผ่านถนนเอเชีย หมายเลข ๓๒ , ๑) ประมาณ ๑๓๕ กิโลเมตร

๑๐. กำแพงเพชร (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

๑๑. ตาก (ผ่านถนนพหลโยธิน หมายเลข ๑) ประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร

๑๒. เพชรบูรณ์ (ผ่านทางถนนหมายเลข ๒๒๕ และแยกเข้าถนนหมายเลข ๒๑) ประมาณ ๑๙๒ กิโลเมตร

โดยมีเส้นทางคมนาคมขนส่งในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งเป็น

ทางหลวงแผ่นดิน ในความดูแลของแขวงทางหลวงนครสวรรค์ที่ ๑ และแขวงทางหลวงนครสวรรค์ที่ ๒ (ตากฟ้า) กรมทางหลวง จำนวน ๔๙ สายทาง ระยะทาง ๑,๑๐๓.๗๕๘ กิโลเมตร

ทางหลวงชนบท ในความดูแลของแขวงทางหลวงชนบทนครสวรรค์ กรมทางหลวงชนบท จำนวน ๔๘ สายทาง ระยะทาง ๗๗๗.๓๘๒ กิโลเมตร

ทางหลวงท้องถิ่น ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน ๖,๗๙๓ สาย ระยะทางรวม ๙,๔๒๑.๖๗๐๕ กิโลเมตร ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตาคลี อำเภอบรรพต อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอลาดยาว

ที่	อปท.ในเขตอำเภอ	จำนวนถนนทางหลวงท้องถิ่นในความดูแลของ อปท. (สาย)		ระยะทางรวม (กม.)	
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑	อบจ.นว.	๑๑๓	๑๑๒	๙๓๑.๗๓๔	๘๗๒.๙๑๔
๒	ทน.นครสวรรค์	๒๕	๒๕	๕๒.๗๖๕	๕๐.๕๑๔
๓	ทม.ตาคลี	-	๓๕๐	-	๙๒.๘๐๒
๔	ทม.ชุมแสง	๗๖	๗๖	๑๔.๕๔	๑๔.๕๔
๕	แม่วงก์	๑๔๑	๑๙๒	๓๕๑.๙๕๕	๔๘.๑
๖	ชุมตาบง	๗๖	๘๙	๑๓๖.๘๖๕	๑๖๐
๗	แม่เปิน	๑๒๖	๖๐๕	๒๘๘.๙๕	๔๑๒.๘๔
๘	ตาคลี	๘๗๗	๒๐๖	๘๐๖.๕๐๑	๑,๐๕๕.๐๒๗
๙	ไพศาลี	๓๖๖	๑๑๖	๔๖๒.๘๐๗	๓๔๙.๔๕
๑๐	ตากฟ้า	๒๒๙	๔๐๙	๔๓๗.๐๑๔	๓๑๓.๓๐๔๕
๑๑	โกรกพระ	๒๒๘	๓๖๒	๓๐๒.๘๘๑	๓๗๙.๖๓
๑๒	เก้าเลี้ยว	๕๙๖	๔๗๗	๕๔๔.๗๘	๕๓๑.๗๔
๑๓	ชุมแสง	๓๒๐	๔๒๗	๔๔๒.๘๕๔	๔๕๓
๑๔	บรรพตพิสัย	๓๕๖	๕๐๘	๖๑๙.๑๘	๗๔๒
๑๕	เมืองนครสวรรค์	๕๔๕	๖๕๕	๗๓๓	๙๒๒.๘๔๘
๑๖	ท่าตะโก	๓๑๙	๖๐๗	๖๓๔.๖๑	๑,๐๙๙.๗๒
๑๗	พยุหะคีรี	๓๘๖	๖๐๖	๕๒๗.๑๙๙	๖๓๗.๗๙๙

ที่	อปท.ในเขตอำเภอ	จำนวนถนนทางหลวงท้องถิ่นในความดูแลของ อปท. (สาย)		ระยะทางรวม (กม.)	
		๒๕๖๓	**๒๕๖๔**	**๒๕๖๓**	**๒๕๖๔**
๑๘	หนองบัว	๒๓๗	๔๙๐	๔๐๙.๗๔๙	๖๖๕.๘๓๒
๑๙	ลาดยาว	๒๘๓	๔๘๑	๕๑๗.๘๐๒	๖๑๙.๖๑
	รวม	**๕,๒๙๙**	**๖,๗๙๓**	**๘,๒๑๕.๑๘๖๐**	**๙,๔๒๑.๖๗๐๕**

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

- **คมนาคมทางรถไฟ**

จังหวัดนครสวรรค์มีเส้นทางรถไฟ มีสถานีรถไฟ ๑๕ สถานี ผ่านตัวอำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอตาคลี อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอชุมแสง

โครงการรถไฟทางคู่ ช่วงนครสวรรค์ – บ้านไผ่ ระยะทาง ๓๐๔ กิโลเมตร มีทั้งสิ้นสถานี ๑๕ สถานี เป็นส่วนหนึ่งในสามช่วงของโครงการรถไฟทางคู่ แม่สอด-นครพนม และจะเชื่อมรถไฟฝั่งตะวันตกและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ประชุมรับฟังความคิดเห็นเมื่อธันวาคม ๒๕๖๒ โครงการรถไฟทางคู่ช่วงลพบุรี - ปากน้ำโพ สัญญาที่ ๒ ช่วงท่าแค-ปากน้ำโพ ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๔ มีความคืบหน้าจากสัญญาเดิมมีระยะเวลาก่อสร้าง ๓๖ เดือน สิ้นสุด ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ขยายระยะเวลาสัญญาจ้างไปสิ้นสุด ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยปัจจุบันผลการก่อสร้างคืบหน้า ๖๐% ล่าช้ากว่าแผนงาน ๓๐%

- **การคมนาคมทางอากาศ**

จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีสนามบินพาณิชย์ มีแต่สนามบินของกองบิน ๔ อำเภอตาคลี ซึ่งเดิมเคยใช้เป็นสนามบินของกองทัพอเมริกัน ที่มีศักยภาพสูงสำหรับเครื่องบินไอพ่น และสนามบินเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศักยภาพของสนามบินเหล่านี้สามารถปรับเป็นสนามบินพาณิชย์ได้

๘) สาธารณูปโภค

- **ด้านการไฟฟ้า** การให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนผู้มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๓๒๑,๐๖๙ ราย ปริมาณการใช้ไฟฟ้า ๕๘๒ ล้านหน่วย จากครัวเรือนทั้งหมด ๓๒๕,๓๙๔ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๗ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมและปริมาณการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

การใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

หน่วยงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	
	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์	๒๑๘,๑๖๑	๔๒๓.๓	๒๒๑,๒๑๓	๔๘๕.๔
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตาคลี	๔๐,๖๙๙	๘๔	๔๓,๔๕๓	๘๘
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว	๕๗,๓๕๐	๙.๓	๕๘,๓๑๔	๙.๕
รวม	๓๑๖,๒๑๐	๕๑๗	๓๒๒,๙๘๐	๕๘๓

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตาคลี, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว ข้อมูล เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

การใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔

หน่วยงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	
	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์	๑๗,๗๑๕	๖๕๒.๙	๑๗,๙๕๖	๖๖๐.๕
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตาคลี	๔,๔๓๖	๑๕๖	๔,๕๒๔	๑๕๕
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว	๒๑๙	๒.๖	๒๑๙	๒.๔
รวม	๒๒,๓๗๐	๘๑๒	๒๒,๖๙๙	๘๑๘

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครสวรรค์, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอตาคลี, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดยาว ข้อมูล เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

- **ด้านพลังงาน**

จังหวัดนครสวรรค์มีโรงไฟฟ้า ๑๖ แห่ง ประกอบด้วย

ชื่อสถานประกอบกิจการ	ชนิดเชื้อเพลิงหลัก/แหล่งพลังงานต้นกำลัง	ขนาดกำลังการผลิต (MW)	ขนาดกำลังการผลิต (kVA)
๑. บริษัท ดิเอ็มฟาซีส จำกัด	ก๊าซชีวภาพ (Biogas){น้ำเสียจากกระบวนการผลิตเอทานอลและกากมันสำปะหลัง}	๐.๙๕	๑,๑๘๗.๕๐
๒. บริษัท หนองบัว กรีนพาวเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){Gasification จากไม้สับและเศษไม้}	๒	๒,๕๐๐.๐๐
๓. บริษัท แม่วงศ์ เอ็นเนอยี่ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){ไม้ (ชิ้นไม้สับ, เปลือกไม้, เศษไม้,ขี้เลื่อย)}	๙	๑๑,๒๕๐.๐๐
๔. บริษัท รวมผลไบโอเพาเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๕๐	๖๒,๕๐๐.๐๐
๕. บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๕๐	๖๒,๕๐๐.๐๐
๖. บริษัท เกษตรไทยไบโอเพาเวอร์ จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}	๖๐	๗๐,๕๘๙.๐๐

ชื่อสถานประกอบกิจการ	ชนิดเชื้อเพลิงหลัก/แหล่งพลังงานต้นกำลัง	ขนาดกำลังการผลิต (MW)	ขนาดกำลังการผลิต (kVA)
๗. บริษัท จีจีซี เคทิส ไบโออินดัสเทรียล จำกัด	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}, ชีวมวล (Biomass){น้ำกากส่าเข้มข้น}	๘๕	๑๐๔,๗๐๗.๐๐
๘. บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สาขา ๓	ชีวมวล (Biomass){วัสดุเหลือใช้จากการผลิตน้ำตาล (กากอ้อย, ใบอ้อย)}, น้ำมันดีเซล (Diesel Oil)	๓๒.๕	๔๐,๖๒๕.๐๐
๙. บริษัท เคทิส ไบโอเอทานอล จำกัด	ถ่านหิน (Coal)	๓	๓,๗๕๐.๐๐
๑๐. บริษัท เอ็นไวรอนเม็นท์พัลพ์ แอนด์ เปเปอร์ จำกัด	ถ่านหินและน้ำมันยางดำ	๓๑.๙๙๙	๓๙,๙๙๘.๗๕
๑๑. บริษัท จี-พาวเวอร์ ซอร์ซ จำกัด (โครงการตาขีด)	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Polycrystalline ขนาด ๒๘๐ Wp	๖.๕	๖,๕๐๐.๐๐
๑๒. บริษัท จี-พาวเวอร์ ซอร์ซ จำกัด (โครงการตาสัง)	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Polycrystalline}	๖.๕	๖,๕๐๐.๐๐
๑๓. บริษัท กฤชณรงค์ธัญกิจ จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystaline (Single-Si, Multi-Si)}	๗	๗,๐๐๐.๐๐
๑๔. บริษัท ซอยล์กรีตเทคโนโลยี จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystaline (Single-Si, Multi-Si)}	๗.๐๙๕	๗,๐๙๕.๐๐
๑๕. บริษัท อีเอ โซล่า นครสวรรค์ จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Crystaline (Single-Si, Multi-Si)}	๙๐	๙๐,๐๐๐.๐๐
๑๖. บริษัท กฤชณรงค์ธัญกิจ จำกัด	พลังแสงอาทิตย์ (Solar Photovoltaic Power){Silicon Thin Film (Amorphous-Si)}	๑.๑๓	๑,๑๓๐.๐๐
	รวม	**๔๔๒.๖๗๔**	**๕๑๗,๘๓๒.๒๕**

ที่มา : คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กฟผ. กฟน. กฟภ. และ พพ. ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔

มีกองทุนพัฒนาพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า จำนวน ๙ แห่ง (ขนาดกลาง ๑ แห่ง ขนาดเล็ก ๘ แห่ง)

ชื่อกองทุน	ประเภทกองทุน
๑. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๑	ขนาดกลาง
๒. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๒	ขนาดเล็ก
๓. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๓	ขนาดเล็ก
๔. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๔	ขนาดเล็ก
๕. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๕	ขนาดเล็ก
๖. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๖	ขนาดเล็ก
๗. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๗	ขนาดเล็ก
๘. กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๘	ขนาดเล็ก
๙ กองทุนพัฒนาไฟฟ้าจังหวัดนครสวรรค์ ๙	ขนาดเล็ก

ที่มา : คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ระบบการขนส่งทางท่อในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๒ ระบบ ดังนี้

ระบบ	จำนวน	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
๑. ระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ	๒๑,๘๐๐ เมตร	ขนาด ๒๐ นิ้ว
๒. ระบบขนส่งน้ำมันทางท่อ	๗๖,๐๐๐ เมตร	ขนาด ๑๔ นิ้ว

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อมูลสถานประกอบการด้านน้ำมัน ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๔๒ ประกอบด้วย

ข้อมูลสถานประกอบการด้านน้ำมันเชื้อเพลิง	
ประเภท	**จำนวน**
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ก	๑๖๔ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ข	- แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ค ๑	๕๗๖ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ค ๒	๔๐ แห่ง
สถานีบริการน้ำมันฯ ประเภท ง	๑๕๔ แห่ง
คลังน้ำมันเชื้อเพลิง	๑ แห่ง
สถานที่เก็บน้ำมัน ประเภทที่ ๓	๗ แห่ง
ถังขนส่งน้ำมัน	๒๑๙ คัน
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๐	๑ ราย
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๑	๗๕๘ ราย
ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๑๒	๗๕ ราย

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซปิโตรเลียมเหลว ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๔๒ ประกอบด้วย

ข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซปิโตรเลียม (LPG)	
ประเภท	**จำนวน**
สถานีบรรจุก๊าซ LPG	๗ แห่ง
สถานีบริการก๊าซ	๒๗ แห่ง
ถังขนส่งก๊าซ LPG	๕ คัน
ร้านจำหน่ายก๊าซ LPG	๒๓๘ แห่ง
สถานที่ใช้ก๊าซ LPG	๑๔ แห่ง
คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว	๓ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อมูลสถานประกอบการด้านก๊าซธรรมชาติตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๔๒ ประกอบด้วย

ประเภท	จำนวน
๑. ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ	๒ โครงการ
๒. สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ	๔ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

• **ด้านการประปา** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การประปาส่วนภูมิภาค (เฉพาะจังหวัดนครสวรรค์) มีกำลังการผลิต รวมทั้งสิ้น ๓,๐๒๐ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ๑๘,๖๔๐,๔๗๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวนผู้ใช้น้ำประปา ๖๕,๘๙๕ ครัวเรือน (เฉพาะพื้นที่ที่ กปภ. รับผิดชอบ ได้แก่ กปภ.สาขานครสวรรค์, ท่าตะโก, ลาดยาว, พยุหะคีรี ไม่รวมประปาเทศบาล, ประปาหมู่บ้าน) คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๗ ของครัวเรือนในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๔๒๖,๐๔๘ ครัวเรือน

การประปาส่วนภูมิภาค	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓		ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	
	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ครัวเรือน)	กำลังการผลิต (ลบ.ม./ชม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ครัวเรือน)	กำลังการผลิต (ลบ.ม.)
การประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐				
กปภ.สาขานครสวรรค์	๓๑,๖๓๔	๑,๖๕๐	๓๒,๘๘๕	๑,๖๕๐
กปภ.สาขาท่าตะโก	๑๓,๔๔๙	๖๐๐	๑๓,๗๓๒	๖๐๐
กปภ.สาขาลาดยาว	๗,๕๔๘	๒๒๐	๗,๖๗๖	๒๒๐
กปภ.สาขาพยุหะคีรี	๑๑,๓๓๕	๕๕๐	๑๑,๖๐๒	๕๕๐
รวม	**๖๓,๙๖๖**	**๓,๐๒๐**	**๖๕,๘๙๕**	**๓,๐๒๐**

ที่มา การประปาส่วนภูมิภาค เขต ๑๐

หมายเหตุ ข้อมูลเฉพาะพื้นที่การประปาส่วนภูมิภาครับผิดชอบเท่านั้น ไม่รวมประปาเทศบาลหรือหมู่บ้าน

นอกจากนี้มีผู้ใช้ประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประปาหมู่บ้าน ๑,๗๒๘ แห่ง จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์ ๑,๒๖๑ หมู่บ้าน ๓๓๘,๘๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๑๕ ของครัวเรือนในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวนประปาหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ๓๐๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓๐

- **โทรศัพท์และการสื่อสารอื่นๆ** ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เลขหมายโทรศัพท์ (TOT) มี ๑๔๐ ชุมสาย จำนวน ๑๐๑,๖๒๗ เลขหมาย จากการสำรวจประชากรที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๙๒๒,๐๐๕ คน ประชากรที่ใช้คอมพิวเตอร์ ๒๘๐,๖๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๔ ของประชากรที่ทำการสำรวจ ผู้ใช้อินเตอร์เน็ต ๒๘๖,๔๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๖ และมีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ๗๐๑,๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๐๖

ตารางแสดงจำนวนจุดติดตั้งเน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน) จังหวัดนครสวรรค์ ณ เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๑

ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขา	เน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน)	ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขา	เน็ตประชารัฐ (หมู่บ้าน)
นครสวรรค์	๑๓๐	ชุมแสง	๑๒๒
ปากน้ำโพ	๒๙	ลาดยาว	๑๒๒
ตาคลี	๔๒	ท่าตะโก	๑๒๖
พยุหะคีรี	๔๐		
รวม			**๖๑๑**

ที่มา ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขา ณ พฤษภาคม ๒๕๖๑

สภาพเศรษฐกิจ

๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครสวรรค์ ณ ราคาปีปัจจุบัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวน ๑๑๑,๔๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ Gross domestic product (GDP) ประเทศไทย เป็นลำดับ ๒ ในภาคเหนือ(๑๗จังหวัด) ลดลงจำนวน -๕,๓๖๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๔.๕๙ จาก GPP ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๖,๘๐๑ ล้านบาท สาเหตุจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -๑๙) ทำให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมและนักท่องเที่ยวลดลง ภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ(GDP แบบปริมาณลูกโซ่) ลดลงร้อยละ -๕.๘๑ โดยอัตราการเติบโตภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ -๑๑.๘๑ อัตราการเติบโตภาคอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ -๑๑.๑๙ และอัตราการเติบโตภาคบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑๓

GPP ณ ราคาปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง ลดลง -๓,๘๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๑๑.๐๔ ภาคอุตสาหกรรมลดลงจำนวน -๑,๘๔๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -๗.๔๓ ภาคบริการเพิ่มขึ้นจำนวน ๓๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคนจำนวน ๑๒๑,๐๗๐ บาทต่อคน มากเป็นลำดับ ๔ ในภาคเหนือ ลดลงจำนวน -๔,๖๕๘บาท

(จากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒๕,๗๒๘ บาท) สาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ๕ ลำดับแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง, การผลิต, การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์, การศึกษา และกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย โดยมีมูลค่ารวม ๘๑,๗๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

เมื่อพิจาณาอัตราการเติบโตของ GPP แบบปริมาณลูกโซ่ของจังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖๒ กับ ๒๕๖๓ พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลดลงร้อยละ -๕.๘๑ เมื่อเทียบระหว่างสาขาอุตสาหกรรมที่การเติบโตของ GPP ลดลงหรือติดลบในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง ลดลงร้อยละ -๑๑.๘๑, กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการลดลงร้อยละ -๑๔.๑๔ , การผลิตลดลงร้อยละ-๑๓.๙๗, ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการลดลงร้อยละ -๑๑.๖๙ และการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ลดลงร้อยละ –๕.๑๒ สาขาอุตสาหกรรมที่เติบโตสูงขึ้น ได้แก่ การก่อสร้างเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙.๙๗, กิจกรรมที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๕๗, การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๐๕, กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๘๗ และกิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒๙

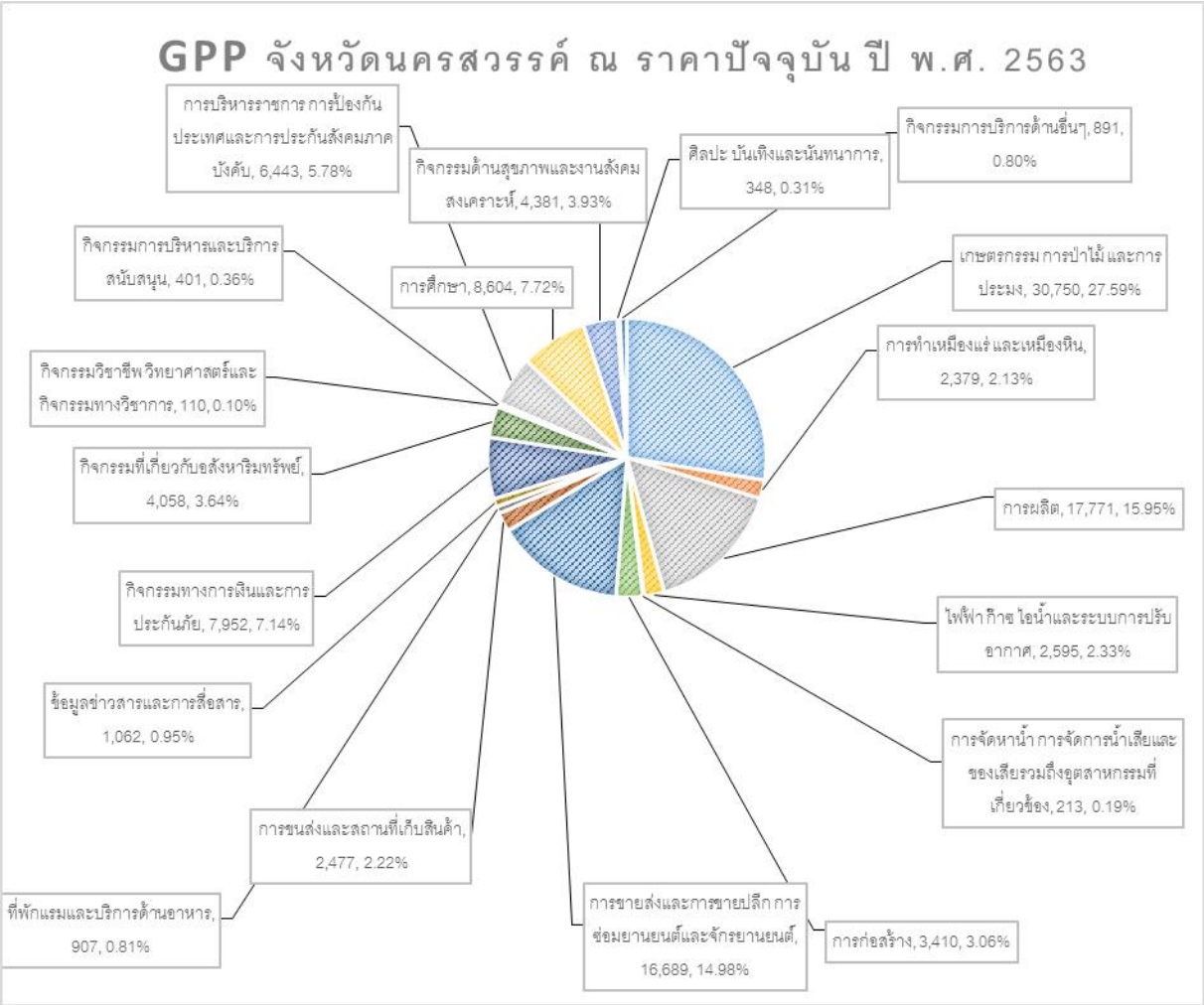

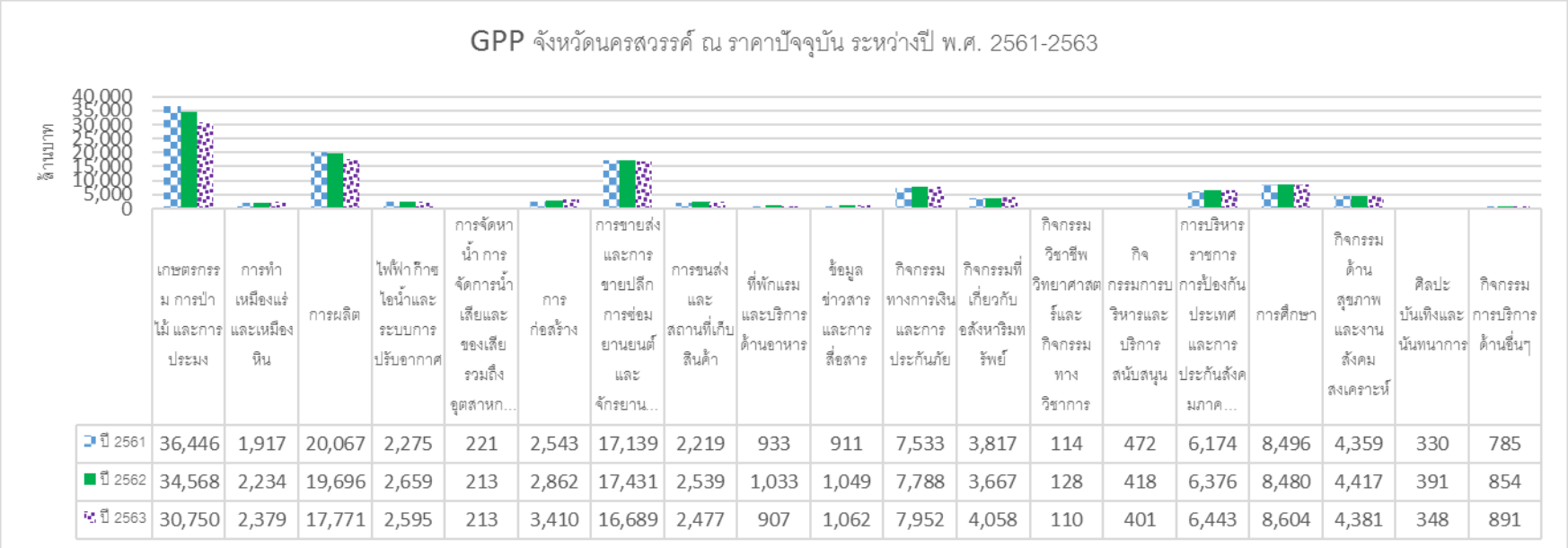

	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	การผลิต	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงอุตสาหก...	การก่อสร้าง	การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยาน...	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	กิจกรรมที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาค...	การศึกษา	กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ
ปี 2561	36,446	1,917	20,067	2,275	221	2,543	17,139	2,219	933	911	7,533	3,817	114	472	6,174	8,496	4,359	330	785
ปี 2562	34,568	2,234	19,696	2,659	213	2,862	17,431	2,539	1,033	1,049	7,788	3,667	128	418	6,376	8,480	4,417	391	854
ปี 2563	30,750	2,379	17,771	2,595	213	3,410	16,689	2,477	907	1,062	7,952	4,058	110	401	6,443	8,604	4,381	348	891

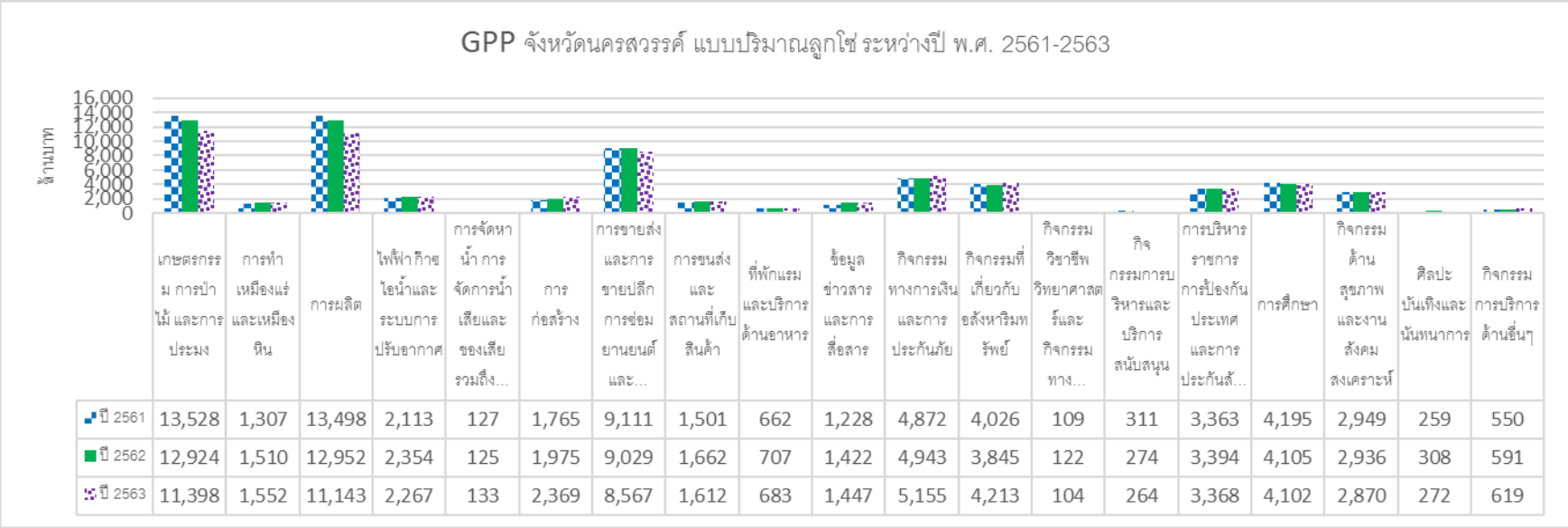

	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	การผลิต	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึง...	การก่อสร้าง	การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และ...	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	กิจกรรมที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทาง...	กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสั...	การศึกษา	กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ
ปี 2561	13,528	1,307	13,498	2,113	127	1,765	9,111	1,501	662	1,228	4,872	4,026	109	311	3,363	4,195	2,949	259	550
ปี 2562	12,924	1,510	12,952	2,354	125	1,975	9,029	1,662	707	1,422	4,943	3,845	122	274	3,394	4,105	2,936	308	591
ปี 2563	11,398	1,552	11,143	2,267	133	2,369	8,567	1,612	683	1,447	5,155	4,213	104	264	3,368	4,102	2,870	272	619

ที่มา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กับ GDP ประเทศไทย และลำดับจังหวัดในภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด จังหวัดนครสวรรค์ได้ลำดับที่ในแต่ละสาขาระดับภาคเหนืออยู่ระหว่าง ๒-๑๒ รายละเอียดดังนี้

	GPP ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๓						GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่		
	นครสวรรค์	GDP ประเทศ	ร้อยละ	ภาคเหนือ	ร้อยละ	ลำดับ	๒๕๖๓	๒๕๖๒	ร้อยละ
ภาคเกษตรกรรม	**๓๐,๗๕๐**	**๑,๓๖๐,๐๔๗**	**๒.๒๖**	**๓๐๑,๐๔๑**	**๑๐.๒๑**	**๒**	**๑๑,๓๙๘**	**๑๒,๙๒๔**	**-๑๑.๘๑**
ภาคเกษตรกรรม	๓๐,๗๕๐	๑,๓๖๐,๐๔๗	๒.๒๖	๓๐๑,๐๔๑	๑๐.๒๑	**๒**	๑๑,๓๙๘	๑๒,๙๒๔	-๑๑.๘๑
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๓๐,๗๕๐	๑,๓๖๐,๐๔๗	๒.๒๖	๓๐๑,๐๔๑	๑๐.๒๑	**๒**	๑๑,๓๙๘	๑๒,๙๒๔	-๑๑.๘๑
ภาคนอกเกษตร	**๘๐,๖๙๑**	**๑๔,๒๗๖,๘๔๔**	**๐.๕๗**	**๙๒๗,๒๖๖**	**๘.๗๐**	**๓**	**๔๙,๖๓๙**	**๕๑,๓๒๔**	**-๓.๒๘**
ภาคอุตสาหกรรม	**๒๒,๙๕๘**	**๔,๗๗๖,๑๓๔**	**๐.๔๘**	**๒๔๐,๕๔๑**	**๙.๕๔**	**๕**	**๑๔,๕๔๖**	**๑๖,๓๗๙**	**-๑๑.๑๙**
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๒,๓๗๙	๓๒๕,๑๙๓	๐.๗๓	๓๓,๙๔๑	๗.๐๑	**๓**	๑,๕๕๒	๑,๕๑๐	๒.๗๕
การผลิต	๑๗,๗๗๑	๓,๙๘๕,๘๔๐	๐.๔๕	๑๗๗,๘๗๒	๙.๙๙	**๔**	๑๑,๑๔๓	๑๒,๙๕๒	-๑๓.๙๗
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	๒,๕๙๕	๓๙๖,๙๐๕	๐.๖๕	๒๓,๐๔๘	๑๑.๒๖	**๓**	๒,๒๖๗	๒,๓๕๔	-๓.๖๙
การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง	๒๑๓	๖๘,๑๙๖	๐.๓๑	๕,๖๘๐	๓.๗๔	**๑๒**	๑๓๓	๑๒๕	๖.๐๕
ภาคบริการ	**๕๗,๗๓๓**	**๙,๕๐๐,๗๑๐**	**๐.๖๑**	**๖๘๖,๗๒๖**	**๘.๔๑**	**๔**	**๓๕,๑๙๐**	**๓๕,๑๔๓**	**๐.๑๓**
การก่อสร้าง	๓,๔๑๐	๔๒๒,๐๑๕	๐.๘๑	๕๕,๗๕๖	๖.๑๒	**๕**	๒,๓๖๙	๑,๙๗๕	๑๙.๙๗
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑๖,๖๘๙	๒,๖๕๒,๓๔๑	๐.๖๓	๑๗๐,๔๕๐	๙.๗๙	**๒**	๘,๕๖๗	๙,๐๒๙	-๕.๑๒
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๒,๔๗๗	๗๔๗,๗๐๐	๐.๓๓	๒๙,๙๗๑	๘.๒๗	**๓**	๑,๖๑๒	๑,๖๖๒	-๓.๐๒
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๙๐๗	๖๐๑,๐๓๐	๐.๑๕	๒๓,๘๑๖	๓.๘๑	**๓**	๖๘๓	๗๐๗	-๓.๓๖
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑,๐๖๒	๔๓๒,๗๓๕	๐.๒๕	๑๔,๒๑๕	๗.๔๗	**๓**	๑,๔๔๗	๑,๔๒๒	๑.๖๙
กิจกรรมทางการเงินและการ	๗,๙๕๒	๑,๒๘๙,๑๓๙	๐.๖๒	๘๘,๐๙๑	๙.๐๓	**๓**	๕,๑๕๕	๔,๙๔๓	๔.๒๙

	GPP ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๓						GPP จังหวัดนครสวรรค์ แบบปริมาณลูกโซ่		
	นครสวรรค์	**GDP ประเทศ**	**ร้อยละ**	**ภาคเหนือ**	**ร้อยละ**	**ลำดับ**	**๒๕๖๓**	**๒๕๖๒**	**ร้อยละ**
ประกันภัย									
กิจกรรมที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๔,๐๕๘	๔๒๘,๑๗๘	๐.๙๕	๕๐,๖๔๔	๘.๐๑	**๕**	๔,๒๑๓	๓,๘๔๕	๙.๕๗
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๑๑๐	๒๗๕,๔๘๒	๐.๐๔	๑,๗๕๐	๖.๒๗	**๔**	๑๐๔	๑๒๒	-๑๔.๑๔
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	๔๐๑	๒๑๐,๗๕๖	๐.๑๙	๔,๙๕๒	๘.๑๐	**๓**	๒๖๔	๒๗๔	-๓.๘๘
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	๖,๔๔๓	๑,๐๒๘,๒๖๖	๐.๖๓	๗๓,๑๙๓	๘.๘๐	**๓**	๓,๓๖๘	๓,๓๙๔	-๐.๗๗
การศึกษา	๘,๖๐๔	๖๙๐,๔๓๗	๑.๒๕	๑๐๖,๖๔๐	๘.๐๗	**๔**	๔,๑๐๒	๔,๑๐๕	-๐.๐๘
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๔,๓๘๑	๓๘๗,๙๕๓	๑.๑๓	๕๐,๗๓๗	๘.๖๔	**๓**	๒,๘๗๐	๒,๙๓๖	-๒.๒๗
ศิลปะ บันเทิงและนันทนาการ	๓๔๘	๑๐๒,๐๔๐	๐.๓๔	๔,๐๐๓	๘.๖๘	**๔**	๒๗๒	๓๐๘	-๑๑.๖๙
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๘๙๑	๒๓๒,๖๓๘	๐.๓๘	๑๒,๕๐๘	๗.๑๒	**๓**	๖๑๙	๕๙๑	๔.๘๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	**๑๑,๔๔๑**	**๑๕,๖๓๖,๘๙๑**	**๐.๗๑**	**๑,๒๒๘,๓๐๗**	**๙.๐๗**	**๒**	**๕๘,๙๗๔**	**๖๒,๖๐๙**	**-๕.๘๑**
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	**๑๒๑,๐๗๐**	**๒๒๔,๙๖๒**	**๕๓.๘๒**	**๑๐๘,๔๗๒**	**๑๑๑.๖๑**	**๔**			
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	**๙๒๐**	**๖๙,๕๐๙**	**๑.๓๒**	**๑๑,๓๒๔**	**๘.๑๓**	**๓**			

๑๐) รายได้เฉลี่ยของประชากร

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีรายได้เฉลี่ย จำนวน ๘๓,๑๕๙.๗๖ บาทต่อคนต่อปี อำเภอที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงสุด คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จำนวน ๙๗,๓๘๓.๙๔ บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ อำเภอตากฟ้า จำนวน ๙๗,๓๑๕.๑๘ บาทต่อคนต่อปี และอำเภอบรรพตพิสัย จำนวน ๘๔,๔๕๓.๑๑ บาทต่อคนต่อปีตามลำดับ อำเภอที่มีรายได้ต่ำสุด คือ อำเภอชุมตาบง จำนวน ๖๐,๔๔๑.๐๗ บาท

รายได้ของประชากรเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔

อำเภอ	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)				
	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๔
เมืองนครสวรรค์	๙๗,๙๘๙	๙๔,๗๘๖	๙๔,๘๑๖.๘๔	๙๙,๖๒๗.๖๖	๙๗,๓๘๓.๙๔
ตากฟ้า	๘๘,๔๒๙	๘๖,๕๕๕	๘๙,๙๘๕.๔๑	๙๓,๒๑๐.๘๓	๙๗,๓๑๕.๑๘
บรรพตพิสัย	๘๒,๔๔๐	๗๕,๗๕๗	๘๔,๖๕๘.๙๖	๗๖,๖๔๐.๔๓	๘๔,๔๕๓.๑๑
หนองบัว	๙๐,๔๘๒	๗๗,๓๘๔	๗๒,๒๔๔.๖๔	๙๔,๔๖๘.๕๐	๘๔,๒๔๙.๗๑
ชุมแสง	๘๓,๒๗๒	๗๙,๘๐๑	๗๖,๐๕๐.๑๙	๘๑,๖๐๐.๑๒	๘๓,๕๐๘.๘๘
พยุหะคีรี	๘๓,๒๖๒	๘๑,๑๔๓	๖๗,๗๒๒.๕๕	๘๒,๙๗๔.๑๓	๘๒,๘๘๖.๐๔
ท่าตะโก	๘๔,๐๙๗	๗๕,๘๖๕	๘๐,๐๑๐.๒๐	๘๒,๐๙๙.๗๙	๘๒,๓๔๐.๗๒
ตาคลี	๗๗,๗๖๘	๗๙,๖๙๗	๗๘,๗๓๑.๕๖	๘๑,๖๖๕.๐๑	๘๑,๔๕๙.๔๕
ลาดยาว	๗๗,๐๖๕	๖๙,๓๖๐	๗๗,๙๕๐.๒๒	๗๖,๓๖๐.๔๙	๗๘,๘๗๗.๑๖
โกรกพระ	๗๐,๑๔๓	๗๓,๒๘๔	๘๐,๕๘๑.๘๑	๗๒,๘๐๔.๗๕	๗๘,๕๖๐.๔๖
ไพศาลี	๗๕,๐๐๖	๘๐,๗๑๖	๘๓,๐๔๗.๔๘	๙๓,๒๔๙.๖๔	๗๖,๑๒๙.๐๗
แม่เปิน	๗๓,๗๑๕	๖๗,๓๒๖	๗๑,๔๘๙.๒๓	๗๐,๔๖๑.๙๗	๗๓,๐๙๐.๕๒
แม่วงก์	๗๐,๕๕๙	๖๖,๕๙๘	๖๔,๕๖๖.๑๙	๖๘,๒๙๔.๕๓	๖๙,๒๒๕.๓๕
เก้าเลี้ยว	๖๙,๑๔๒	๖๘,๒๖๙	๗๓,๐๖๕.๑๒	๖๕,๙๕๘.๓๘	๖๖,๐๕๗.๖๑
ชุมตาบง	๖๔,๒๖๔	๘๓,๐๓๕	๗๓,๓๐๐.๖๐	๖๔,๔๘๕.๖๘	๖๐,๔๔๑.๐๗
รวมเฉลี่ย	**๘๒,๙๒๔**	**๗๙,๗๘๐**	**๘๐,๙๓๖.๘๗**	**๘๔,๓๓๐.๗๗**	**๘๓,๑๕๙.๗๖**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ , มกราคม ๒๕๖๕ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลฯ)

สภาพทางสังคม

๑๑) สถานภาพทางสังคม

ปี ๒๕๖๒ การเกิดมีแนวโน้มลดลง การย้ายเข้าปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๓,๐๒๖ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ การย้ายออกปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๔,๓๗๔ คน การจดทะเบียนสมรส จำนวน ๔,๒๓๔ คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การจดทะเบียนหย่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๙๐ คน

ตารางจำนวนการเกิด ตาย ย้ายเข้า ย้ายออก การจดทะเบียนสมรส และการหย่า ปี ๒๕๖๒

รายการ	**พ.ศ.๒๕๖๒**
	จำนวน (คน)
การเกิด	๗,๐๓๔
การตาย	๙,๒๙๐
การย้ายเข้า	๔๓,๐๒๖
การย้ายออก	๔๔,๓๗๔
การจดสะเบียนสมรส	๔,๒๓๔
การจดทะเบียนหย่า	๑,๘๙๐

ข้อมูล กรมการปกครอง ณ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ (ยังไม่ประกาศข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

- ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต

การรับแจ้งประเภทความผิด ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นประเภทความผิดลักทรัพย์ ฉ้อโกง และยักยอกทรัพย์ ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศส่วนใหญ่เป็นประเภทความผิดทำร้ายร่างกาย และข่มขืนกระทำชำเรา ฐานความผิดพิเศษส่วนใหญ่เป็นประเภทความผิด พ.ร.บ.ศุลกากร และพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ การจับกุมส่วนใหญ่เป็นประเภทความผิดฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย โดยร้อยละ ๗๘ ของฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เป็นประเภทความผิดยาเสพติด การจับกุมฐานความผิดอื่นๆ สามารถจับกุมได้ร้อยละ ๘๓-๙๗ ต่อการรับแจ้งประเภทความผิด ประเภทความผิดที่สามารถจับผู้กระทำผิดได้ร้อยละ ๑๐๐ ได้แก่ ประเภทความผิดทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย พยายามฆ่า ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ วางเพลิง พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และพ.ร.บ.ศุลกากร

สถิติคดีอาญาที่น่าสนใจ จำแนกตามประเภทความผิด พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

ประเภทความผิด	**พ.ศ. ๒๕๖๒**		**พ.ศ. ๒๕๖๓**		**พ.ศ. ๒๕๖๔**	
	รับแจ้ง (ราย)	**จับกุม (ราย)**	**รับแจ้ง (ราย)**	**จับกุม (ราย)**	**รับแจ้ง (ราย)**	**จับกุม (ราย)**
ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	๓๖๖	๓๕๕	๒๗๘	๒๗๙	๓๑๘	๒๑๒
ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	๖๖๙	๕๘๙	๖๕๑	๖๒๕	๘๗๕	๘๒๘
ฐานความผิดพิเศษ	๑๐๓	๘๙	๑๒๑	๑๐๘	๑๙๗	๑๗๖
ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๔,๑๔๑	๔,๗๐๑	๔,๕๗๐	๕,๒๙๒	๔,๐๕๙	๔,๙๒๑

ที่มา: ตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

- สถานะทางเศรษฐสังคมของครัวเรือน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในนครสวรรค์มีจำนวน ๒๒,๑๓๗ บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนจำนวน ๑๖,๐๐๒ บาท และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนจำนวน ๓๒๘,๓๒๕ บาท โดย ครัวเรือนผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการ และนักบริหาร มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงถึง ๕๙๘,๖๑๒ บาท ครัวเรือนส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงกว่าร้อยละ ๘๐.๐ ยกเว้นครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินครัวเรือนผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการ และนักบริหาร และผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองไม่ใช่การเกษตร ซึ่งครัวเรือนดังกล่าวมีการกู้ยืมเงินสูงแต่ความเสี่ยงที่จะไม่สามารถใช้คืนเงินกู้ได้จะต่ำกว่าครัวเรือนประเภทอื่น ครัวเรือนที่มีค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงสุดคือ ครัวเรือนประมงป่าไม้ล่าสัตว์หาของป่าและบริการทางการเกษตร สูงถึงร้อยละ ๙๘.๒ ซึ่งรัฐต้องการช่วยในการหารายได้ให้เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนส่วนใหญ่เกิดจากค่าอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์ ค่าที่พักอาศัย เครื่องแต่งบ้านและเครื่องใช้ ค่าเดินทางและการสื่อสาร ด้านหนี้สินครัวเรือน ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร/เพาะเลี้ยง มีหนี้สินจากการใช้ทำการเกษตรสูง ครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตรมีหนี้สินเกิดจากการทำธุรกิจและใช้จ่ายอุปโภค บริโภคอื่นๆ ในครัวเรือน ครัวเรือนผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการ และนักบริหารหนี้สินเกิดจากใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและ/หรือที่ดิน และใช้จ่ายอุปโภค บริโภคอื่นๆ ในครัวเรือน โดยครัวเรือนทุกประเภทเป็นหนี้ในระบบมากกว่าหนี้นอกระบบยกเว้นครัวเรือนคนงานทั่วไปมีจำนวนหนี้นอกระบบสูงกว่าครัวเรือนอื่นๆ แสดงถึงการขาดความน่าเชื่อถือ/ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินกู้น้อยกว่าครัวเรือนอื่น

รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๒

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้
ครัวเรือนทั้งสิ้น	๒๒,๑๓๗	๑๖,๐๐๒	๓๒,๘๓๒๕	๗๒.๓
ผู้ถือครองทำการเกษตร				
ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน	๑๕,๘๔๓	๑๓,๕๒๓	๒๔,๐๑๔๒	๘๕.๓
ส่วนใหญ่เช่าที่ดิน / ทำฟรี	๒๓,๔๙๐	๑๖,๘๗๙	๖๑,๗๑๘๓	๗๑.๘
ประมง,ป่าไม้,ล่าสัตว์,หาของป่าบริการทางการเกษตร	๑๐,๖๑๑	๑๐,๔๒๔	-	๙๘.๒
ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร	๔๐,๔๒๕	๒๒,๐๗๕	๒๙๒,๒๖๗	๕๔.๖
ลูกจ้าง				
ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการและนักบริหาร	๔๗,๑๒๓	๓๓,๑๘๐	๕๙๘,๖๑๒	๗๐.๔
คนงานเกษตร	๑๐,๘๖๕	๙,๒๖๖	๒๒,๔๙๙	๘๕.๓
คนงานทั่วไป	๑๒,๘๑๗	๑๐,๖๒๐	๑๐๙,๘๖๘	๘๒.๘

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้
เสมียนพนักงาน พนักงานขายและให้บริการ	๒๒,๓๑๐	๑๗,๘๘๑	๔๑๑,๒๑๙	๘๐.๑
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต	๑๗,๓๖๖	๑๓,๕๐๔	๙๐,๕๑๘	๗๗.๗
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ	๑๑,๕๒๖	๙,๙๓๒	๒๑,๑๐๔๙	๘๖.๒

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์

๑๒) การบริการด้านสังคมสงเคราะห์

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดนครสวรรค์มีประชากรทั้งสิ้น ๑,๐๓๑,๔๖๓ คน เป็นเด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๗ ปี) จำนวน ๑๘๔,๓๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๖ ของประชากรทั้งจังหวัด ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) จำนวน ๒๒๙,๔๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๕ ของประชากรทั้งจังหวัด คนพิการที่จดทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑,๕๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕ ของประชากรทั้งจังหวัด

ตารางจำนวนและร้อยละของประชากร ตามประเภทการจดทะเบียน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ประเภท	พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔		พ.ศ. ๒๕๖๕ (ไตรมาส ๑-๓)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑.เด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๗ ปี)	๑๕๖,๒๙๗	๑๕.๐๗	๑๘๖,๘๐๕	๑๘.๐๐	๑๘๔,๓๗๘	๑๘.๒๖
๒.ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป)	๒๑๘,๔๘๓	๒๑.๖๗	๒๑๘,๐๔๑	๒๑.๐๗	๒๒๙,๔๕๘	๒๒.๒๕
๓.คนพิการ (ที่จดทะเบียนคนพิการ)	๒,๙๗๙	๐.๒๙	๒,๑๑๔	๐.๒๐	๑,๕๕๓	๐.๑๕

ที่มา : ลำดับที่ ๑, ๒ ข้อมูลจากระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี ๒๕๖๕
ลำดับที่ ๓ ข้อมูลสถิติการจดทะเบียนคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดฯ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ตารางจำนวนการบริการด้านสังคมสงเคราะห์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕

ประเภทงาน	จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือ (คน)				
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕ (ไตรมาส ๑-๓)
การสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาสังคม (เด็กในครอบครัวยากจน, ผู้สูงอายุ, คนพิการ, ผู้มีรายได้น้อย, ผู้ติดเชื้อ, กรณีฉุกเฉิน)	๑,๐๘๒	๒,๗๙๔	๓,๘๒๗	๓,๖๑๗	๑,๔๖๐
โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	๕,๐๙๗	๗,๓๔๐	๑๐,๙๘๑	๖,๗๔๗	-
การจดทะเบียนคนพิการ	๒,๘๒๗	๓,๐๖๘	๒,๙๗๙	๒,๑๑๔	๑,๕๕๓
การจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	๑๙	๒๐	๕๒	๗๑	๑,๓๙๖
การส่งราษฎรกลับภูมิลำเนาเดิม	๒๕	๔๑	๓๔	๔๙	๒๓
การคุ้มครองสวัสดิภาพ คนไร้ที่พึ่ง/เร่ร่อนขอทาน	๙๒	๙	๑๐๑	๘๑	-
การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม	๓๑	๓๖	๑๑	๑๐	๑๖
การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒	๒๐	๒๘	-	-
การพัฒนาทักษะและการฝึกอาชีพผู้สูงอายุ	๑,๘๘๐	๓๕๐	๗๐๐	-	-
การพัฒนาทักษะและการฝึกอาชีพคนพิการ	๕๐	๔๐	๑๐๕	๖๐	๒๐
การซ่อมแซมปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุ (หลัง)	๒๒	๓๕	๓๒	๓๘	๘๐
การซ่อมแซมปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้พิการ (หลัง)	๑๔	๑๐	๗๒	๙๙	๖๔
การซ่อมแซมปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้ด้อยโอกาส (หลัง)	๑๓๐	-	-	-	-
รวม	**๑๑,๒๗๑**	**๑๓,๗๖๓**	**๑๘,๙๒๒**	**๑๒,๘๘๖**	**๔,๖๑๒**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๑๓) การนับถือศาสนา

ประชากรของจังหวัดนครสวรรค์ร้อยละ ๙๙.๖๒ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๒๕ และ ๐.๑๓ ตามลำดับ

จำนวนศาสนสถาน รวม ๘๕๗ แห่ง จำแนกได้ดังนี้

๑๓.๑) ศาสนาพุทธ จำนวน ๘๒๐ แห่ง ประกอบด้วย

- วัด จำนวน ๘๒๑ วัด แบ่งออกเป็น มหานิกาย ๘๐๑ วัด และ ธรรมยุติกนิกาย ๒๐ วัด วัดของมหานิกายมีสถานะเป็นพระอารามหลวง ๔ แห่ง คือ

(๑) วัดโพธาราม พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
(๒) วัดนครสวรรค์ พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
(๓) วัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง อำเภอเมืองนครสวรรค์
(๔) วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า

๑๓.๒) ศาสนาคริสต์ โบสถ์คริสต์ จำนวน ๓๑ แห่ง แบ่งออกเป็น นิกายโปรเตสแตนท์ ๒๔ แห่ง และ นิกายโรมันคาทอลิก ๗ แห่ง

๑๓.๓) ศาสนาอิสลาม มัสยิด จำนวน ๔ แห่ง

๑๓.๔) ศาสนาซิกข์ วัดซิกข์ จำนวน ๑ แห่ง

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์, ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

(ข้อมูลประชากร ศาสนสถาน ของศาสนาคริสต์, อิสลาม และซิกข์ : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์)

๑๔) การศึกษา

ข้อมูลการศึกษาของจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๖๕๕ แห่ง มีจำนวนนักเรียน ๑๘๙,๙๕๕ คน จำนวนครูและผู้บริหาร ๑๐,๕๔๑ คน จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส ๕๓,๙๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓๔ ของนักเรียนทั้งหมด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีนักเรียนออกกลางคันเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๒๙.๖๙ คะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ป.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้) มีคะแนนเฉลี่ยลดลง คะแนนเฉลี่ย O-NET ชั้นม.๓ และ ม.๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้) มีคะแนนเฉลี่ยลดลง

จากการประเมินนักเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ,๒ และ ๓ ประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ ๙๘ มีความสามารถอ่านออกเสียงในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๗ มีความสามารถอ่านรู้เรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๓ มีความสามารถเขียนคำในระดับพอใช้ขึ้นไป นักเรียนร้อยละ ๙๖ มีความสามารถเขียนเรื่องเรื่องในระดับพอใช้ขึ้นไป

ตารางที่ ๑ จำนวนสถานศึกษา นักเรียน ครู และบุคคลกรทางการศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐและเอกชนทุกสังกัด

ที่	หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียนนักศึกษา	จำนวนครูและผู้บริหาร
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๓๔	๙๒,๖๙๑	๕,๕๘๘
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑	๑๕๖	๑๙,๐๒๕	๑,๑๘๖
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๒	๑๔๕	๒๐,๕๖๐	๑,๔๓๐
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๓	๑๙๖ (๑ สาขา)	๒๐,๐๕๓	๑,๒๖๖

ที่	หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียนนักศึกษา	จำนวนครูและผู้บริหาร
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์*	๓๗	๓๓,๐๕๓	๑,๗๐๖
๒	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๕๒	๓๒,๙๘๑	๑,๗๖๓
๓	สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษขั้นพื้นฐาน	๑	๓๗๐	๓๔
๔	สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๔	๖	๑๘,๑๘๐	๑,๐๕๕
๕	สถาบันอาชีวศึกษา	๑๑	๑๑,๕๒๑	๖๘๗
๖	สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา	๔	๑๐,๐๓๒	๖๕๖
๗	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์	๑๖	๑๒,๗๔๕	๒๑๐
๘	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์	๘	๘๕๕	๑๐๕
๙	สถาบันการพลศึกษา	๑	๓๕๘	๗๔
๑๐	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙	๙,๐๕๗	๔๑๙
๑๑	การศึกษาแบบ Home school	๓	๔	๓
	รวมทั้งหมด	**๖๕๕**	๑๘๘,๗๙๔	๑๐,๕๙๔

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑, ๒, ๓ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครสวรรค์,

สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๔ และสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์

ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕ หมายเหตุ * ข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔

จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ที่	สพป./สพม.	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	ประเภทความด้อยโอกาส								รวม	ร้อยละ
			เด็กถูกทอดทิ้ง	ชนกลุ่มน้อย	เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	เด็กยากจน	เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	กำพร้า	ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	อื่นๆ		
๑	สพป.นว. เขต ๑	๑๙,๐๒๕	๑	๐	๐	๑๓,๖๕๒	๐	๕	๖	๕๙	๑๓,๗๒๓	๗๒.๑๓
๒	สพป.นว. เขต ๒	๒๐,๕๖๐	๑๑	๐	๐	๑๓,๙๖๘	๐	๒๖	๐	๕๕	๑๔,๐๖๐	๖๙.๖๐

ที่	สพป./สพม.	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	ประเภทความด้อยโอกาส								รวม	ร้อยละ
			เด็กถูกทอดทิ้ง	ชนกลุ่มน้อย	เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	เด็กยากจน	เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	กำพร้า	ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	อื่นๆ		
๓	สพป.นว. เขต ๓	๒๐,๐๕๓	๑	๐	๐	๑๓,๙๒๘	๐	๑๐	๐	๑๔	๑๓,๗๖๙	๖๙.๕๘
๔	สพม.นว.*	๓๓,๐๕๓	๙	๒	๐	๑๑,๓๖๘	๓	๓๘	๓๗	๑	๑๑,๔๗๔	๓๔.๗๑
	รวมทั้งหมด	๙๒,๖๙๑	๒๒	๒	๐	๕๒,๙๑๖	๓	๗๙	๔๓	๑๒๙	๕๓,๐๒๖	๕๗.๒๑

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ,
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑, ๒, ๓ ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕
หมายเหตุ อื่นๆ หมายถึง เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน ผลกระทบจากเอดส์ เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน และด้อยโอกาสมีมากกว่า ๑ ประเภท
* สพม.นว. ข้อมูลปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

จำนวนนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔

ที่	สพป./สพม.	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา			
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
๑.	สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	๑๕	๐	๐	๐
๒.	สพป.นครสวรรค์ เขต ๒	๑๑	๔	๔	๓
๓.	สพป.นครสวรรค์ เขต ๓	๘	๐	๐	๑
๔	สพม.นครสวรรค์*	๓๐	๔๑	๗๙	NA
	รวม	๖๔	๔๕	๘๓	๔

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑, ๒, ๓ และ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ป.๖
ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ (รวม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้)

สพป.	ปีการศึกษา ๒๕๖๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	การพัฒนา (+/-)	สรุปผลการพัฒนา	ระดับจังหวัด (๕๘)	ระดับสังกัด (๕๘)	ระดับประเทศ (๕๘)
สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	๔๓.๒๙	๔๑.๒๐	-๒.๐๙	ลดลง	-	-	-
สพป.นครสวรรค์ เขต ๒	๓๙.๕๘	๓๗.๔๐	-๒.๑๘	ลดลง	-	-	-
สพป.นครสวรรค์ เขต ๓	๓๙.๑๖	๓๘.๔๘	-๐.๖๘	ลดลง	-	๓๘.๖๓	๔๐.๑๙

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓
ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ม.๓
ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ (รวม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้)

สพป./สพม.	ปีการศึกษา ๒๕๖๓	ปีการศึกษา ๒๕๖๔	การพัฒนา (+/-)	สรุปผลการพัฒนา	ระดับจังหวัด (๕๘)	ระดับสังกัด (๕๘)	ระดับประเทศ (๕๘)
สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	๓๐.๘๙	๓๐.๐๗	-๐.๘๒	ลดลง	-	-	-
สพป.นครสวรรค์ เขต ๒	๓๓.๐๕	๓๐.๔๐	-๒.๖๕	ลดลง	-	-	-
สพป.นครสวรรค์ เขต ๓	๓๑.๓๗	๓๑.๓๐	-๐.๐๗	ลดลง	-	๓๔.๘๔	๓๔.๕๖
สพม. นครสวรรค์*	๓๖.๖๓	๓๖.๑๕	-๐.๔๘	ลดลง	-	-	๓๖.๐๑

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓ ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕
หมายเหตุ สพม.นครสวรรค์* ข้อมูลปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๓

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย O-NET จังหวัดนครสวรรค์ ชั้น ม.๖
ปีการศึกษา ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ (รวม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้)

สพม.	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	การพัฒนา (+/-)	สรุปผลการพัฒนา	ระดับประเทศ (๒๕๖๑)	ระดับประเทศ (๒๕๖๒)
สพม.นว.	๓๙.๙๒	๓๓.๓๐	-๖.๖๒	ลดลง	๓๒.๓๔	๓๓.๗๙

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๓

ข้อมูลสรุปการประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ระดับประถมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๖๔ สพป. นครสวรรค์ เขต ๑ – ๓

สพป.	การอ่านออกเสียง							
	จำนวนนักเรียนและร้อยละ จำแนกตามระดับคุณภาพ							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	๖,๑๕๗	๖๖.๗๕	๒,๒๕๑	๒๔.๔๐	๖๐๒	๖.๕๓	๒๑๔	๒.๓๒
สพป.นครสวรรค์ เขต ๒	๘,๕๔๑	๖๗.๙๓	๒,๗๖๓	๒๑.๙๗	๘๘๔	๗.๐๓	๓๘๖	๓.๐๗
สพป.นครสวรรค์ เขต ๓	๑๐,๑๙๕	๗๘.๓๑	๒,๐๖๙	๑๕.๘๙	๕๘๗	๔.๕๑	๑๖๘	๑.๒๙
รวม	๒๔,๘๙๓	๗๑.๕๐	๗,๐๘๓	๒๐.๓๔	๒,๐๗๓	๕.๙๕	๗๖๘	๒.๒๑

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓ ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๕

สพป.	การอ่านรู้เรื่อง							
	จำนวนนักเรียนและร้อยละ จำแนกตามระดับคุณภาพ							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป. นครสวรรค์ เขต ๑	๒,๗๖๑	๒๙.๙๓	๔,๔๐๒	๔๗.๗๒	๑,๗๗๓	๑๙.๒๒	๒๘๘	๓.๑๒
สพป. นครสวรรค์ เขต ๒	๓,๒๔๒	๒๕.๗๘	๕,๖๙๒	๔๕.๒๗	๓,๐๕๗	๒๔.๓๑	๕๘๓	๔.๖๔
สพป. นครสวรรค์ เขต ๓	๓,๙๕๐	๓๐.๓๔	๖,๓๐๑	๔๘.๔๐	๒,๔๗๖	๑๙.๐๒	๒๙๒	๒.๒๔
รวม	๙,๙๕๓	๒๘.๕๙	๑๖,๓๙๕	๔๗.๐๙	๗,๓๐๖	๒๐.๙๘	๑,๑๖๓	๓.๓๔

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓ ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๕

สพป.	การเขียนคำ							
	จำนวนนักเรียนและร้อยละ จำแนกตามระดับคุณภาพ							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป. นครสวรรค์ เขต ๑	๑,๘๐๒	๓๙.๔๗	๑,๕๘๖	๓๔.๗๓	๘๔๔	๑๘.๔๘	๓๓๔	๗.๓๑
สพป. นครสวรรค์ เขต ๒	๔,๗๙๓	๓๘.๑๒	๔,๖๑๐	๓๖.๖๖	๒,๑๖๖	๑๗.๒๓	๑,๐๐๕	๗.๙๙
สพป. นครสวรรค์ เขต ๓	๒,๙๔๙	๔๙.๕๑	๑,๖๒๓	๒๗.๒๕	๑,๐๘๘	๑๘.๒๗	๒๙๖	๔.๙๗
รวม	๙,๕๔๔	๔๑.๓๒	๗,๘๑๙	๓๓.๘๕	๔,๐๙๘	๑๗.๗๔	๑,๖๓๕	๗.๐๘

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓ ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๕

สพป.	การเขียนเรื่อง							
	จำนวนนักเรียนและร้อยละ จำแนกตามระดับคุณภาพ							
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพป. นครสวรรค์ เขต ๑	๔,๒๙๕	๔๖.๕๖	๓,๔๓๗	๓๗.๒๖	๑,๑๗๒	๑๒.๗๑	๓๒๐	๓.๔๗
สพป. นครสวรรค์ เขต ๒	๒,๖๗๓	๒๕.๔๒	๑,๙๘๙	๑๘.๙๒	๙๗๗	๙.๒๙	๕๒๕	๔.๙๙
สพป. นครสวรรค์ เขต ๓	๖,๕๓๑	๕๐.๑๗	๔,๙๖๕	๓๘.๑๔	๑,๓๑๓	๑๐.๐๙	๒๑๐	๑.๖๑
รวม	๑๓,๔๙๙	๔๗.๕๒	๑๐,๓๙๑	๓๖.๕๘	๓,๔๖๒	๑๒.๑๙	๑,๐๕๕	๓.๗๑

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต ๑ ๒ ๓ ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๕

๑๕) ด้านการสาธารณสุข

โรงพยาบาลภาครัฐ จำแนกระดับสถานบริการ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์

จำนวนโรงพยาบาล					
รพศ.	รพช. (จำแนกตามขนาดเตียง)				
	๑๒๐ เตียง	๙๐ เตียง	๖๐ เตียง	๓๐ เตียง	๑๐ เตียง
๑/๗๐๐ เตียง	๑	๒	๔	๕	๑

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

โรงพยาบาลภาครัฐ	จำนวน รพ.สต. (แห่ง)	จำนวนบุคลากรของ รพ.สต. (ราย)
สังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์	๑๙๐	๗๑๒
สังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ระหว่างโอนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๑	๖๑๗
สังกัดองค์กรปกครอง-ส่วนท้องถิ่นจังหวัด	NA*	NA*

ที่มา กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์,
* อยู่ระหว่างรอรายงานจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์

หน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จังหวัด	ชื่อหน่วยงาน/สถานบริการสาธารณสุขนอกสังกัด สป., นอกกระทรวง สธ.	
นครสวรรค์	<u>ศูนย์วิชาการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข</u> ๑.สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๓ ๒.ศูนย์อนามัยที่ ๓ ๓.ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๓ ๔.สำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๓ ๕.ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๓ ๖.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สปร.ฯ	<u>รพ.สังกัดกระทรวงสาธารณสุข</u> ๑.รพ.ส่งเสริมสุขภาพ (แม่และเด็ก) ๒.รพ.จิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ <u>รพ.สังกัดกระทรวงกลาโหม</u> ๑.รพ.ค่ายจิรประวัติ (กรมแพทย์และทหารบก) ๒.รพ.กองบิน ๔ (กองพลบินที่ ๓ กองบัญชาการยุทธ์ทางอากาศ) ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล ๔ แห่ง

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน

ข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขและร้านขายยาสังกัดภาคเอกชน จังหวัดนครสวรรค์

รพ.	คลินิกแพทย์	คลินิกทันตกรรม	สถานพยาบาล	ร้านขายยาปัจจุบัน	ร้านขายยาบรรจุเสร็จ	ร้านขายยาแผนโบราณ	สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ
๕	๑๔๖	๖๐	๑๒๐	๑๖๓	๗๙	๑๔	๑๓

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

อัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ๑: ๒,๐๕๙ อัตราส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร ๑ : ๔๕๓ คลินิกแพทย์ จำนวน ๑๓๔ แห่ง คลินิกทันตกรรม ๗๘ แห่ง สถานพยาบาล ๑๒๒ แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๑๖๙ แห่ง ร้านขายยาบรรจุเสร็จ ๙๗ แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ ๗๐ แห่งสถานที่ผลิตยาแผนโบราณ ๑๖ แห่ง บุคลากรด้านการพยาบาลไม่เพียงพอจะส่งผลกระทบถึงการขยายงานด้านบริการรักษาพยาบาลต่างๆ ในอนาคต

จำนวนสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔

รายการ	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
โรงพยาบาล	๒๕	๒๓	๒๖
โรงพยาบาล ภาครัฐ	๑๘	๑๙	๑๙
โรงพยาบาล เอกชน	๗	๕	๗
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	๑๘๙	๑๘๙	๑๙๐
จำนวนเตียง	๒,๐๔๔	๑,๘๖๗	๒,๑๙๕
ศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง (ศสม)	๕	๕	๕
คลินิกแพทย์และทันตแพทย์	๒๑๒	๔๓๓	๒๐๖

จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔

บุคลากร	พ.ศ. ๒๕๖๒		พ.ศ. ๒๕๖๓		พ.ศ. ๒๕๖๔	
	จำนวน	อัตราส่วน : ประชากร	จำนวน	อัตราส่วน : ประชากร	จำนวน	อัตราส่วน : ประชากร
แพทย์	๔๔๔	๑,๙๔๑	๓๖๓	๒,๒๕๔	๓๘๙	๒,๐๕๙
ทันตแพทย์	๑๐๓	๙,๘๑๔	๙๓	๑๐,๕๘๗	๑๐๖	๙,๒๔๗
เภสัชกร	๑๖๓	๕,๔๐๘	๑๖๑	๕,๒๙๓	๑๖๒	๕,๑๗๙
พยาบาลวิชาชีพ	๑,๘๑๑	๕๐๑	๑,๗๕๓	๕๐๔	๑,๙๔๘	๔๕๓

ที่มา : กองยุทธศาสตร์และแผน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ ๕,๙๕๓,๕๑๗.๗๓ ไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ป่าไม้จากการแปลตีความโดยใช้ข้อมูลภาพจากถ่ายดาวเทียม Sentinel-๒ และดาวเทียม Landsat ๘ เป็นเนื้อที่ ๕๘๐,๕๗๕.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๕ ของพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้, กรมป่าไม้) ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๗ พื้นที่ เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๖๔,๙๕๗.๘๗ ไร่ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ฯลฯ) จำนวน ๕ พื้นที่ เนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๙๓,๑๕๘ ไร่

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่ป่าตามกฎกระทรวง (ไร่)	เนื้อที่ป่าสงวนในปัจจุบัน (ไร่)	หมายเหตุ
๑	ป่าแม่วงก์ – แม่เปิน	๑,๐๘๐,๗๒๕.๐๐	๒๕๗,๕๔๐.๕๖	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๒	ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง ป่าเขาสอยดาว	๑๐๕,๖๐๐.๐๐	๕๕,๕๗๐.๗๕	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๓	ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ	๖๕,๘๐๐.๐๐	๑๖,๘๗๘.๓๕	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๔	ป่าเขาสนามชัย	๕๕,๓๑๒.๐๐	๑๘,๓๔๘.๐๓	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๕	ป่าเขาหลวง	๑๐,๘๕๖.๒๕	๒,๙๓๔.๔๙	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๖	ป่าดงยางห้วยพลับ	๑,๐๐๐.๐๐	๕๒.๖๒	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
๗	ป่าคุ้มครอง ป่าคลองบางประมุง	-	๑๓,๖๓๓.๐๗	ตัดพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ สปก. ออก
รวม	**๖ พื้นที่**	**๑,๓๑๙,๒๙๓.๒๕**	**๓๖๔,๙๕๗.๘๗**	

- **ป่าแม่วงก์ – แม่เปิน** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลห้วยน้ำหอม อำเภอลาดยาว ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง และตำบลแม่เล่ย์ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑,๐๘๐,๗๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ ไม้สัก ยาง ตะเคียน มะค่า เป็นต้น
- **ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๑๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ อยู่ในท้องที่ตำบลวังน้ำลัด ตำบลโคกเดื่อ ตำบลวังข่อย และตำบลตะคร้อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐๕,๖๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ไม้ไผ่ เป็นต้น
- **ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๓๙ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ อยู่ในท้องที่ตำบลทุ่งทอง ตำบลหนองกลับ ตำบลหนองบัว ตำบลวังบ่อ ตำบลธารทหาร อำเภอหนองบัว ตำบลวังน้ำลัด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๖๕,๘๐๐ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง เหียง ลานป่า เป็นต้น
- **ป่าเขาหลวง** เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๐๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ อยู่ในท้องที่ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ และตำบลบางประมุง ตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๕๕,๓๑๒ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ แดง ชิงชัน เป็นต้น
- **ป่าเขาสนามชัย** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕๙ พ.ศ. ๒๕๐๖ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลเขากะลา และตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑๐,๘๕๖.๒๕ ไร่ พันธุ์ไม้เด่น ได้แก่ เต็ง รัง แดง มะค่าโมง เป็นต้น
- **ป่าดงยางห้วยพลับ** เป็นป่าสงวนตามประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ พ.ศ. ๒๕๐๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. ๒๔๘๑ อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันได้มอบพื้นที่ให้กับ สปก. ทั้งหมด

พื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	ป่าอนุรักษ์	เนื้อที่ (ไร่)	การกำหนดเป็นพื้นที่อนุรักษ์
๑	อุทยานแห่งชาติแม่วงก์	๒๙๐,๙๐๑	พระราชกฤษฎีกา วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๐
๒	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๖๖,๒๕๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
๓	วนอุทยานเขาหลวง	๒๙,๘๓๙	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๔	วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง	๔,๗๐๓	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓
๕	สวนรุกขชาติไพศาลี	๑,๔๖๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๐
รวม	**๕ พื้นที่**	**๓๙๓,๑๕๘**	

พื้นที่ป่าอนุรักษ์จังหวัดนครสวรรค์ แยกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	ชื่อป่าอนุรักษ์	เนื้อที่ (ไร่)
๑	อ.โกรกพระ	วนอุทยานเขาหลวง	๑๕,๔๒๗.๙๒
๒	อ.ชุมแสง	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๑๔,๒๒๒.๗๐
๓	อ.ตากฟ้า	วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง	๑,๘๑๙.๐๕
๔	อ.ตาคลี	วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง	๒,๘๘๔.๒๘
๕	อ.ท่าตะโก	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๑๗,๐๕๓.๒๕
๖	อ.ไพศาลี	สวนรุกขชาติไพศาลี	๑,๔๕๓.๖๙
๗	อ.เมืองนครสวรรค์	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด	๓๕,๔๗๗.๖๙
		วนอุทยานเขาหลวง	๖,๑๘๑.๔๓
๘	อ.แม่เปิน	อุทยานแห่งชาติแม่วงก์	๖๑,๘๒๑.๒๐
๙	อ.แม่วงก์	อุทยานแห่งชาติแม่วงก์	๒๒๘,๕๙๙.๙๗
๑๐	อ.ลาดยาว	วนอุทยานเขาหลวง	๘,๒๑๖.๘๓
ผลรวมทั้งหมด			**๓๙๓,๑๕๘.๐๐**

- **อุทยานแห่งชาติแม่วงก์** มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอแม่วงก์ และอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร ตามเทือกเขาสูงชันก่อกำเนิดเป็นน้ำตกที่สวยงาม ๔-๕ แห่ง ทั้งเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำแม่วงก์ที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ยังมีแก่งหินทำให้เกิดน้ำตกเล็กๆ ตามแก่งหินนี้ ตลอดจนมีหน้าผาที่สวยงามตามธรรมชาติ มีเนื้อที่ ๕๕๘,๗๕๐ ไร่ ในช่วงฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน – เดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่เหมาะแก่การไปท่องเที่ยวมากที่สุด เพราะอากาศค่อนข้างหนาวเย็น
- **เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด** มีพื้นที่ครอบคลุมตำบลพระนอน ตำบลแควใหญ่ ตำบลเกรียงไกร ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง ตำบลวังมหากร ตำบลพนมเศษ อำเภอท่าตะโก และตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ บึงบอระเพ็ดเคยอุดมสมบูรณ์ด้วยนกน้ำนานาชนิด แต่มีการมีล่าและดักนกขาย ทำให้จำนวนนกลดลงอย่างน่าวิตก งานจัดการสัตว์ป่า กองบำรุง จึงได้รวบรวมข้อมูลรายงานต่อกรมป่าไม้ (เดิม) เพื่อให้ดำเนินการเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เนื้อที่ ๖๖,๒๕๐ ไร่
- **วนอุทยานเขาหลวง** มีพื้นที่ครอบคลุม ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว และตำบลนากลาง ตำบลศาลาแดง ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ก่อนการจัดตั้งวนอุทยานพบว่าทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ได้ถูกใช้ประโยชน์โดยขาดการควบคุมตลอดจนปัญหาด้านไฟป่า ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชุมชนที่อาศัยโดยรอบและใกล้เคียง กรมป่าไม้จึงได้จัดตั้ง วนอุทยานเขาหลวงขึ้นเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลวง ท้องที่จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานีเนื้อที่ ๕๙,๓๗๕ ไร่

- **วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง** ตั้งอยู่ที่ตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ มีเนื้อที่ ๔,๖๕๙ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวถ้ำหินปูน ปัจจุบันได้พัฒนาเส้นทางเดินให้สามารถเข้าเที่ยวชมความงามของหินงอกหินย้อย จำนวน ๙ ถ้ำ นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหินปูน ระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจ เช่น ธรณีวิทยาของเขาหินปูน ซากดึกดำบรรพ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอายุเพอร์เมียน ป่าละเมาะเขาหินปูน พืชเฉพาะถิ่น และพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด
- **สวนรุกขชาติไพศาลี** หรือสวนรุกขชาติ ๑๐๐ ปี กรมป่าไม้ (ซับสมบูรณ์) ตั้งอยู่ที่ ตำบลวังข่อย อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จัดตั้งขึ้นเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่า ในท้องถิ่นและในพื้นที่ใกล้เคียงนำมาปลูกรวบรวมไว้ เพื่อการศึกษาวิจัยและเป็นแหล่งเก็บเมล็ดไม้ ใช้ประโยชน์เนื้อไม้ พืชกินได้ พืชสมุนไพร พืชมีพิษ รวมทั้งพืชให้ดอกสวยงามต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

พื้นที่ป่าไม้จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม กรมป่าไม้ได้จัดตั้งสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ ให้เป็นหน่วยงานส่วนกลางกรมป่าไม้ทำหน้าที่บริหารงานด้านการจัดการที่ดินป่าไม้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการจัดทำแผนที่ป่าไม้โดยภาพถ่ายดาวเทียม โดยการแปลตีความพื้นที่ป่าไม้จากข้อมูลภาพถ่ายใช้ข้อมูลภาพดาวเทียม Sentinel-๒ ระบบบันทึกข้อมูล MSI ความละเอียดจุดภาพ ๑๐ เมตร บันทึกภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นหลักในการปฏิบัติงาน โดยมีข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทย และใช้ข้อมูลภาพดาวเทียม Landsat ๘ ระบบบันทึกภาพ OLI ความละเอียดจุดภาพ ๓๐ เมตร บันทึกภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงาน การได้เห็นข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น ทำให้สามารถแปลตีความและจำแนกข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ได้ดีขึ้น

จากการแปลตีความและจำแนกข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ (พื้นที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณ Green Cover) จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-๒ และดาวเทียม Landsat ๘ พบว่าในปี ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ป่าทั้งสิ้น ๕๘๐,๕๗๕.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๕ ของเนื้อที่จังหวัดนครสวรรค์ (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้, กรมป่าไม้) โดยมีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่ป่าคงสภาพจังหวัดนครสวรรค์จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-๒ และดาวเทียม Landsat ๘ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๔

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	% ของพื้นที่จังหวัด
๒๕๕๑	๘๘๑.๑๐	๕๕๐,๖๘๕.๗๖	๙.๑๘
๒๕๕๖	๘๗๔.๙๐	๕๔๖,๘๑๕.๕๗	๙.๑๘
๒๕๕๗	๘๘๑.๘๔	๕๕๑,๑๕๐.๙๕	๙.๒๖
๒๕๕๘	๘๘๖.๕๔	๕๕๔,๐๘๘.๔๙	๙.๓๑
๒๕๕๙	๘๙๓.๙๖	๕๕๘,๗๒๓.๘๗	๙.๓๘
๒๕๖๐	๙๐๘.๙๗	๕๖๘,๑๐๗.๓๒	๙.๕๔
๒๕๖๑	๙๒๖.๔๒	๕๗๙,๐๑๑.๓๗	๙.๗๓
๒๕๖๒	๙๒๗.๔๘	๕๗๙,๖๗๖.๑๒	๙.๗๔
๒๕๖๓	๙๒๘.๒๘	๕๘๐,๑๗๔.๕๓	๙.๗๕
๒๕๖๔	๙๒๘.๙๒	๕๘๐,๕๗๕.๕๑	๙.๗๕

พื้นที่ป่าคงสภาพจังหวัดนครสวรรค์จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Sentinel-๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แยกรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่คงสภาพป่า (ไร่)
๑	อ.เมืองนครสวรรค์	๑๓๑๔๐.๖๕
๒	อ.โกรกพระ	๑๗๑๖๘.๔๒
๓	อ.หนองบัว	๒๒๐๘๖.๓๑
๔	อ.บรรพตพิสัย	๑๘๕๕.๒๘
๕	อ.ตาคลี	๒๓๔๒๕.๖๒
๖	อ.ท่าตะโก	๙๕๔๗.๙๗
๗	อ.ไพศาลี	๗๖๐๒๔.๓๖
๘	อ.พยุหะคีรี	๑๗๓๒๓.๕๗
๙	อ.ลาดยาว	๙๗๘๓.๘๕
๑๐	อ.ตากฟ้า	๒๐๘๙๑.๙๒
๑๑	อ.แม่วงก์	๒๖๖๙๐๘.๑๗
๑๒	อ.แม่เปิน	๘๗๐๒๘.๐๓
๑๓	อ.ชุมตาบง	๑๕๓๙๑.๓๖
รวม		**๕๘๐๕๗๕.๕๑**

หมายเหตุ : พื้นที่ป่าไม้ หมายถึง พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้นปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า ๓.๑๒๕ ไร่ (๐.๕ เฮกตาร์) และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่า โดยไม่รวมถึงสวนยูคาลิปตัสหรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม

ที่มา : http://forestinfo.forest.go.th/, สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้

ป่าชุมชน ตามที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนในรูปแบบของป่าชุมชน ให้ชุมชนสามารถจัดการป่าชุมชนและได้ประโยชน์จากป่าชุมชนอันจะส่งผลให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดเจตคติในการดูแลรักษาและจัดการป่าชุมชนร่วมกับรัฐ ช่วยป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เป็นการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน

จากทะเบียนป่าชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ได้มีการจัดตั้งโครงการป่าชุมชน ๑๕๔ แห่ง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๓๗,๗๗๗.๖๖ ไร่ และอยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เนื้อที่ ๔๘,๗๑๒ ไร่ รวมพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๘๖,๔๘๙.๖๖ ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ – ๒๕๖๒ ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

No.	อำเภอ	จำนวน (ป่าชุมชน)	เนื้อที่ป่าชุมชนแยกตามประเภทป่า (ไร่)		รวมพื้นที่ป่าชุมชน (ไร่-งาน-ตารางวา)
			ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่า พ.ร.บ. ป่าไม้ฯ	
๑	เมืองนครสวรรค์	๔	-	๘๗๗.๐๐	๘๗๗
๒	โกรกพระ	๑	๖๖.๐๐	-	๖๖
๓	ชุมแสง	๗	๒๔.๐๐	๑,๗๘๗.๐๐	๑๘๑๑
๔	หนองบัว	๓	-	๑๔๔.๐๐	๑๔๔
๕	บรรพตพิสัย	๑๘	-	๗,๔๙๘.๐๐	๗๔๙๘
๖	เก้าเลี้ยว	๒๒	-	๔,๘๔๕.๐๐	๔๘๔๕
๗	ตาคลี	๒๖	๑๔,๓๑๖.๐๐	๑๐,๕๑๔.๐๐	๒๔๘๓๐
๘	ท่าตะโก	๑๖	๑,๓๓๙.๐๐	๘,๐๕๔.๐๐	๙๓๙๓
๙	ไพศาลี	-	-	-	๐
๑๐	พยุหะคีรี	๒๙	-	๑๔,๙๙๓.๐๐	๑๔๙๙๓
๑๑	ลาดยาว	๑๐	๔,๑๐๓.๐๐	-	๔๑๐๓
๑๒	ตากฟ้า	๑๒	๑๗,๒๗๘.๐๐	-	๑๗๒๗๘
๑๓	แม่วงก์	๖	๖๕๑.๖๖	-	๖๕๑.๖๖
๑๔	แม่เปิน	-	-	-	๐
๑๕	ชุมตาบง	-	-	-	๐
		๑๕๔ ป่า	**๓๗,๗๗๗.๖๖ ไร่**	**๔๘,๗๑๒.๐๐ ไร่**	**๘๖,๔๘๙.๖๖ ไร่**

ความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณไม้

จังหวัดนครสวรรค์มีประเภทของป่าซึ่งประกอบด้วยสังคมพืชชนิดต่างๆ ดังนี้

▪ **ป่าเบญจพรรณหรือป่าผลัดใบผสม (Mixed Declduous Forest)** ต้นไม้ส่วนใหญ่จะผลัดใบทำให้เรือนยอดของป่าดูโปร่งมาก มีพรรณไม้เด่น ๕ ชนิด ได้แก่ ไม้สัก มะค่า แดง ประดู่ และชิงชัน พบที่ระดับความสูงตั้งแต่ ๕๐-๘๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑,๒๐๐-๑,๔๐๐ มิลลิเมตรต่อปี บางแห่งมีไม้ไผ่ชนิดต่างๆ ขึ้นเป็นกอสูงๆ แน่นหรือกระจัดกระจาย พื้นดินตื้นมักเป็นดินร่วนปนทราย มีความชุ่มชื้นในดินปานกลาง ค่อนข้างแห้งแล้งและมีไฟป่าในฤดูแล้งเป็นประจำ ต้นไม้จะมีลักษณะแคระแกร็น เรือนยอดเป็นพุ่มเตี้ยๆ ตามลำต้นและกิ่งมักจะมีหนามแหลม สามารถพบป่าเบญจพรรณในพื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์ ได้ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่วงก์ - แม่เปิน

๑) อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ป่าเบญจพรรณพบบริเวณที่ราบริมฝั่งห้วยและภูเขาที่ไม่สูงนัก พรรณไม้ที่พบได้แก่ สัก เสลา ชิงชัน กระบก กระพี้เขาควาย มะค่าโมง งิ้วป่า ประดู่ป่า กาสามปีก ติ้ว ฯลฯ มีไผ่ชนิดต่างๆ ขึ้นอยู่หลายชนิด เช่น ไผ่ป่า ไผ่ไร่ ไผ่ซางนวล ไผ่รวก พืชพื้นล่าง เช่น หนามเค็ด ส้มเสี้ยว หนามคนฑา เป็นต้น

๒) ป่าเขาอีนวย - ป่าเขาแหลม พบที่ระดับความสูงประมาณ ๑๔๐-๓๕๓ เมตรจากระดับน้ำทะเล ลักษณะป่าเป็นที่ราบ มีไม้ไผ่ขึ้นปะปน ได้แก่ ไผ่ไร่และไผ่ซางดอย พบพรรณไม้ เช่น สวอง แดง ตะแบกแดง ตะคร้อ ประดู่ มะกอกเกลื้อน ยมหิน กระโดน เป็นต้น กล้วยไม้ เช่น แข้งกว่าง เขาแพะ เอื้องส้มแปะ เอื้องดอกมะขาม แผ่นดินเย็น เข็มขาว เป็นต้น

๓) ป่าเขาแม่กระทู้ พบที่ระดับความสูงประมาณ ๑๔๐-๔๘๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล ลักษณะป่ามีความลาดชันมากจะพบไม้ต้นขนาดเล็กขึ้นหนาแน่น แต่ในช่วงที่มีความลาดชันน้อยจะพบว่ามีไม้ต้นที่มีขนาดใหญ่มากขึ้น พบพรรณไม้ เช่น ประดู่ เขลง พลับพลา เปล้าใหญ่ โมกมัน ตีนนก เขลง กระบกกรัง ติ้วขาว เป็นต้น กล้วยไม้เช่น เอื้องงวงช้าง ว่านอึ่ง อึ่งเปาะ เป็นต้น

- ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว บริเวณสวนรุกขชาติไพศาลี มีพรรณไม้ที่พบในป่าเบญจพรรณได้แก่ ประดู่ป่า มะค่าโมง เก็ดแดง ชิงชัน แสมสาร กระพี้เขาควาย งิ้วป่า มะกอก มะกักพฤกษ์ แดง อะราง โมกมัน ตะแบก เสลา ยมหิน สวอง ตีนเป็ด ตะคร้ำ คูน มะเกลือ มะเดื่อ สะแกแสง ขะเจ๊าะ กระพี้จั่น สำโรง อุโลก มะกล่ำ ต้น มะหวด แคป่า แคทราย แคหางค่าง แจง ตะขบป่า และไผ่ป่า

▪ **ป่าเต็งรัง ป่าแพะ ป่าแดงหรือป่าโคก (Deciduous Dipterocarp Forest)** เป็นป่าผลัดใบลักษณะเป็นป่าโปร่ง ต้นไม้ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ประกอบด้วยพรรณไม้ ๕ ชนิดเป็นกลุ่มไม้เรือนยอดหลัก ได้แก่ เต็ง รัง กราด เหียง และพลวง จึงเรียกชื่อว่า “ป่าเต็งรัง” พบที่ระดับความสูงประมาณ ๕๐-๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ปริมาณน้ำฝนตกน้อยคือ ๙๐๐-๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปีเท่านั้น ทุกปีจะมีไฟป่าเกิดขึ้นเป็นประจำ ดินตื้นค่อนข้างแห้งแล้งเป็นดินทรายหรือดินลูกรัง ไม่สามารถจะเก็บรักษาความชุ่มชื้นไว้ได้เพียงพอในฤดูแล้ง ดินลูกรังจะมีสีค่อนไปทางแดงคล้ำบางแห่ง จึงเรียกป่าชนิดนี้ว่า “ป่าแดง” สามาถพบป่าเต็งรังในพื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์ ได้ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่วงก์ - แม่เปิน

๑) อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ป่าเต็งรังพบในช่วงระดับความสูงตั้งแต่ ๑๐๐-๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พรรณไม้ที่พบได้แก่ เต็ง รัง เหียง พลวง กราด มะเกิ้ม ประดู่ มะม่วงป่า มะค่าแต้ พะยอม มะขามป้อม สมอไทย ฯลฯ พืชพื้นล่างที่พบ เช่น ไผ่เพ็ก และปรง เป็นต้น

๒) ป่าเขาอีนวย - ป่าเขาแหลม ที่ระดับความสูงประมาณ ๑๒๐ - ๓๘๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล พรรณไม้ที่พบได้แก่ เต็ง รัง ขว้าว กระพี้จั่น มะเกลือเลือด ช้างน้าว เป็นต้น กล้วยไม้เช่น เอื้องพวงมาลัย เอื้องส้มแปะ เอื้องผึ้ง เอื้องขี้หมา ว่านจูงนาง เอื้องเขาแกะ ช้างกระ เป็นต้น

- ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว บริเวณสวนรุกขชาติไพศาลี มีพรรณไม้ที่พบในป่าเต็งรังได้แก่ ได้แก่ เต็ง รัง ประดู่ เหียง พะยอม มะม่วงหัวแมงวัน กระบก ติ้ว แต้ว ผักหวาน ปรงป่า หญ้าเพ็ก เป็นต้น

▪ **ป่าดิบเขา (Hill Evergreen Forest)** เป็นป่าไม่พลัดใบที่พบอยู่ตามเทือกเขาที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลตั้งแต่ประมาณ ๑,๐๐๐ เมตรขึ้นไปซึ่งเป็นบริเวณต้นน้ำลำธาร ดินค่อนข้างลึกเก็บกักน้ำได้ดี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี อากาศค่อนข้างหนาวเย็นตลอดปี สภาพป่ามีเรือนยอดแน่นทึบมี พื้นล่างจึงร่มครึ้มตลอดวัน ไม้ชั้นรองลงมามีขนาดเล็กมากและขึ้นกันอยู่ห่างๆ เนื่องจากอากาศอันหนาวเย็นและความชุ่มชื้นสูงมากตามลำต้นและกิ่งของต้นไม้จึงปกคลุมด้วยพืชอิงอาศัยจำพวกมอสและไลเคนหนาแน่น ในจังหวัดนครสวรรค์พบได้ที่อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ขึ้นอยู่ในบริเวณที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑,๓๐๐-๑,๕๐๐ เมตร พรรณไม้ที่พบได้แก่ ก่อใบเลื่อม ก่อเดือย ก่อลิ้น ก่อแอบ ทะโล้ จำปาป่า กะเพราต้น หนอนขี้ควาย กำลังเสือโคร่ง ดำดง กล้วยฤาษี และมะนาวควาย เป็นต้น

▪ **ป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen Forest)** พบในช่วงระดับความสูงตั้งแต่ ๓๐๐ - ๙๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นป่าไม่ผลัดใบที่มีไม้ผลัดใบขึ้นแทรก มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี โดยจะมีช่วงแล้งนาน ๓-๔ เดือน ดินค่อนข้างลึกเก็บกักน้ำได้ดี พอที่จะทำให้พรรณไม้บางชนิดสามารถคงใบอยู่ได้ตลอดช่วงที่แห้งแล้ง สามาถพบป่าดิบแล้งในพื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครสวรรค์ ได้ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่วงก์ - แม่เปิน

๑) อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ พรรณไม้ที่พบได้แก่ ยางแดง ยางนา กระบาก ตะเคียนหิน ปออีเก้ง สมพง กัดลิ้น มะหาด พลอง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีไม้พุ่มและพืชพื้นล่างต่างๆ ที่ทนร่มอีกมากมายหลายชนิด เช่น เข็มขาว หนามคนฑา ว่าน พืชหัวต่างๆ อีกทั้งกล้วยไม้ต่างๆ อีกมากมาย

๒) ป่าเขาแม่กระทู้ พบที่ระดับความสูงประมาณ ๑๖๐-๖๐๖ เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณลำห้วยมีตาน้ำซับ ไม้ต้นมีขนาดใหญ่ ความหนาแน่นของไม้ต้นและไม้พื้นล่างมีมาก พบพรรณไม้ เช่น ชมพู่นก โมกมัน สวอง พลับพลา ยางโอน ยมหิน หาด ตะคร้อ มะเดื่อปล้อง และเต่าร้าง กล้วยไม้ เช่น เอื้องกุหลาบพวง เอื้องเข็มแดง ช้างดำ กะเรกะร่อน เอื้องหนวดพราหมณ์ เอื้องสายสุคนธ์ และเอื้องดินดอกหม่น

- ป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว บริเวณสวนรุกขชาติไพศาลี พันธุ์ไม้เด่นในพื้นที่ ได้แก่ ยางนา และตะเคียนหิน

▪ **พืชหายาก พืชถิ่นเดียว และพืชใกล้สูญพันธุ์** ที่สำรวจพบในจังหวัดนครสวรรค์ คือ

- พืชหายาก ได้แก่ เขือง มะเดาะ ปอเกี๋ยน และ *Trigonostemon flavidus*
- พืชหายากและพืชถิ่นเดียว ได้แก่ ล่ำตาควาย มะลิวัลย์เถา และพุดหอมไทย
- พืชหายากและพืชใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง ได้แก่ กระบกกรัง
- พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ ปรงเหลี่ยม ปรงตากฟ้า และลานป่า

ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ป่า

สัตว์ป่าที่สำรวจพบในจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่

▪ **กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม**

- ป่าแม่วงก์-แม่เปิน พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๑๘ ชนิด เช่น หมาใน อีเห็นข้างลาย เก้ง หมูป่า ค้างคาวหน้ายักษ์สามหลืบ แมวดาว พังพอนธรรมดา หมูหริ่ง กระรอกปลายหางดำ และกระแตเหนือ เป็นต้น

- อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ พบสัตว์หลากหลายชนิด เพราะมีอาณาเขตติดต่อกับป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งสัตว์สามารถใช้เส้นทางเดินติดต่อกันได้ เช่น สมเสร็จ เลียงผา กระทิง ช้างป่า เสือโคร่ง เสือดาว หมีควาย หมีหมา ชะนีธรรมดา ค่างหงอก ลิงกังอ้นเล็ก กระรอกบินเล็กแกมขาว และค้างคาวปากย่น เป็นต้น

- สวนรุกขชาติไพศาลี พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๒๓ ชนิด เช่น หมาจิ้งจอก แมวดาว นางอายชะมดเช็ด อีเห็นธรรมดา เม่นใหญ่แผงคอยาว นิ่ม ลิงแสม กระรอกหลากสี กระเล็น และกระจ้อน เป็นต้น

▪ **กลุ่มนก**

- ป่าแม่วงก์-แม่เปิน พบนก ๑๒๘ ชนิด เช่น เหยี่ยวปีกแดง นกยางเปีย นกแก๊ก นกขุนทอง นกพญาไฟเล็ก นกเขาไฟ นกเปล้าขาเหลือง เป็ดแดง ไก่ฟ้าหลังเทา และนกหัวขวานใหญ่สีดำ เป็นต้น

- อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ พบนกหลากหลายชนิด เช่น ไก่ป่า เหยี่ยวรุ้ง นกแว่นสีเทา นกกก นกเงือกกรามช้าง นกปรอดเหลืองหัวจุก นกเขาใหญ่ นกจาบคาเคราน้ำเงิน และนกแซงแซวสีเทา เป็นต้น

▪ **สัตว์เลื้อยคลาน**

- ป่าแม่วงก์-แม่เปิน พบ ๓๔ ชนิด เช่น กิ่งก่าบินปีกส้ม แย้เหนือ งูปล้องทอง งูสามเหลี่ยม งูสายม่านพระอินทร์ งูเห่าพ่นพิษสยาม งูเห่าหม้อ งูจงอาง งูสายรุ้ง งูหลาม งูลายสาบคอแดง งูหัวกะโหลก งูปลิง งูสายม่านพระอินทร์ จิ้งจกบ้านหางหนาม จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ ตะกวด และเต่าเหลือง เป็นต้น

- อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ พบสัตว์เลื้อยคลานหลากหลายชนิด เช่น เต่าหก เต่าเหลือง ตะกวด งูเห่า และงูแมวเซา เป็นต้น

▪ **กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก**

- ป่าแม่วงก์-แม่เปิน พบ ๑๒ ชนิด เช่น อึ่งเพ้า อึ่งอ่างก้นขีด อึ่งข้างดำ อึ่งน้ำเต้า อึ่งขาคำ กบหนอง เขียดน้ำนอง เขียดบัว กบหลังไพล และปาดบ้าน เป็นต้น

- สวนรุกขชาติไพศาลี พบ ๑๕ ชนิด เช่น ปูน้ำตก และเขียดเหลือง เป็นต้น

ความหลากหลายทางชีวภาพของแมลง

ป่าแม่วงก์-แม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ ถูกสำรวจพบแมลง จำนวน ๒๐๒ ชนิด ดังนี้

▪ **กลุ่มแมลงช่วยผสมเกสร** พบจำนวน ๑๓๔ ชนิด เป็นแมลงที่อาศัยกินน้ำหวานจากดอกไม้ เป็นอาหารจะพาเกสรที่ติดตามขาไปผสมกับเกสรของดอกไม้ดอกอื่น เช่น ผึ้งหลวง ผึ้งมิ้ม ชันโรง แมลงภู่ มอธลายเสือท้องแดง ด้วงดอกไม้ ผีเสื้อหนอนใบรักลายเสือ ผีเสื้อจรกาเมียลาย ผีเสื้อฟ้าพุ่มธรรมดา ผีเสื้อหลังรูปวัว ผีเสื้อกลางคืน ผีเสื้อแพนซีมยุรา ผีเสื้ออ๊าชดุ๊คธรรมดา ผีเสื้อกะลาสีแดงธรรมดา และผีเสื้อม้าเขียวธรรมดา เป็นต้น

▪ **กลุ่มแมลงตัวห้ำ - ตัวเบียน** พบจำนวน ๒๗ ชนิด เป็นแมลงที่กินหรืออาศัยอยู่ภายในหรือภายนอกของแมลงชนิดอื่น เช่น ด้วงเสือ ด้วงเต่าตัวห้ำ มดน้ำผึ้ง มดหนามกระทิงดำ มดตะนอยอกส้ม เหลือบหิ่งห้อยยักษ์ แมลงปอเสือ แมลงปอยักษ์ ตั๊กแตนตำข้าว แตนกระดาษ ต่อรู และต่อหัวเสือบ้าน เป็นต้น

▪ **กลุ่มแมลงศัตรูพืชป่าไม้** พบจำนวน ๒๑ ชนิด เป็นแมลงที่ทำลายต้นไม้ที่ยังมีชีวิตอยู่โดยการเข้าทำลายส่วนต่างๆ ของต้นไม้ เช่น ตั๊กแตนบอลแถบตาล ด้วงหนวดยาวเงาหลังย่น ด้วงหนวดปมสีตาลไหม้ ด้วงหนอนยาวอ้อย ด้วงหนวดยาวพะยูง จักจั่นงวง ด้วงน้ำมัน มวนเขียวข้าว และตั๊กแตนพุงพลุ้ย เป็นต้น

▪ **กลุ่มแมลงเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน** พบจำนวน ๑๓ ชนิด เป็นแมลงที่ช่วยย่อยสลายอินทรียวัตถุต่างๆ เศษไม้ ท่อนไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ ช่วยปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เช่น ปลวก ด้วงกว่างชน ด้วงคีมสองแถบ ด้วงคางคกขายาว เป็นต้น

▪ **กลุ่มแมลงที่เป็นอาหาร** พบจำนวน ๗ ชนิด เป็นแมลงที่สามารถนำมาบริโภคเป็นอาหารทั้งในระยะตัวอ่อน และตัวเต็มวัย หรือได้จากผลผลิตของแมลงพวกน้ำผึ้ง เช่น ผึ้งหลวง แมลงทับขาแดง จิ้งหรีดทองแดงลาย จิ้งหรีดทองดำ แมลงกระชอน แมลงเหนี่ยง และแมลงนูน เป็นต้น

ความหลากหลายทางชีวภาพของปลา

แหล่งน้ำในจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำที่มาจากสาขาของแม่น้ำเจ้าพระยา ลักษณะทางกายภาพของแหล่งน้ำจึงมีความแตกต่างกัน โดยพบว่าแหล่งน้ำส่วนใหญ่เป็นดินปนทรายหรือทรายปนเลน มีพืชชายน้ำอยู่ริมฝั่ง และปลาส่วนใหญ่จะนำไปบริโภคภายในครัวเรือน ทั้งนำไปปรุงอาหาร และแปรรูป เช่น ปลาแห้ง ปลาร้า เป็นต้น

การสำรวจปลาในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์พบปลาทั้งสิ้น ๑๕ วงศ์ ๓๙ สกุล ๕๔ ชนิด ได้แก่ ปลาซิวเจ้าฟ้า ปลาตะเพียน ปลาไส้ต้นตาขาว ปลาตะโกก ปลาไส้ต้น ปลาซิวหนวดยาว ปลาเลียหิน ปลากระสูบขีด ปลาสร้อยหลอด ปลาสร้อยขาว ปลาตะพาก ปลาซ่า ปลาขี้ยอก ปลาสร้อยนกเขา ปลาแปบ ปลาตะเพียนจุด ปลาตะเพียนทราย ปลานางอ้าว ปลาซิวหางแดง ปลาซิวควาย ปลาซิวควายแถบดำ

ปลาตะเพียนน้ำตก ปลาแก้มช้ำ ปลาจิ้งจก ปลาผีเสื้อติดหิน ปลาค้อ ปลารากกล้วยแคระ ปลารากกล้วย ปลาอีด ปลาสายทอง ปลากดเหลือง ปลาแขยงข้างลาย ปลาแขยงหิน ปลาชะโอน ปลาเข็ม ปลากระทุงเหว ปลากินยุง ปลาหลดลาย ปลาหลดจุด ปลากระทิงลาย ปลาแป้น ปลาแป้นแก้ว ปลาหมอช้างเหยียบ ปลานิล ปลาบู่แคระ ปลาบู่ใส ปลากระดี่หม้อ ปลามกริม ปลาก้างและปลาช่อน ปลาที่พบบ่อยในแหล่งน้ำจังหวัดนครสวรรค์ คือ ปลากระดี่หม้อ ปลาขี้ยอก ปลากริมควาย ปลาเข็ม และปลาบู่แคระ

ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์พื้นท้องน้ำ

ลักษณะของพื้นท้องน้ำในจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแหล่งน้ำที่มีน้ำไหลเอื่อย มีพื้นเป็นกรวดทราย มีพืชชายน้ำกระจายอยู่ทั่วไปตามริมฝั่งลำน้ำ และสารอินทรีย์อยู่ริมฝั่ง

การสำรวจสัตว์พื้นท้องน้ำในจังหวัดนครสวรรค์ พบสัตว์พื้นท้องน้ำทั้งสิ้น ๔๓ ชนิด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหอยและกลุ่มตัวอ่อนแมลงน้ำที่เหลือเป็นกลุ่มกุ้ง-ปู เห็บปลา ได้แก่ ตัวอ่อนชีปะขาว ตัวอ่อนแมลงปอ มวนน้ำ มวนวน ด้วงดิ่ง ตัวอ่อนยุง ตัวอ่อนหนอนแดง ตัวอ่อนเหลือบ กุ้งฝอย ปู เห็บปลา หอยขม หอยเชอรี่ หอยก้นแหลม หอยเจดีย์น้ำจืด หอยเจดีย์ หอย หอยคัน หอยกาบและหอยทราย โดยมีสัตว์พื้นท้องน้ำที่สามารถใช้เป็นดัชนีหรือตัวบ่งชี้สภาพสิ่งแวดล้อมในด้านการบ่งบอกถึงสภาพน้ำว่าแหล่งน้ำยังมีน้ำคุณภาพดีมากเพียงกลุ่มเดียว คือ แมลงชีปะขาว สัตว์พื้นท้องน้ำที่พบมากในแหล่งน้ำจังหวัดนครสวรรค์ คือ กุ้งฝอย หอยขม ปู และหอยฝาเดียว ทั้งนี้เพราะสัตว์พื้นท้องน้ำเหล่านี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับถิ่นที่อยู่อาศัยได้ทั่วไปทั้งแหล่งน้ำไหลและน้ำนิ่ง ซึ่งมักพบสัตว์พื้นท้องน้ำเหล่านี้บริเวณริมฝั่ง

ความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณไม้น้ำ

ลักษณะริมฝั่งน้ำโดยทั่วไปของจังหวัดนครสวรรค์เป็นทรายปนเลนหรือทรายปนเลนหรือทรายปนกรวดพื้นที่มีความลาดชันไม่มากนัก มีบางแห่งที่เป็นดินโคลนและมีความลาดชันสูง ซึ่งช่วยในการยึดเกาะของรากพรรณไม้น้ำ โดยมีตะกอนสารอินทรีย์จากน้ำหลากและมีแสงสว่างส่องทั่วถึง พรรณไม้น้ำในจังหวัดนครสวรรค์พบพรรณไม้น้ำทั้งสิ้น ๒๑ วงศ์ ๓๔ ชนิด โดยเป็นพืชชายน้ำ ๓๒ ชนิด พืชลอยน้ำ ๑ ชนิด และพืชโผล่พ้นน้ำ ๑ ชนิด ได้แก่ ผักเป็ด บอน กระเม็ง แหนแดง ผักปอด กุ่มน้ำ ผักปราบใบกว้าง ผักปราบใบแคบ ผักบุ้ง กกตุ้มหู หญ้าใบคม กกขนาก กกทราย หญ้าตะกรับ กกเล็ก หญ้าแห้วหมู หญ้าหนวดปลาดุก หญ้าหนวดแมว ไคร้น้ำ ดีปลาไหล ผักแว่น ไมยราบยักษ์ บัวสาย เทียนนา แพงพวยน้ำ หญ้ารักนา หญ้าขน พง แขม ผักไผ่น้ำ หญ้าลิ้นงู หญ้าเงี่ยงป่า หญ้ากาบหอยและธูปฤาษี พรรณไม้น้ำที่พบบ่อยในแหล่งน้ำของจังหวัดนครสวรรค์ คือ ผักเป็ดเทียนนา ผักบุ้ง และผักไผ่น้ำ ทั้งนี้เพราะพรรณไม้น้ำเหล่านี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแหล่งน้ำทั้งแหล่งน้ำไหลและน้ำนิ่งได้ดี กล่าวคือขึ้นอยู่ตามริมน้ำที่มีกระแสน้ำไหลค่อยในช่วงน้ำหลากและอยู่เหนือน้ำบนฝั่งในช่วงหน้าแล้ง

ด้านสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านคุณภาพน้ำ

ปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำเสื่อมโทรมลง เนื่องจากแหล่งน้ำมีความสกปรกไม่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ทั้งด้านอุปโภคและบริโภค นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและระบบนิเวศแหล่งน้ำ โดยทำให้ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตลดลงแล้วยังส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงประชาชน อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลเสียหลักต่อสุขภาพอนามัย หากมีการสัมผัสแหล่งน้ำที่มีความสกปรกหรือมีการบริโภคอาหารที่มีการปนเปื้อน โดยสาเหตุหลักที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ส่วนใหญ่มาจากน้ำเสียชุมชนรองลงมาเป็นน้ำเสียอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ตามลำดับ ซึ่งน้ำเสียจากชุมชนมีองค์ประกอบสำคัญเป็นอินทรีย์สาร เมื่อระบายลงสู่แหล่งน้ำทำให้

ปริมาณออกซิเจนในแหล่งน้ำลดลง(DO) หรือมีความสกปรกในรูปสารอินทรีย์เพิ่มขึ้น(BOD) และแบคทีเรียในน้ำมีปริมาณสูงขึ้น(TCB) จากสาเหตุหลักที่มาจากการการปล่อยน้ำเสียจากชุมชน จังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดขนาดใหญ่ แบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น ๑๔๒ แห่ง เป็นชุมชนเมืองระดับเทศบาล จำนวน ๒๑ แห่ง (เทศบาลนคร จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมืองจำนวน ๒ แห่งและเทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง) และเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง ซึ่งหากจำแนกตามที่ตั้งพบว่ามีเทศบาล/อบต. ตั้งอยู่ริมแม่น้ำสายหลักจำนวนมาก โดยตั้งอยู่ริมแม่น้ำปิง จำนวน ๑๙ แห่ง แม่น้ำน่านจำนวน ๑๑ แห่ง และแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน ๑๕ แห่ง

แม่น้ำ	**ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อำเภอ**	**ชุมชนหนาแน่นชิดติดริมแม่น้ำ**		**ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน**		**ท่อระบายน้ำทิ้งชุมชนลงสู่แม่น้ำ**	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
ปิง	๑. เทศบาลต.บรรพตพิสัย / บรรพตพิสัย	✓			✓	✓	
	๒. อบต.บางแก้ว / บรรพตพิสัย	✓			✓	✓	
	๓. อบต.ตาขีด / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๔. เทศบาลต.บ้านแดน / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๕. อบต.ตาสังข์ / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๖. อบต.เจริญผล / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๗. อบต.ท่างิ้ว / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๘. อบต.บางตาหงาย / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๙. อบต.หูกวาง / บรรพตพิสัย		✓		✓		✓
	๑๐. เทศบาลต.เก้าเลี้ยว / เก้าเลี้ยว	✓			✓		✓
	๑๑. อบต.หัวดง / เก้าเลี้ยว	✓			✓		✓
	๑๒. อบต.เขาดิน / เก้าเลี้ยว		✓		✓		✓
	๑๓. อบต.มหาโพธิ / เก้าเลี้ยว	✓			✓	✓	
	๑๔. เทศบาลนครนครสวรรค์ / เมืองฯ*	✓		✓		✓	
	๑๕. อบต.บ้านแก่ง / เมืองฯ		✓		✓		✓
	๑๖. อบต.บ้านมะเกลือ / เมืองฯ		✓		✓		✓
	๑๗. อบต.บางม่วง / เมืองฯ	✓			✓		✓
	๑๘. อบต.วัดไทรย์ / เมืองฯ	✓			✓	✓	
	๑๙. อบต.บึงเสนาท / เมืองฯ		✓		✓		✓
น่าน	๑. อบต.แควใหญ่ / เมืองฯ		✓				✓
	๒. อบต.เกรียงไกร / เมืองฯ		✓				✓
	๓. เทศบาลเมืองชุมแสง / ชุมแสง	✓		✓		✓	
	๔. เทศบาลต.ทับกฤช / ชุมแสง	✓			✓	✓	
	๕. อบต.ฆะมัง / ชุมแสง		✓		✓		✓
	๖. อบต.พิกุล / ชุมแสง		✓		✓		✓
	๗. อบต.เกยไชย / ชุมแสง		✓		✓		✓
	๘. อบต.พันลาน / ชุมแสง		✓		✓		✓

แม่น้ำ	ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อำเภอ	ชุมชนหนาแน่นชิดติดริมแม่น้ำ		ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน		ท่อระบายน้ำทิ้งชุมชนลงสู่แม่น้ำ	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๙. อบต.โคกหม้อ / ชุมแสง		✓		✓		✓
	๑๐. อบต.ทับกฤช / ชุมแสง		✓		✓		✓
	๑๑. อบต.ทับกฤชใต้ / ชุมแสง		✓		✓		✓
เจ้าพระยา	๑. เทศบาลนครนครสวรรค์ / เมืองฯ*	✓		✓		✓	
	๒. อบต.นครสวรรค์ออก / เมืองฯ	✓			✓	✓	
	๓. อบต.นครสวรรค์ตก / เมืองฯ	✓			✓	✓	
	๔. อบต.ตะเคียนเลื่อน / เมืองฯ		✓		✓		✓
	๕. อบต.กลางแดด / เมืองฯ		✓		✓		✓
	๖. เทศบาลต.บางมะฝ่อ / โกรกพระ	✓			✓		✓
	๗. เทศบาลต.โกรกพระ / โกรกพระ	✓			✓	✓	
	๘. อบต.ยางตาล / โกรกพระ		✓		✓		✓
	๙. อบต.โกรกพระ / โกรกพระ		✓		✓		✓
	๑๐. เทศบาลต.ท่าน้ำอ้อย / พยุหะคีรี	✓			✓	✓	
	๑๑. เทศบาลต.พยุหะ / พยุหะคีรี	✓			✓	✓	
	๑๒. อบต.ยางขาว / พยุหะคีรี		✓		✓		✓
	๑๓. อบต.ย่านมัทรี / พยุหะคีรี		✓		✓		✓
	๑๔. อบต.พยุหะคีรี / พยุหะคีรี	✓			✓	✓	
	๑๕. อบต.น้ำทรง / พยุหะคีรี		✓		✓		✓

● หมายเหตุ เทศบาลนครนครสวรรค์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปิงและริมแม่น้ำเจ้าพระยา

การดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำที่สำคัญในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๔ นครสวรรค์ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ได้มีการเฝ้าระวังในแม่น้ำสายหลัก จำนวน ๑๔ สถานี ได้แก่ แม่น้ำปิง ๒ สถานี ยม ๑ สถานี น่าน ๒ สถานี เจ้าพระยา ๒ สถานี บึงบอระเพ็ด ๕ สถานี และลำน้ำสาขา ได้แก่ คลองบางประมุง ๑ สถานี มีการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ จำนวน ๔ ครั้งต่อปี แบ่งเป็น การเฝ้าระวังในช่วงฤดูหนาว (พ.ย.-ก.พ.) ฤดูร้อน (มี.ค.-เม.ย.) และฤดูฝน (พ.ค.-ส.ค.) และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๔ ได้ดำเนินโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและการจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักภายใต้โครงการบูรณาการงบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำสายหลัก (แม่น้ำเจ้าพระยา) ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์เพิ่มเติม ๕ สถานี และดำเนินการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาที่ไหลลงสู่ แม่น้ำปิง ๓ สถานี แม่น้ำน่าน จำนวน ๕ สถานี แม่น้ำเจ้าพระยา ๕ สถานี และบึงบอระเพ็ด จำนวน ๔ สถานี ซึ่งดำเนินการเฝ้าระวัง จำนวน ๒ ครั้งต่อปี

ซึ่งมีผลประเมินคุณภาพน้ำแหล่งน้ำโดยรวมและนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ได้ดังนี้

แม่น้ำสายหลัก : แม่น้ำปิง

จังหวัดนครสวรรค์ โดย สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๔ นครสวรรค์ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำผิวดิน โดยมีสถานีติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแม่น้ำปิงในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๒ สถานี ได้แก่

PI๐๒ บริเวณบ้านท้องคุ้ง ตำบลท่างิ้ว อำเภอบรรพตพิสัย (พิกัด : X๐๖๐๔๗๘๙ Y๑๗๖๑๓๗๖)

PI๐๑ บ้านเกาะตาเทพ ตำบลวัดไทรย์เหนือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๒๐๐๘๙ Y ๑๗๓๘๙๒๒)

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ พบว่ามีคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินเฉลี่ยทั้งลำน้ำ

ช่วงไหลผ่านจังหวัดนครสวรรค์ (๒ สถานี) ในระดับดี (ระดับคุณภาพน้ำ ๒) มีค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำ Water Quality Index (WQI) ใน ๔ ไตรมาส เท่ากับ ๗๒.๗๘ ซึ่งอยู่ในระดับดี (WQI = ๗๑ – ๙๐ คะแนน)

มีดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง คือ ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียต้องการใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม

แม่น้ำสายหลัก : แม่น้ำน่าน

การดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแม่น้ำน่านในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ มีสถานีติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ จำนวน ๓ สถานี ได้แก่

NA๐.๑ บริเวณศาลเทพารักษ์เจ้าแม่ทับทิม ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์

(พิกัด : X๐๖๒๒๗๑๕ Y๑๗๓๐๗๘๔)

NA๐๑ หน้าวัดเกรียงไกรใต้ ต.เกรียงไกร อ.เมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๒๗๐๔๗๒ Y๑๗๓๙๐๙๙)

NA๑.๑ สะพานข้ามแม่น้ำน่านด้านเหนือเขตเทศบาลเมืองชุมแสง ต.ชุมแสง อ.ชุมแสง

(พิกัด : X๐๖๔๐๒๖๔ Y๑๗๕๘๐๘๗)

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวม มีเกณฑ์คุณภาพน้ำในระดับพอใช้ (ประเภท ๓) พบว่ามีค่า WQI (Water Quality Index) ใน ๔ ไตรมาส เท่ากับ ๖๖.๖๘ ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ (WQI = ๖๑ – ๗๐ คะแนน)

มีดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง คือ ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียต้องการใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มแบคทีเรียและกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม

แม่น้ำสายหลัก : แม่น้ำยม

ในการดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแม่น้ำยมในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑ สถานี ได้แก่ YO๐.๕ สะพานทางหลวงชนบท ต.ท่าไม้ อ.ชุมแสง (พิกัด : X๐๖๓๓๘๘๑ Y๑๗๕๙๖๕๕)

ผลการตรวจวัดคุณภาพแหล่งน้ำ พบว่าแม่น้ำยม มีเกณฑ์คุณภาพน้ำในระดับพอใช้ (ประเภทที่ ๓)

มีค่าระดับคุณภาพน้ำ WQI (Water Quality Index) ใน ๔ ไตรมาส เท่ากับ ๕๘.๑๗ ซึ่งอยู่ในระดับเสื่อมโทรม (WQI = ๓๑ – ๖๐ คะแนน)

ดัชนีที่เป็นปัญหาสำคัญที่ควรติดตามเฝ้าระวัง คือ การปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณออกซิเจนที่แบคทีเรียต้องการใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD)

แม่น้ำสายหลัก : แม่น้ำเจ้าพระยา

มีสถานีดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๒ แห่ง และมีจุดเก็บน้ำตัวอย่างในการติดตามโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและการจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักภายใต้โครงการบูรณาการงบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๓ แห่ง รวมสถานีเฝ้าระวังทั้งสิ้น ๕ สถานี ได้แก่

จุดเก็บที่ ๑ สถานี CH๓๒ บริเวณสะพานเดชาติวงศ์ ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองนครสวรรค์

จุดเก็บที่ ๒ สะพานถนนเลี่ยงเมือง ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมืองนครสวรรค์

จุดเก็บที่ ๓ สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา วัดมณีวงศ์ ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี

จุดเก็บที่ ๔ วัดสำโรง หมู่ที่ ๒ ตำบลน้ำทรง อำเภอพยุหะคีรี

จุดเก็บที่ ๕ สถานี CH๓๐ สะพานสมเด็จพระวันรัตน ตำบลท่าน้ำอ้อย อำเภอพยุหะคีรี

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวม พบว่าแม่น้ำเจ้าพระยา คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในมีเกณฑ์คุณภาพน้ำในระดับพอใช้-เสื่อมโทรม (ประเภทที่ ๓) ทั้งนี้เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยามีชุมชนขนาดใหญ่และหนาแน่นติดริมแม่น้ำ เช่น เทศบาลตำบลบางมะฝ่อ เทศบาลตำบลโกรกพระ เทศบาลตำบลพยุหะ เทศบาลตำบลท่าน้ำอ้อย เป็นต้น ซึ่งแต่ละแห่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน รวมทั้งมีท่อระบายน้ำทิ้งของชุมชนลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ทำให้ไม่สามารถควบคุมของเสียที่ระบายลงสู่แม่น้ำได้ ประกอบกับแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำที่เกิดจากการรวมกันของแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่าน จากการนี้ปริมาณของเสียในลำน้ำแม่น้ำปิงและแม่น้ำน่านจะมาไหลรวมกันในแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้เกิดของเสียจำนวนมากและทำให้ส่งผลต่อคุณภาพน้ำมีความเสื่อมโทรมลง

แหล่งน้ำผิวดินขนาดใหญ่ : บึงบอระเพ็ด

บึงบอระเพ็ด เป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ของจังหวัดนครสวรรค์ น้ำในบึงบอระเพ็ดได้รับจากน้ำฝนธรรมชาติและน้ำจากที่ราบลุ่มโดยรอบบึงบอระเพ็ด มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ๕๖ ตารางวา อาณาเขตครอบคลุมในพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอท่าตะโก และอำเภอชุมแสง

จังหวัดนครสวรรค์ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๔ ได้มีการดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในบึงบอระเพ็ด ในพื้นที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวนรวม ๕ สถานี ได้แก่

สถานี BP๐๑ บริเวณบ้านรังจิก ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๒๘๖๘๐ Y ๑๗๓๕๘๑๓)

สถานี BP๐๒ บ้านปลวกสูง ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๓๒๐๗๑ Y๑๗๓๔๘๒๘)

สถานี BP๐๓ บ้านเนินระฆัง ตำบลวังมหากร อำเภอท่าตะโก (พิกัด : X๐๖๓๘๕๗๙ Y๑๗๓๔๘๐๕)

สถานี BP๐๔ บ้านท่าดินแดง ตำบลเกรียงไกร อำเภอเมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๓๐๐๓๒ Y๑๗๓๗๔๓๘)

สถานี BP๐๕ บ้านหนองดุก ตำบลแควใหญ่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ (พิกัด : X๐๖๒๖๓๓๕ Y๑๗๓๖๘๖๐)

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำโดยรวม พบว่าบึงบอระเพ็ด ระดับเสื่อมโทรม (ประเภทที่ ๔) ค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำ (WQI) ใน ๔ ไตรมาส เท่ากับ ๕๙.๙๓ ซึ่งอยู่ในระดับเสื่อมโทรม (WQI = ๓๑ – ๖๐ คะแนน) สาเหตุหลักเนื่องมาจากในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ มีโครงการขุดลอกบึงบอระเพ็ดบางส่วน เพื่อเพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำในพื้นที่บึงส่วน ต.พระนอน ต.แควใหญ่ ทำให้มีการกั้นน้ำในบางส่วนทำให้มีน้ำไหลลงบึงบอระเพ็ดน้อยลง ส่งผลให้มีปริมาณน้ำในบึงบอระเพ็ดน้อยกว่าปกติ ประกอบกับเป็นแหล่งน้ำนิ่ง ไม่มีไหลเวียนถ่ายเทสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติอาจมีการขับของเสียลงสู่แหล่งน้ำและบริเวณใกล้เคียงมีการประกอบกิจการ

เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ ปลาและกบ อาจส่งผลให้ปริมาณเกลือและสารละลายอนินทรีย์ต่าง ๆ ที่มีการระบายจากแหล่งเพาะพันธุ์ลงในบึงบอระเพ็ด ส่งผลให้ในน้ำมีปริมาณเกลือและสารละลายอนินทรีย์ต่าง ๆ ค่อนข้างสูง

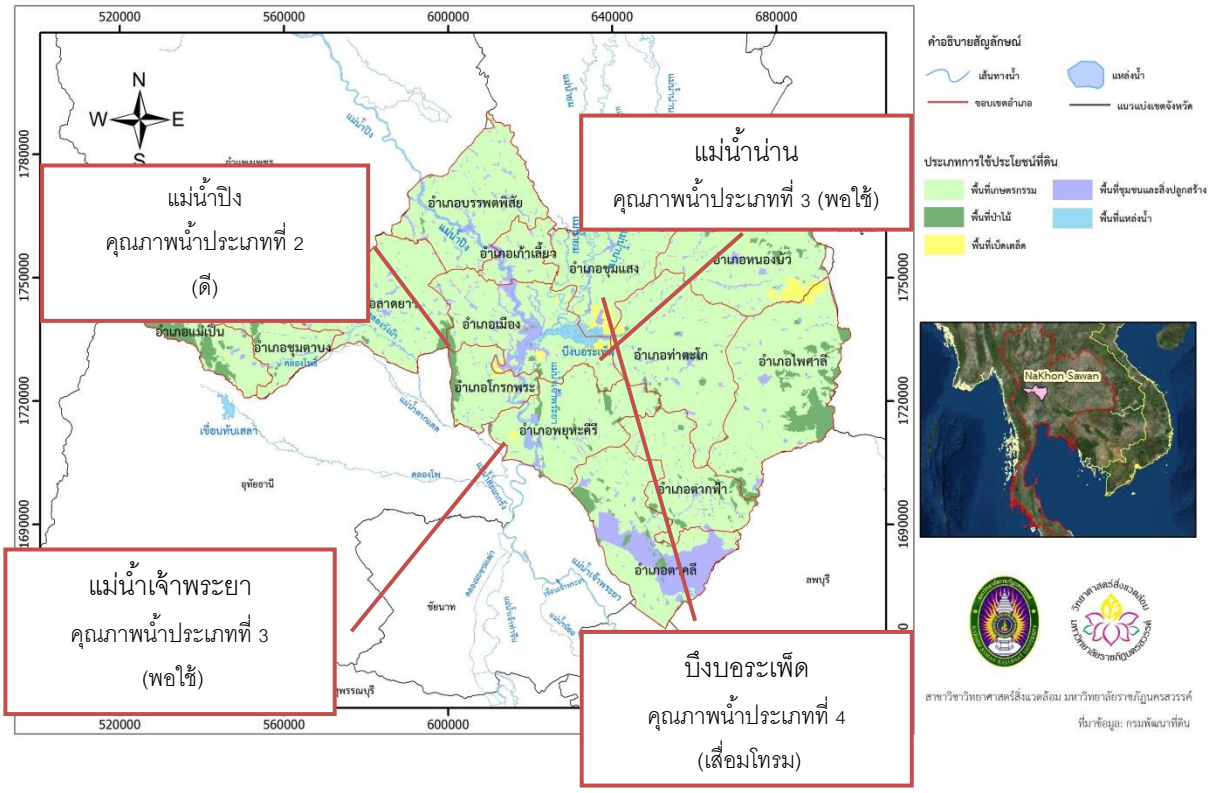

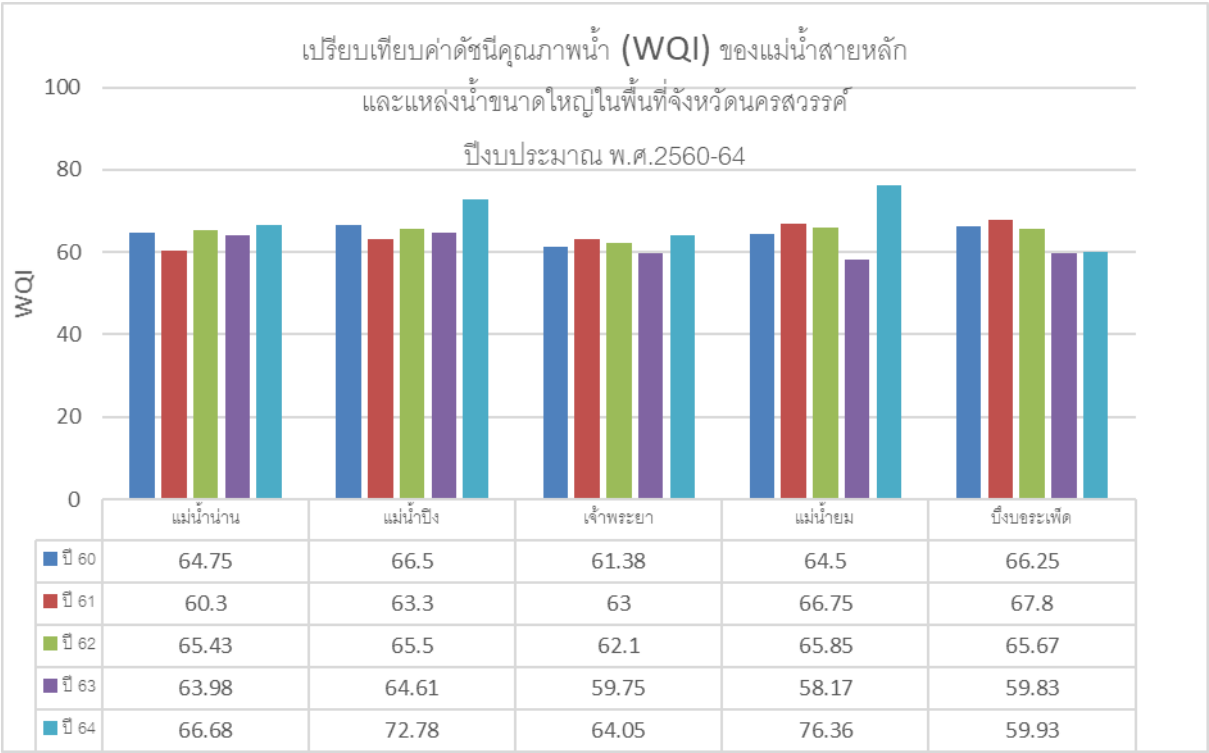

	แม่น้ำน่าน	แม่น้ำปิง	เจ้าพระยา	แม่น้ำยม	บึงบอระเพ็ด
ปี 60	64.75	66.5	61.38	64.5	66.25
ปี 61	60.3	63.3	63	66.75	67.8
ปี 62	65.43	65.5	62.1	65.85	65.67
ปี 63	63.98	64.61	59.75	58.17	59.83
ปี 64	66.68	72.78	64.05	76.36	59.93

สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำโดยรวม

คุณภาพน้ำผิวดินในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เมื่อพิจารณาจากค่า WQI ในแต่ละลำน้ำ อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามควรมีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน เสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสีย มีกิจกรรมการรณรงค์และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการดูแลรักษาความสะอาดและการดูแลรักษาลำน้ำอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนโดยชุมชน และโดยองค์กรปกครอง-ส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำสายหลัก ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดการน้ำเสียจากกิจการของตนเอง สนับสนุนให้มีการบำบัดน้ำเสียในบ้านเรือนเบื้องต้นโดยใช้ถังสำเร็จรูปและติดตั้งถังดักไขมัน การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและร่วมรักษาแหล่งน้ำ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

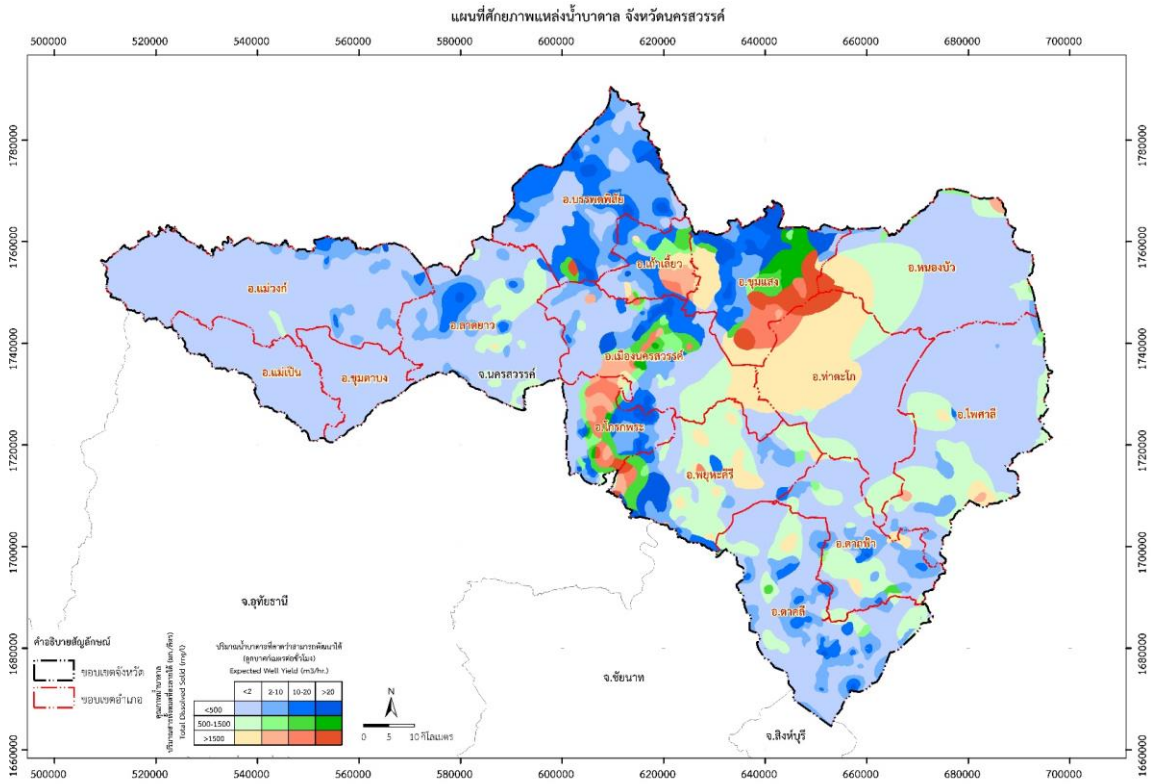

แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยส่วนใหญ่ของพื้นที่เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำบาดาลปานกลางและให้น้ำบาดาลคุณภาพดี ซึ่งปริมาณน้ำบาดาลจะใช้ระดับความเข้มของสี (tone) เป็นเครื่องแสดงแทน แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ควบคู่กันไปกับข้อมูลด้านคุณภาพน้ำที่เป็นค่าปริมาณสารละลายทั้งหมด (TDS) โดยได้แบ่งระดับความเข้มของสี ทั้งหมด ๓ สี ได้แก่ สีฟ้าแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพดี สีเขียวแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพปานกลาง และสีน้ำตาลแสดงพื้นที่ให้น้ำบาดาลคุณภาพต่ำ และแบ่งระดับความเข้มสีเป็น ๔ ระดับ ได้แก่

๑) ระดับความเข้มสีอ่อนที่สุด เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลอยู่น้อย ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๒ ลบ.ม./ชม.

๒) ระดับความเข้มสีอ่อน เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลปานกลาง ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๒-๑๐ ลบ.ม./ชม.

๓) ระดับความเข้มสีปกติ เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลมาก ได้ปริมาณน้ำไม่เกิน ๑๐-๒๐ ลบ.ม./ชม.

๔) ระดับความเข้มสีอ่อนที่สุด เป็นพื้นที่ที่มีน้ำบาดาลอยู่มาก ได้ปริมาณน้ำ ๒๐ ลบ.ม./ชม. ขึ้นไป

ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุน

จังหวัดนครสวรรค์มีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด รวม ๗๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยมีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้มากที่สุดที่อำเภอไพศาลี และมีปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้น้อยที่สุดที่อำเภอเก้าเลี้ยวและอำเภอชุมตาบง

อำเภอ	ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ (ล้าน ลบ.ม. / ปี)	อำเภอ	ปริมาณน้ำบาดาลต้นทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ (ล้าน ลบ.ม. / ปี)
อำเภอเก้าเลี้ยว	๑๙	อำเภอแม่วงก์	๖๗
อำเภอโกรกพระ	๒๓	อำเภอลาดยาว	๕๙
อำเภอชุมแสง	๔๕	อำเภอชุมตาบง	๑๙
อำเภอท่าตะโก	๖๘	อำเภอแม่เปิน	๒๓
อำเภอบรรพตพิสัย	๕๘	อำเภอตากฟ้า	๓๘
อำเภอหนองบัว	๖๖	อำเภอตาคลี	๖๖
อำเภอพยุหะคีรี	๕๓	อำเภอไพศาลี	๗๗
อำเภอเมืองนครสวรรค์	๕๘	**รวม**	**๗๔๐**

บ่อบาดาลที่มีใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๕๖๕) แบ่งเป็นประเภทอุปโภค – บริโภค ๗๐๐ บ่อ ประเภทเกษตรกรรม ๕๐๓ บ่อ และประเภทธุรกิจ ๒๒๔ บ่อ รวม ๑,๓๔๐ บ่อ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

การจัดการน้ำเสียชุมชน

จังหวัดนครสวรรค์มีระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครนครสวรรค์ เทศบาลเมืองชุมแสง และเทศบาลตำบลท่าตะโก โดยมีรายละเอียดในแต่ละพื้นที่ดังนี้

๑. โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำเทศบาลนครนครสวรรค์

โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำเทศบาลนครนครสวรรค์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซอยโกสีย์ ๓๓ ถนนโกสีย์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะถูกปล่อยออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำเทศบาลนครนครสวรรค์ ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบใช้ออกซิเจน (Aerobic Process) ที่เรียกว่า ระบบบำบัดทางชีววิทยาแบบตะกอนเร่งแบบ MSBR (Modified Sequencing Batch Reactor) ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากระบบแอคติเวเต็ด สลัดจ์ (Activated Sludge (AS)) ระบบนี้แตกต่างจาก Sequencing Batch Reactor โดยทั่วไป ที่เป็นการรับน้ำเสียแบบเป็นช่วงๆ แต่เป็นการพัฒนาโดยมีการออกแบบเพื่อรองรับน้ำเสียที่มีปริมาณมากและสามารถไหลเข้าสู่เข้าระบบอย่างต่อเนื่อง (Continuous Flow Process) โดย น้ำเสียที่เข้าสู่ระบบมาจะเข้าสู่ถังเติมอากาศขนาดใหญ่ซึ่งส่วนใหญ่จะออกแบบให้มีความลึกค่อนข้างมาก ถังเติมอากาศนี้จะทำหน้าที่เติมอากาศเพื่อให้จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ จากนั้นน้ำเสียจะเข้าสู่ถังที่ทำหน้าที่แยกสลัดจ์ด้วยการตกตะกอน เมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนดน้ำส่วนที่ใสที่ผ่านการบำบัดแล้วจะอยู่ส่วนบนและสามารถระบายทิ้งออกได้ จากนั้นก็จะเริ่มนำน้ำเสียจากถังเติมอากาศเข้าสู่ถังตกตะกอนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการทำงานของระบบนี้จะทำให้ระบบมีความเหมาะสมกับพื้นที่ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่มีขนาดเล็กและรองรับน้ำเสียที่มีปริมาณมากได้

โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำของเทศบาลนครนครสวรรค์ มีขนาดของระบบที่ออกแบบไว้สำหรับการรองรับน้ำเสีย ๓๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ในปัจจุบันน้ำเสียเข้าสู่ระบบจริงเต็มประสิทธิภาพและสามารถเดินระบบได้ตามปกติ

๓.๒ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองชุมแสง

ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองชุมแสงเป็นระบบบำบัดแบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization ponds) ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่อาศัยธรรมชาติในการบำบัดสารอินทรีย์ในน้ำเสีย ซึ่งประกอบด้วยบ่อหลัก ๓ บ่อ ได้แก่

๑) บ่อผึ่งแบบไร้ออกซิเจน (Anaerobic Pond) บ่อนี้จะทำหน้าที่รับน้ำเสียที่มีสารอินทรีย์สูง โดยของแข็งจะตกลงสู่ก้นบ่อและถูกจุลินทรีย์ประเภทไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Bacteria) ทำการสารอินทรีย์ย่อยสลายในสภาพไร้ออกซิเจนที่ก้นบ่อ และน้ำจะถูกส่งไปยังบ่อผึ่งแบบกึ่งไร้ออกซิเจนต่อไป

๒) บ่อผึ่งแบบกึ่งไร้ออกซิเจน (Facultative Pond) เป็นบ่อที่มีการบำบัดแบบการทำความสะอาดตัวเอง (Self-Purification) สารอินทรีย์ที่อยู่ในน้ำจะถูกย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ประเภทที่ใช้ออกซิเจน (Aerobic Bacteria) เพื่อเป็นอาหารและสำหรับการสร้างเซลล์ใหม่และเป็นพลังงาน โดยใช้ออกซิเจนที่ได้จากการสังเคราะห์แสงของสาหร่ายที่อยู่ในบ่อส่วนบน สำหรับบ่อส่วนล่างจนถึงก้นบ่อซึ่งแสงแดดส่องไม่ถึงจะมีปริมาณออกซิเจนต่ำ จนเกิดสภาวะไร้ออกซิเจน (Anaerobic Condition) และมีจุลินทรีย์ประเภทไม่ใช้ออกซิเจน (Anaerobic Bacteria) ทำหน้าที่ย่อยสลายสารอินทรีย์

๓) บ่อผึ่งแบบใช้ออกซิเจน (Aerobic Pond) จะมีการออกแบบให้ตื้นเพื่อให้แสงแดดส่องได้ทั่วถึงทั้งบ่อ โดยมีจุลินทรีย์ประเภทใช้ออกซิเจน (Aerobic Bacteria) ย่อยสลายสารอินทรีย์ที่มีในน้ำ ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม

ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองชุมแสง มีขนาดของระบบที่ออกแบบ ๑,๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ในปัจจุบันยังไม่เปิดเดินระบบเนื่องจากอยู่ในระหว่างซ่อมแซมท่อรวบรวมน้ำเสียของสถานีสูบที่ ๒ ก่อนนำน้ำเสียเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดการทรุดตัว และเร่งกำจัดบัวหลวงที่เจริญเติบโตในบ่อกึ่งไร้อากาศ Facultative Pond และ บ่อบ่ม (Maturation Pond)

๓.๓ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลท่าตะโก

ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลตำบลท่าตะโก เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (constructed wetland) ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่อาศัยกระบวนการทางธรรมชาติ โดยใช้พืชทำการบำบัดและกำจัดธาตุไนโตรเจนและฟอสฟอรัสผ่านทางราก น้ำที่ผ่านการบำบัดจากบ่อที่มีการปลูกพืชแล้ว จะไหลเข้าสู่บ่อผึ่ง (Oxidation pond) เพื่อบำบัดขั้นสุดท้ายก่อนปล่อยออกสู่คลองเมรี ขนาดของระบบที่ออกแบบไว้สามารถรองรับน้ำเสียได้ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน และได้มีการปรับปรุงระบบบำบัดใหม่ให้สามารถใช้งานได้ แต่เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๖๔ เกิดอุทกภัยในพื้นที่ทำให้ระบบเกิดความเสียหายและอยู่ในระหว่างการปรับปรุงอีกครั้ง

สถานการณ์ด้านขยะมูลฝอยและการบริหารจัดการ

<u>การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน</u>

จากแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (แบบรายงาน มฝ.๒) พบว่า มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมดเฉลี่ยวันละ ๘๑๒.๕๙ ตันต่อวัน โดยมีขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ๓๖๓.๗๘ ตันต่อวัน และขยะที่เข้าสู่แหล่งกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ ๓๗๔.๐๐ ตัน/วัน ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นนั้น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานการให้บริการเก็บขนขยะจำนวนทั้งสิ้น ๘๕ แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ๑๔๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘๖ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ณ ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาล จำนวน ๔ แห่ง และแหล่งกำจัดขยะแบบเทกองควบคุม (Control dump) จำนวน ๑๗ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๒๑ แห่ง

ในส่วนการจัดการขยะที่ต้นทาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการกิจกรรมการคัดแยกขยะที่ต้นทางโดยใช้หลัก ๓ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) กิจกรรมการทำถังขยะเปียกครัวเรือน โดยส่งเสริมให้ครัวเรือนใช้วิธีการง่ายๆประยุกต์ทำถังหมักขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์จำพวกเศษอาหารในครัวเรือนเพื่อทำเป็นปุ๋ย การนำขยะอินทรีย์ไปหมักทำปุ๋ย การทำน้ำหมักชีวภาพ การเลี้ยงไส้เดือนจากขยะอินทรีย์ การนำไปเป็นอาหารสัตว์ เป็นต้น ทำให้ในพื้นที่ที่ไม่มีบริการเก็บขนขยะสามารถจัดการขยะอินทรีย์ได้ทั้งหมด และนอกจากนั้นยังมีการดำเนินกิจกรรมจัดการขยะรีไซเคิล จากกิจกรรมผ้าป่าขยะ ธนาคารขยะ ขยะแลกสิ่งของ รวมไปถึงการส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะรีไซเคิลและนัดรับร้านรับซื้อของเก่าเข้าบริการรับซื้อในพื้นที่ ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์ได้ดำเนินการสำรวจกิจกรรมการจัดการขยะชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ โดยมีผลการสำรวจกิจกรรมการจัดการขยะในชุมชนที่ต้นทาง ดังนี้

- กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ในชุมชน ได้แก่ การหมักทำปุ๋ย การทำน้ำหมักชีวภาพ การนำไปเลี้ยงสัตว์ การนำขยะอินทรีย์จากตลาดสดตลาดนัดไปใช้ประโยชน์ใหม่ มีปริมาณขยะที่สามารถกำจัดได้ ๖.๘๔ ตัน/วัน
- กิจกรรมการทำปุ๋ยจากผักตบชวาและขยะอินทรีย์จากกิจกรรม big cleaning day และการพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ มีปริมาณขยะที่สามารถกำจัดได้ ๔๘.๗๗ ตัน/วัน

- กิจกรรมธนาคารขยะ ผ้าป่าขยะ ขยะแลกสิ่งของ มีปริมาณขยะที่สามารถกำจัดได้ ๑.๑๕ ตัน/วัน
- รวมปริมาณขยะจากกิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง ๕๖.๗๖ ตัน/วัน

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำขยะไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ณ ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาล จำนวน ๔ แห่ง

๑) ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลนครนครสวรรค์

๒) ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลเมืองตาคลี

๓) ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลเมืองชุมแสง

๔) ศูนย์กำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าตะโก

และกำจัดในแหล่งกำจัดขยะแบบเทกองควบคุม (Control dump) จำนวน ๑๗ แห่ง

๑) ทต.หนองเบน

๒) ทต.ท่าน้ำอ้อยม่วงหัก

๓) ทต.ลาดยาว

๔) อบต.วังม้า

๕) อบต.วังเมือง

๖) อบต.สระแก้ว

๗) อบต.ชุมตาบง

๘) อบต.แม่เปิน

๙) อบต.แม่เล่ย์

๑๐)อบต.เขาชนกัน

๑๑)อบต.หนองปลิง

๑๒)อบต.หัวดง

๑๓)อบต.เขาทอง

๑๔)อบต.สระทะเล

๑๕)อบต.เนินมะกอก

๑๖)อบต.นิคมเขาบ่อแก้ว

๑๗)อบต.จันเสน

มีปริมาณขยะเข้าสู่ระบบการกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ เฉลี่ยวันละ ๓๗๔.๐๐ ตันต่อวัน

จากการสำรวจ ติดตามและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแหล่งกำจัดขยะมูลฝอยพบว่าในแหล่งกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ายังมีขยะอินทรีย์ปะปนมาประมาณร้อยละ ๒๐ - ๔๕ เป็นจำพวกกิ่งไม้ที่มีขนาดใหญ่ เศษผักและเปลือกผลไม้ตามฤดูกาล พบขยะรีไซเคิลน้อยลง และส่วนมากเป็นขยะประเภทถุงพลาสติก

การจัดการของเสียอันตรายชุมชน

การจัดการของเสียอันตรายชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ดำเนินการแทนในการจัดการของเสียอันตราย โดยได้มีการลงนามข้อตกลง (MOU) ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ในการรวบรวมของเสียอันตรายและนำส่งกำจัดไปยังบริษัทที่รับกำจัดของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ในปีงบประมาณที่ผ่านมา กระทรวงมหาดไทยได้มีการกำหนดเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรวบรวมขยะอันตรายในชุมชนด้วยการตั้งจุดรองรับของเสียอันตรายในชุมชนทุกชุมชนหรือหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ร่วมกับการรณรงค์คัดแยกของเสียอันตรายชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้ดำเนินการสำรวจปริมาณขยะอันตรายที่ อปท.รวบรวมได้และประชาสัมพันธ์นัดหมายให้ อปท.นำของเสียอันตรายมารวมส่ง ณ จุดรวบรวมกลางขยะอันตรายจังหวัดนครสวรรค์ (บึงบอระเพ็ด) ตำบลแควใหญ่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔cและดำเนินการนำส่งกำจัดให้กับ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมีปริมาณของเสียอันตรายที่นำส่งกำจัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

-ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่แห้ง ๘๒๓.๔๐กิโลกรัม
-หลอดไฟฟลูออเรสเซนส์ ๕,๕๑๙.๗๐กิโลกรัม
-ภาชนะบรรจุสารเคมี ๑,๑๔๙.๐๐กิโลกรัม
-ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๑๔๖.๕๐ กิโลกรัม
<u>รวมทั้งสิ้น</u> ๗,๙๓๙ กิโลกรัม

ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการรวบรวมและเก็บขนไปกำจัดในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ – ๖๔ แสดงได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนและมีการจัดการที่ดีขึ้น

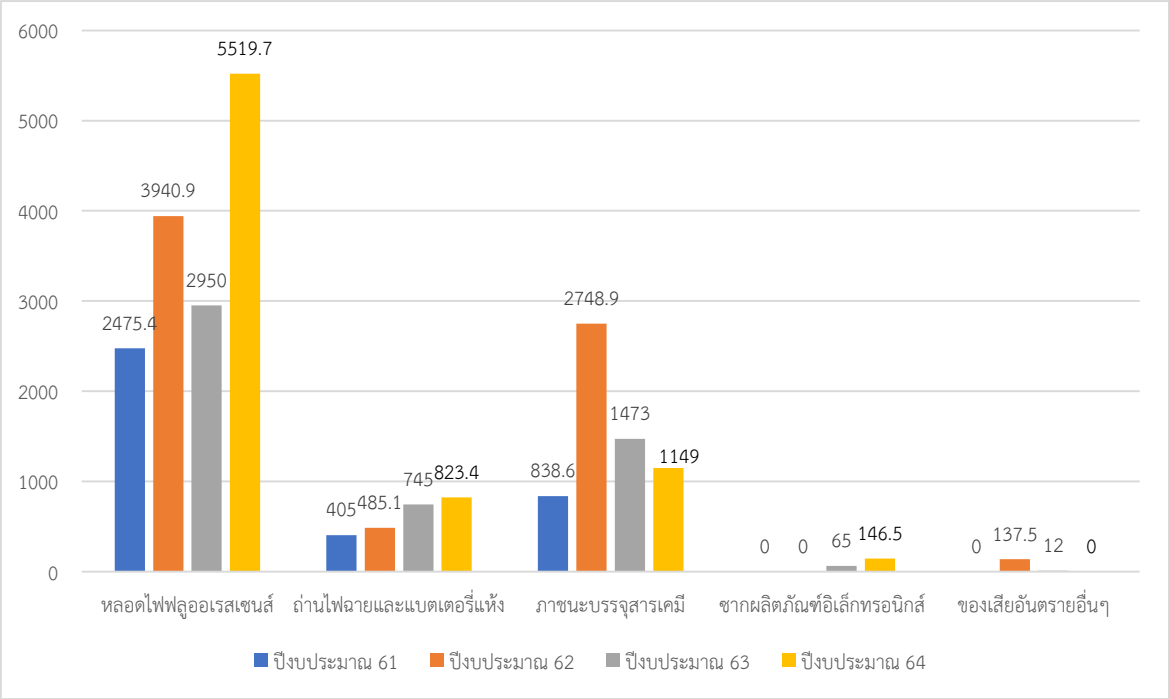

<u>การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ</u>

ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อและการนำไปกำจัด

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นต้นมา กระทรวงสาธารณสุขมุ่งเน้นการสร้างระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของหน่วยงานภาครัฐ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ พบว่า โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อถูกต้องโดยแบบรวมศูนย์ โดยมีโรงพยาบาลชุมชนเป็นจุดรวมมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเครือข่ายและมีการกำกับดูแลคลินิกเอกชนในพื้นที่ให้มีการบันทึกมูลฝอยติดเชื้อโดยใช้โปรแกรมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ จากข้อมูลจากโปรแกรมการกำกับมูลฝอยติดเชื้อ พบว่ามีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นและถูกส่งไปกำจัดโดยเตาเผาที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๗๓๗,๔๐๕.๕๒ กิโลกรัม (ที่มา : http://envmanifest.anamai.moph.go.th/?wasteProvince&id=๓)
ซึ่งมีบริษัทที่รับเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์เพื่อไปกำจัด ได้แก่

๑. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.เรืองโรจน์ สระบุรี เลขที่ ๗๕/๑ ม.๒ ตำบลสร้างโสก อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

๒. บริษัทโชติฐกรณ์พิบูลย์ จำกัด เลขที่ ๑๙๖/๑๕๗ ม.๑ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

โดยมูลฝอยติดเชื้อของจังหวัดนครสวรรค์ที่จ้างเอกชนเก็บขนและนำไปกำจัดโดยการเผาในเตาเผาที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๒ แห่ง คือ เตาเผาขยะบริษัทโชติฐกรณ์พิบูลย์ จำกัด จ.นครสวรรค์ และเตาเผาขยะนิคมอุตสาหกรรมบางประอิน จ.พระนครศรีอยุธยา
ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์,๒๕๖๔

สถานการณ์ด้านคุณภาพอากาศ

คุณภาพอากาศในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มักพบปัญหาปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน ($PM_{๒.๕}$) และขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน ($PM_{๑๐}$) เกินมาตรฐานที่กำหนด ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวผลิตผลทางการเกษตร ช่วงเดือน ธันวาคม-เมษายน ของทุกปี
ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่ามีปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) อยู่ในช่วง ๑๘ - ๖๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยมีจำนวนวันที่เกินมาตรฐาน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร รวมทั้งสิ้น ๑๕ วัน ซึ่งเกิดขึ้นในเดือนมกราคม จำนวน ๖ วัน (วันที่ ๑๖-๑๗,๒๑,๒๓,๒๗และ๒๙) เดือนกุมภาพันธ์ จำนวน ๕ วัน (วันที่ ๒-๓,๒๓, และ ๒๗-๒๘) เดือนมีนาคม จำนวน ๒ วัน (วันที่ ๑ และ ๓๑) เดือนเมษายน จำนวน ๒ วัน (วันที่ ๑ และ ๒) (รูปที่ ๑) และเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ในช่วงเวลาเดียวกันพบว่ามีจำนวนวันที่เกินมาตรฐานลดลงจำนวน ๑๖ วัน (รูปที่ ๒) ซึ่งแนวโน้มของปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM๒.๕) พบว่าในช่วงเดือน มกราคม – มีนาคม พบว่ามีปริมาณฝุ่น PM๒.๕ สูง และเกินมาตรฐานในบางวัน ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมและการเกิดจุด Hotspot ที่พบว่าเกิดมากในพื้นที่เกษตรกรรมและเขต สปก. ที่มีการเผาเพื่อปรับพื้นที่หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม แต่เมื่อเข้าสู่เดือนเมษายนพบว่ามีปริมาณฝุ่นลดลง ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากพายุฤดูร้อน เกิดฝนตกในพื้นที่

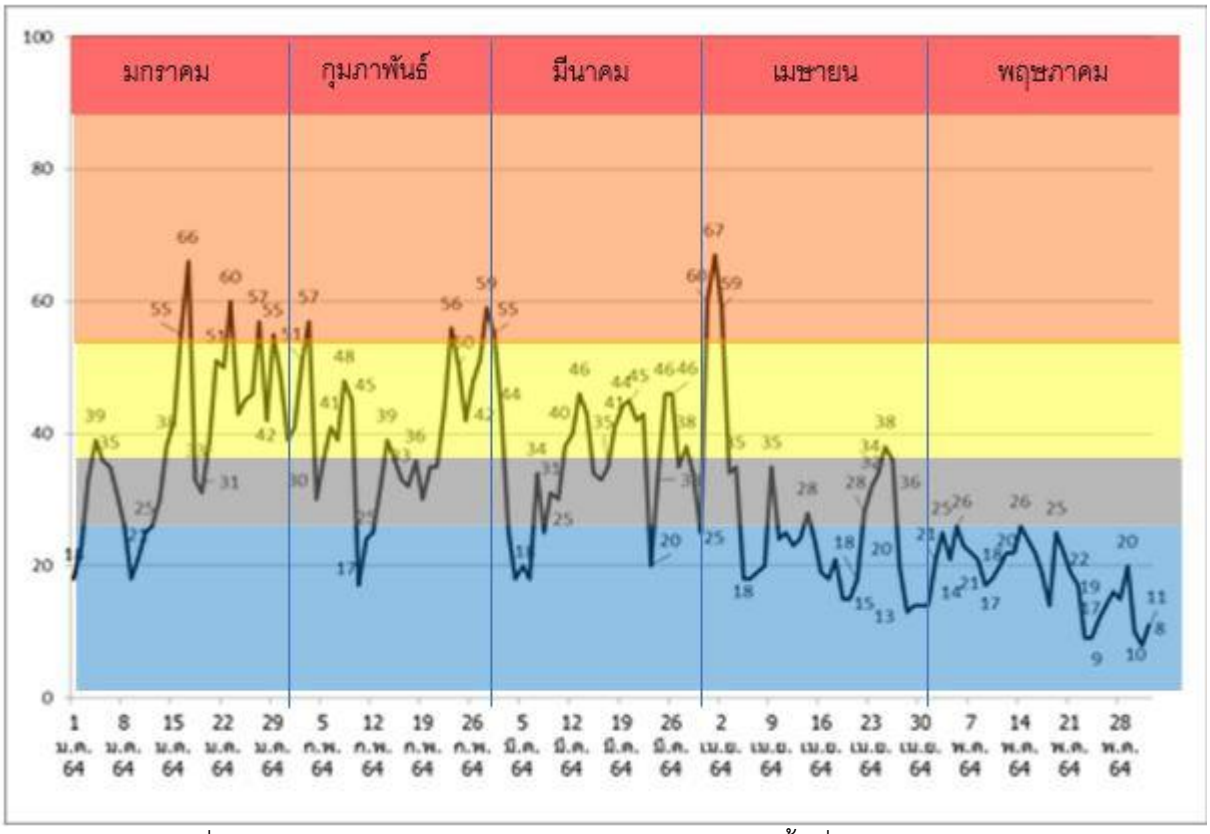

รูปที่ ๑ ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์
(วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๒.๕ และ๑๐ ไมครอนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ที่เกินมาตรฐานที่กำหนด

ปีงบประมาณ	จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละออง ขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน เกินมาตรฐาน (วัน)	จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละออง ขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน เกินมาตรฐาน (วัน)
๒๕๕๖	๑๖	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๕๗	๒๘	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๕๘	๑๒	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๕๙	๑๒	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๖๐	๑	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๖๑	๖	ยังไม่มีเครื่องมือตรวจวัด
๒๕๖๒	๕	๑๗
๒๕๖๓	-	๓๔
๒๕๖๔	-	๑๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครสวรรค์,๒๕๖๓

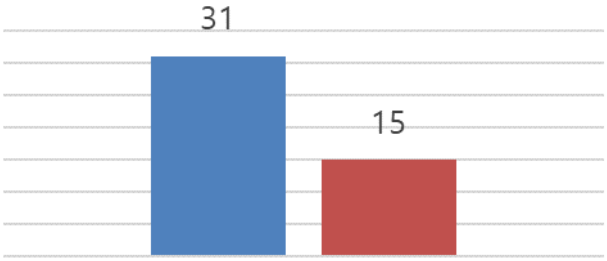

รูปที่ ๒ เปรียบเทียบจำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนเกินมาตรฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ –๒๕๖๔

ผลการตรวจพบจุดความร้อน (Hotspot)

จำนวนจุดความร้อนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์รายวันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบจุดความร้อนในช่วง ๓ – ๗๗ จุด (รูปที่ ๓) มีจำนวนจุดความร้อนสะสมทั้งสิ้น ๒,๕๕๐ จุด คิดเป็น ร้อยละ ๕๓.๒ จากจำนวนที่เกิดในปี ๒๕๖๓ (๔,๗๕๓ จุด) ซึ่งลดลงได้ร้อยละ ๔๖.๘ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องลดได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ (๓,๘๓๕ จุด) โดยพบมากในฝั่งตะวันออกของจังหวัด ในพื้นที่อำเภอไพศาลี หนองบัว และท่าตะโกตามลำดับ (รูปที่ ๔) พื้นที่ที่พบจุดความร้อนสูงสุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรม เขต สปก. และ พื้นที่ชุมชนอื่นๆ (รูปที่ ๕) ซึ่งพื้นที่นั้นส่วนมากมีการใช้ที่ดินในการปลูกข้าวและ อ้อยเป็นส่วนมาก

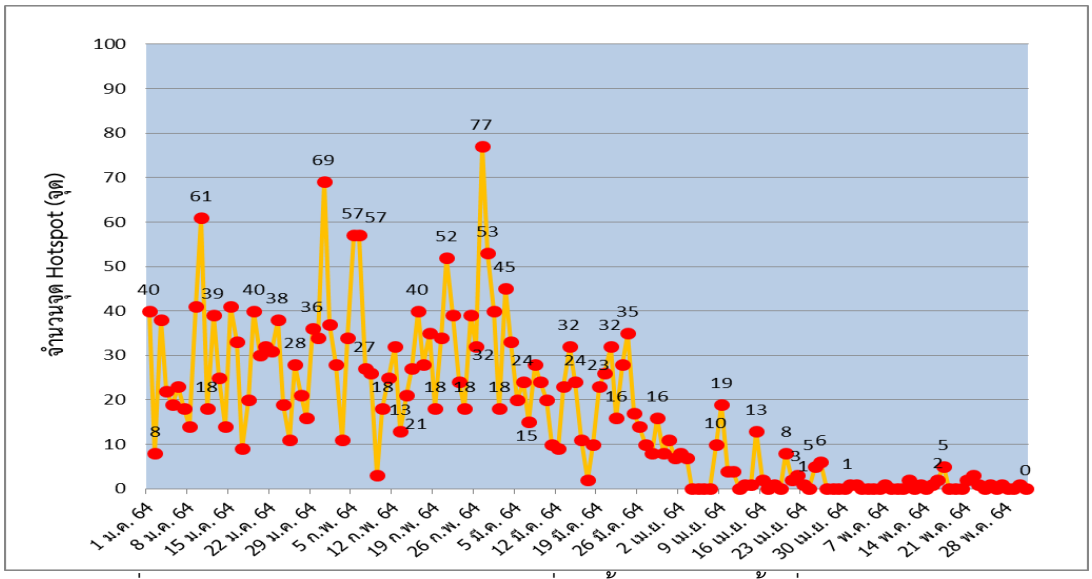

รูปที่ ๓ จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ที่เกิดขึ้นรายวัน ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ (วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

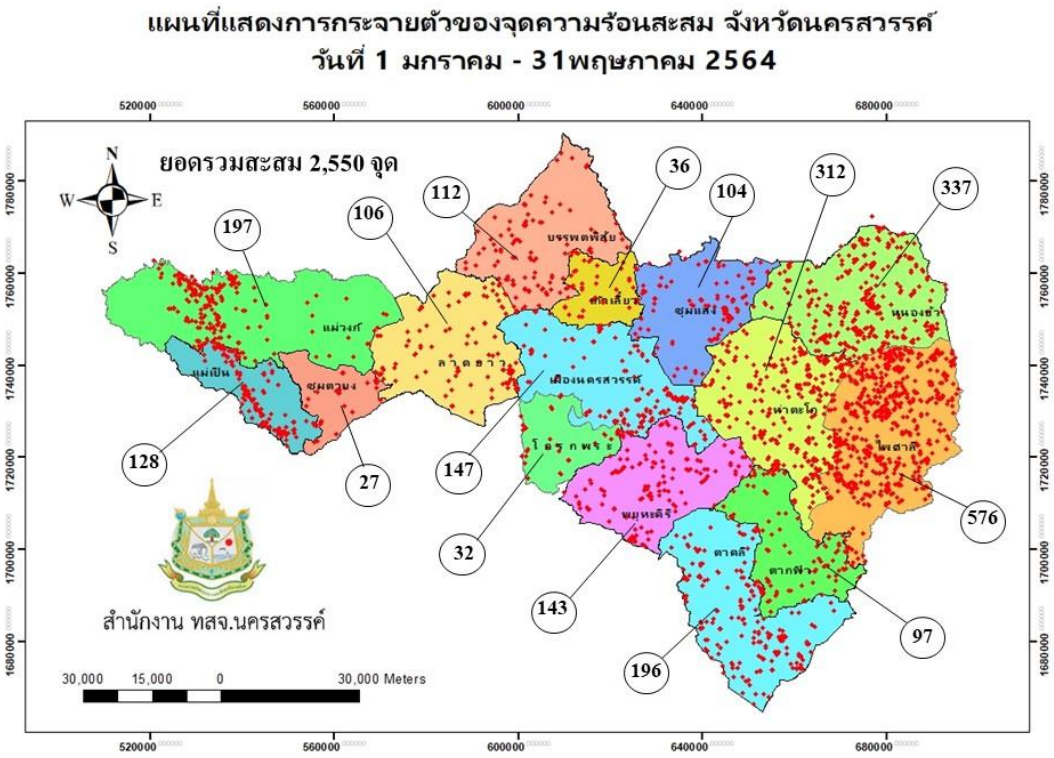

รูปที่ ๔ จุดความร้อนสะสม (Hotspot) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์
(วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

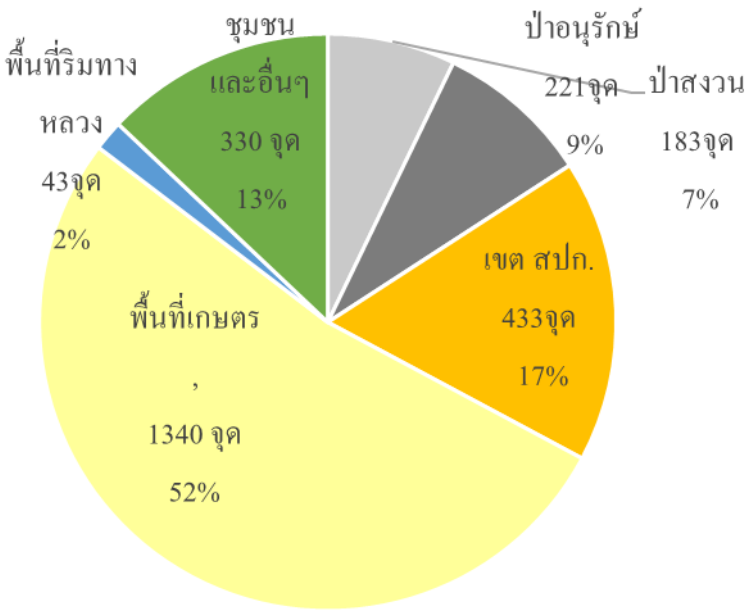

รูปที่ ๕ จำนวนจุดความร้อนสะสม (Hotspot) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์จำแนกตามพื้นที่
(วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

สาเหตุ

จากการที่จังหวัดนครสวรรค์ประสบปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง มากขึ้นในช่วง ๒ – ๓ ปีที่ผ่านมา มีสาเหตุหลักมาจากการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมและเขต สปก เช่น การเผาตอซังข้าวในช่วงหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเตรียมการเพาะปลูก การเผาอ้อยในช่วงการเก็บเกี่ยว การเผาต้นและเปลือกข้าวโพด เพราะเห็นว่าการเผาเป็นวิธีการที่คุ้มค่าที่สุด ต้นทุนต่ำ ทำได้ง่ายและใช้เวลาน้อย และส่วนสาเหตุในพื้นที่ป่าสงวนและป่าชุมชน มีบางส่วนลุกลามเข้าในเขตป่าชุมชน

ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

๑๗) การเกษตรกรรม

การใช้พื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นที่นา รองลงมาเป็นพืชไร่ และพืชยืนต้น/ไม้ผล

ตารางการใช้ที่ดินทำการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ (ไร่)

ปี	รวม	ที่นา	พืชไร่	พืชยืนต้นและไม้ผล	สวนผักและไม้ดอก	อื่นๆ
๒๕๕๗	๔,๓๘๐,๖๐๐	๒,๖๔๓,๙๑๐	๑,๔๕๙,๒๖๕	๘๒,๓๓๐	๒๘,๙๘๖	๑๖๖,๑๐๙
๒๕๕๘	๔,๓๘๓,๕๗๙	๒,๖๔๒,๗๗๒	๑,๔๖๓,๑๔๙	๘๒,๔๙๑	๒๘,๙๗๕	๑๖๖,๑๙๒
๒๕๕๙	๔,๓๘๒,๓๕๔	๒,๖๔๓,๒๕๓	๑,๔๖๑,๖๐๑	๘๒,๔๔๖	๒๙,๐๒๑	๑๖๖,๐๓๔
๒๕๖๐	๔,๓๘๒,๙๕๘	๒,๖๔๓,๙๕๖	๑,๔๖๑,๖๗๐	๘๒,๓๙๙	๒๘,๘๖๒	๑๖๖,๐๗๑
๒๕๖๑	๔,๓๘๑,๘๘๗	๒,๖๔๒,๗๐๑	๑,๔๖๑,๘๒๑	๘๒,๔๑๕	๒๘,๘๗๓	๑๖๖,๐๗๗
๒๕๖๒	๔,๓๘๒,๗๑๔	๒,๖๔๓,๑๕๓	๑,๔๖๒,๒๔๔	๘๒,๔๒๘	๒๘,๘๕๖	๑๖๖,๐๓๓
๒๕๖๓	๔,๓๖๕,๙๗๔	๒,๖๔๒,๘๒๑	๑,๔๖๑,๘๘๗	๘๒,๕๒๐	๒๘,๙๗๔	๑๔๙,๗๗๑

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลเดือน มิถุนายน ๒๕๖๕

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

๑. **ข้าวนาปี** จัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ของจังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวทุกอำเภอ แต่อำเภอที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากในลำดับต้นๆ ได้แก่ อำเภอบรรพตพิสัย,ท่าตะโก,หนองบัว ,ลาดยาว และ ชุมแสง ซึ่งมีการเพาะปลูกข้าวพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริม เช่น พันธุ์ชัยนาท ๑ , กข. ๓๑, กข. ๔๑ และ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เป็นหลัก ประกอบกับสภาพภูมิอากาศ และ ศักยภาพของดินเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกข้าวพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตอาศัยน้ำฝนและเขตชลประทาน ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม และศัตรูพืช

๒. **ข้าวนาปรัง** จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง ซึ่งจะทำการเพาะปลูกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเมษายนของทุกปี พื้นที่เพาะปลูกในแต่ละปีขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำที่จะใช้ในการเพาะปลูก แหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ เขตชลประทาน สูบน้ำด้วยไฟฟ้า และ น้ำบาดาล อำเภอที่มี

การเพาะปลูกมากในลำดับต้น ได้แก่ อำเภอบรรพตพิสัย,ชุมแสง,ตาคลี,ท่าตะโก,ลาดยาว และอำเภอเมืองนครสวรรค์ ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี

๓. อ้อยโรงงาน จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานอยู่ในลำดับต้น ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากมีโรงงานแปรรูป (โรงงานน้ำตาล) ที่ใหญ่ที่สุดในระดับประเทศ ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดและมีการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกร่วมกันระหว่างภาคราชการและเอกชน ทั้งในเรื่องของการใช้พันธุ์ดีและปฏิบัติดูแลพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ พันธุ์ขอนแก่น ๓ ซึ่งเป็นพันธุ์ของทางราชการ และพันธุ์ LK - ๒- ๑๑ ซึ่งเป็นพันธุ์ส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ที่รวมทั้งเปอร์เซ็นต์ความหวาน (ค่า CCS) อำเภอที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากในลำดับต้น ๆ ได้แก่ อำเภอตาคลี,ตากฟ้า,พยุหะคีรี และ อำเภอแม่เปิน

๔. มันสำปะหลัง จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังอยู่ในลำดับต้นๆ ในเขตภาคเหนือรองจากจังหวัดกำแพงเพชร พันธุ์ที่ใช้เพาะปลูก ได้แก่ ระยอง ๑๑ , ระยอง ๕ , ระยอง ๗ , ห้วยบง ๖๐ , ห้วยบง ๘๐ และเกษตรศาสตร์ ๕๐ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริมและเหมาะสมที่จะใช้ปลูกในเขตพื้นที่จังหวัด ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง อำเภอที่มีการเพาะปลูกมาก ได้แก่ อำเภอแม่วงก์,ไพศาลี,ลาดยาว,หนองบัว,ชุมตาบง และ แม่เปิน

แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์

๑. ด้านการเพาะปลูกข้าว มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรชาวนามีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นศูนย์ข้าวชุมชนในระดับพื้นที่ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา เพื่อให้เกิดกลุ่มเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเพาะปลูกและปัจจัยการผลิต โดยมีศูนย์ข้าวชุมชนในระดับจังหวัดรวมทั้งสิ้น ๒๒๗ ศูนย์ สมาชิกรวม ๕,๐๐๐ คน ในพื้นที่ ๑๕ อำเภอ มีการสนับสนุนให้ศูนย์ข้าวชุมชนมีการผลิตเมล็ดพันธ์ข้าวพันธุ์ดีกระจายสู่สมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าว ทั้งนี้ โดยการสนับสนุนงบประมาณจากทางราชการโดยเฉพาะงบพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในด้านปัจจัยการผลิตและการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นผู้ผลิตและดำเนินธุรกิจด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิต รวมทั้งพัฒนาคุณภาพผลผลิตข้าวให้ได้มาตรฐานตามระบบ GAP เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน(AEC) ในอนาคตต่อไป

๒. ด้านการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ที่มีปริมาณและคุณภาพเพื่อแปรรูปเป็นน้ำตาลทรายและวัสดุอื่น รวมทั้งเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เป็นพืชพลังงานทดแทนในอนาคต ทั้งนี้ โดยการสนับสนุนจากทางภาคราชการและเอกชน(โรงงาน) ในการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงานมีการใช้ต้นพันธุ์ดี การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูอ้อยและการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยงบประมาณพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อมุ่งเน้นในการเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ และคุณภาพ โดยเฉพาะเปอร์เซ็นต์ความหวาน (CCS) และรณรงค์ในการรักษาสิ่งแวดล้อม

๓. ด้านการเพาะปลูกมันสำปะหลัง มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการเพาะปลูกมันสำปะหลังในเขตพื้นที่ไร่ เพื่อเป็นพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทนในอนาคต มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พันธุ์ดีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การป้องกันกำจัดศัตรูมันสำปะหลังโดยเฉพาะเพลี้ยแป้ง การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการระบบน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้ โดยการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดเทคโนโลยี จากงบพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๔/๖๕

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กิโลกรัม)	ผลผลิตรวม (ตัน)
๑	ข้าวนาปี	๒,๖๑๙,๕๐๗	๙๙,๗๑๘	๖๗๔	๑,๗๖๕,๕๔๗
๒	ข้าวนาปรัง	๕๑๙,๖๔๐	๒๐,๕๘๕	๗๕๙	๔๑๗,๐๕๓
๓	อ้อยโรงงาน	๔๘๖,๙๖๕	๑๓,๑๕๑	๙,๓๓๙	๔,๕๔๗,๗๖๖
๔	มันสำปะหลัง	๕๔๙,๔๗๗	๒๘,๗๕๓	๓,๐๒๕	๑,๐๗๙,๕๖๘
๕	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูฝน)	๒๙๔,๘๐๑	๑๓,๒๘๘	๙๒๖	๓๔๑,๙๗๖
๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูแล้ง)	๖๓,๖๙๔	๓,๔๓๘	๑,๐๕๘	๘๐,๖๒๘
๗	ถั่วเขียวผิวมัน (ฤดูฝน)	๒๒,๔๘๕	๑,๖๖๑	๑๒๕	๕,๖๙๕
๘	ถั่วเขียวผิวมัน (ฤดูแล้ง)	๔๓,๑๘๕	๑,๔๔๑	๑๔๕	๖,๒๖๑
๙	ยางพารา	๖,๖๗๘	๒๖๔	๑๖๘	๗๐๔
๑๐	ไม้ผล	๒๐,๒๔๘	๕,๔๙๒	-	-
๑๑	พืชผัก	๑๒,๓๐๙	๓,๒๗๘	-	-
๑๒	ไม้ดอก	๒,๐๘๒	๑,๒๔๘	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์

สภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕

จังหวัดนครสวรรค์ มีพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว, อ้อยโรงงาน, มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งสามารถสรุปพื้นที่เพาะปลูกพืช ในปี ๒๕๖๔/๖๕ ดังนี้

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าวนาปี	๒,๖๑๙,๕๐๗	๙๙,๗๑๘	๑,๗๖๕,๕๔๗
๒	อ้อยโรงงาน	๔๘๖,๙๖๕	๑๓,๑๕๑	๔,๕๔๗,๗๖๖
๓	มันสำปะหลัง	๕๔๙,๔๗๗	๒๘,๗๕๓	๑,๔๑๓,๕๓๗
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๙๔,๘๐๑	๑๓,๒๘๘	๓๐๒,๒๐๙

โดยแบ่งตามลักษณะภูมิประเทศ

<u>โซนที่ ๑</u> ตอนกลางของจังหวัด ประกอบด้วย อำเภอเมือง บรรพตพิสัย เก้าเลี้ยว ชุมแสง ท่าตะโก โกรกพระ และพยุหะคีรี

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๑,๔๖๙,๓๓๑	๕๔,๙๗๒	๙๔๘,๔๓๕
๒	อ้อยโรงงาน	๑๗๑,๔๔๓	๔,๗๒๔	๙๐๗,๓๒๐
๓	มันสำปะหลัง	๗๓,๐๒๗	๔,๖๐๘	๑๖๙,๕๕๑
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗๘,๓๒๖	๓,๙๘๘	๘๕,๒๖๑

<u>โซนที่ ๒</u> ด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วย อำเภอหนองบัว ไพศาลี ตากฟ้า และตาคลี

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๗๓๔,๒๙๕	๒๙,๒๘๖	๔๘๘,๔๙๑
๒	อ้อยโรงงาน	๑๕๐,๑๖๐	๓,๙๖๗	๑,๓๙๔,๗๘๐
๓	มันสำปะหลัง	๒๔๑,๒๗๒	๑๒,๖๙๐	๕๙๙,๑๒๑
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๗๙,๕๓๕	๗,๒๘๔	๒๐๗,๑๔๘

<u>โซนที่ ๓</u> ด้านทิศตะวันตกของจังหวัด อยู่ในเขตอำเภอลาดยาว แม่วงก์ แม่เปิน และชุมตาบง

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)
๑	ข้าว	๔๑๖,๑๗๒	๑๗,๕๓๑	๒๕๐,๒๑๑
๒	อ้อยโรงงาน	๑๖๕,๓๖๓	๒,๖๔๒	๑,๓๘๙,๕๔๐
๓	มันสำปะหลัง	๒๓๕,๑๑๖	๑๑,๙๙๒	๖๙๘,๖๐๐
๔	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๖,๙๓๕	๒,๓๔๔	๖๒,๕๒๗

ตารางพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจและผลิตเฉลี่ยที่สำคัญ ๕ ชนิด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

พืชเศรษฐกิจ	๒๕๖๒/๖๓		๒๕๖๓/๖๔		๒๕๖๔/๖๕	
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก. ต่อไร่)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก. ต่อไร่)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก. ต่อไร่)
๑. ข้าวนาปี	๒,๓๗๖,๓๕๒	๖๖๔	๒,๔๑๐,๖๕๔	๖๗๔	๒,๖๑๙,๕๐๗	๖๗๔
๒. ข้าวนาปรัง	๕๓๕,๓๖๖	๗๐๒	๓๔๖,๓๖๙	๗๕๙	๕๑๙,๖๔๐	๗๕๙
๓. อ้อยโรงงาน	๕๖๗,๐๙๑	๑๒,๕๕๐	๕๑๙,๐๐๐	๙,๓๓๙	๔๘๖,๙๖๕	๙,๓๓๙
๔. มันสำปะหลัง	๓๕๖,๘๘๒	๓,๐๒๕	๔๘๐,๑๔๔	๓,๐๒๕	๕๔๙,๔๗๗	๓,๐๒๕
๕. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๘๙,๓๑๗	๘๗๕	๓๖๙,๓๐๕	๙๒๖	๒๙๔,๘๐๑	๙๒๖
รวม	๔,๑๒๕,๐๐๘		๔,๑๒๕,๔๗๒		๔,๔๗๐,๓๙๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ๑๐ มกราคม ๒๕๖๔

ตารางผลผลิตรวมและมูลค่าผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๕ ชนิด ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔

พืชเศรษฐกิจ	๒๕๖๑/๖๒		๒๕๖๒/๖๓		๒๕๖๓/๖๔		๒๕๖๔/๖๕	
	ผลผลิตรวม (ตัน)	คิดเป็นมูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิตรวม (ตัน)	คิดเป็นมูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิตรวม (ตัน)	คิดเป็นมูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิตรวม (ตัน)	คิดเป็นมูลค่า (ล้านบาท)
๑. ข้าวนาปี	๑,๗๔๖,๙๑๒	๑๖,๑๙๓.๘๗	๑,๖๘๗,๑๓๙	๑๓,๑๙๓.๐	๑,๖๒๔,๗๘๐	๑๓,๐๙๕.๐	๑,๗๖๕,๕๔๗	๑๒,๖๒๓
๒. ข้าวนาปรัง	๓๔๓,๖๑๔	๒,๓๓๖.๕๗	๓๗๕,๘๒๖	๒,๗๐๒.๐๐	๒๖๒,๘๙๔	๒,๐๒๙.๐๐	๕๑๙,๖๔๐	๒,๘๐๐
๓. อ้อยโรงงาน	๗,๖๘๐,๑๒๗	๕,๗๖๐.๐๙	๗,๑๑๖,๙๙๒	๖,๕๐๖.๐๐	๔,๘๔๖,๙๔๑	๔,๐๒๒.๐๐	๔,๕๔๗	๔,๘๖๖
๔. มันสำปะหลัง	๙๔๙,๒๒๑	๒,๐๖๙.๓๐	๑,๔๑๓,๕๓๗	๒,๑๐๕.๐๐	๑,๐๗๙,๕๖๘	๒,๕๖๙.๐๐	๑,๖๖๒,๑๕๕	๓,๗๓๙
๕. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๐๒,๔๑๖	๑,๙๙๕.๙๔	๓๓๒,๒๐๙	๑,๗๑๙.๐๐	๓๔๑,๙๗๖	๒,๕๕๗.๐๐	๒๗๒,๙๘๕	๒,๐๗๔
รวม	**๑๑,๐๒๒,๒๙๐**	**๒๘,๓๕๖.๐๐**	**๑๐,๙๒๕,๗๐๓**	**๒๖,๒๒๕.๐**	**๘,๑๕๖,๑๕๙**	**๒๔,๒๗๕.๐**	**๔,๒๒๔,๘๗๔**	**๒๖,๑๐๒**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕

๑๘) การประมง

จังหวัดนครสวรรค์ มีความพร้อมทางด้านการประมงเป็นอย่างมากเนื่องจากมีแหล่งน้ำสายสำคัญไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน ไหลมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา และมีบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ บึงบอระเพ็ด และมีแหล่งน้ำสำหรับเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน ๑,๐๐๔ แห่ง เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมงจำนวน ๘,๙๕๐ ฟาร์ม

การเพาะเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอชุมแสง ชนิดสัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลาดุกบิ๊กอุย ปลาดุก ปลานิล และปลาสวาย เป็นต้น โดยมีสัตว์น้ำที่ต้องขออนุญาตตาม พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕ ได้แก่ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จระเข้ จำนวน ๒๕ ราย ปลาตะพัด จำนวน ๗ ราย ปลาเสือตอ จำนวน ๑ ราย

ข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมง																
ที่	อำเภอ	จำนวนฟาร์ม	บ่อดิน		กระชัง		บ่อซีเมนต์		บ่อพลาสติก		ร่องสวน		นา		วิธีอื่นๆ	
			จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ตรม.)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	เนื้อที่	จำนวน (ราย)	เนื้อที่
๑	เมืองฯ	๑,๘๕๖	๑,๕๓๘	๔,๐๔๓.๑๘	๑๑๙	๑๕.๑๗	๖๖	๑๖๕.๒๘	๑๑๙	๖๙.๐๔	๕	๖.๙๕	๖	๕๖.๐๐	๓	๔๗.๑๑
๒	เก้าเลี้ยว	๕๔๔	๕๓๕	๖๔๒.๗๖	๑	๐.๑๕	๕	๒.๖๕	๑	๐.๕๙	๒	๙.๗๕	-	-	-	-
๓	แม่เปิน	๒๒๘	๒๒๖	๓๒๗.๐๐	-	-	๒	๐.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	แม่วงก์	๔๗๒	๔๖๘	๕๑๖.๔๐	-	-	-	-	๓	๕.๕๐	๑	๑.๐๐	-	-	-	-
๕	โกรกพระ	๔๖๒	๔๔๕	๖๐๖.๗๒	๑	๐.๐๑	๔	๐.๙๗	๕	๐.๕๒	๗	๕.๕๔	-	-	-	-
๖	ไพศาลี	๑๓๖	๑๓๓	๑๓๔.๒๕	-	-	-	-	๓	๑.๒๖	-	-	-	-	-	-
๗	ชุมแสง	๑,๖๕๙	๑,๕๐๘	๒,๔๔๗.๕๐	๙๑	๑๖.๘๒	๒๔	๒.๖๐	๓๐	๑๘.๔๒	๒	๐.๓๗	-	-	๔	๑.๐๒
๘	ชุมตาบง	๓๑๙	๓๑๗	๕๓๐.๕๐	-	-	๑	๑.๐๐	๑	๐.๕๐	-	-	-	-	-	-
๙	ตากฟ้า	๑๒๖	๑๒๓	๑๐๔.๗๕	-	-	๒	๘.๐๐	-	-	-	-	-	-	๑	๐.๐๖
๑๐	ตาคลี	๕๒	๓๕	๕๕๓.๗๕	-	-	๕	๒.๖๒	๔	๐.๑๐	๑	๑๕.๐๐	-	-	๗	๒๖.๖๙
๑๑	ท่าตะโก	๔๒๘	๓๙๐	๔๒๙.๕๘	๒	๑๒.๐๖	๒	๐.๐๗	๓๐	๑๖.๘๕	-	-	๓	๐.๐๑	๑	๒.๐๐
๑๒	บรรพตพิสัย	๘๘๐	๘๕๒	๑,๖๔๖.๑๖	๗	๑.๗๒	๙	๒.๕๒	๔	๘.๕๐	๘	๒๐.๓๕	-	-	-	-
๑๓	พยุหะคีรี	๔๔๔	๓๔๐	๕๖๔.๓๓	๘๘	๗.๘๔	๑๒	๙๗.๔๐	๑	๐.๑๖	-	-	-	-	๓	๕.๐๕
๑๔	ลาดยาว	๖๖๒	๖๕๕	๑,๐๔๓.๘๗	-	-	๒	๐.๒๐	๑	๑.๐๐	-	-	๔	๒.๗๕	-	-
๑๕	หนองบัว	๖๘๒	๖๖๗	๕๖๕.๓๕	๑	๐.๐๘	๘	๐.๔๔	๒	๐.๓๒	๑	๑.๗๕	-	-	๓	๔.๖๓
ผลรวมทั้งหมด		**๘,๙๕๐**	**๘,๒๓๒**	**๑๔,๑๕๖.๐๙**	**๓๑๐**	**๕๓.๘๔**	**๑๔๒**	**๒๘๓.๗๕**	**๒๐๔**	**๑๒๒.๗๖**	**๒๗**	**๖๐.๗๑**	**๑๓**	**๕๘.๗๖**	**๒๒**	**๘๖.๕๖**

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

รายการสัตว์น้ำที่ทำรายได้สูงสุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนฟาร์ม (ราย)	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔			
		ปริมาณการผลิต (ตัน)	มูลค่า (พันบาท)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปี (กก.)
ปลาดุกบิ๊กอุย	๑,๐๐๙	๑,๖๑๐.๗๑	๗๙,๙๘๗.๘๖	๔๙.๖๖	๘๙๘.๖
ปลาดุก	๑,๔๕๒	๑,๖๒๙.๙๐	๗๘,๐๑๘.๖๘	๔๗.๘๗	๘๓๙.๘๕
ปลานิล	๒,๖๘๗	๑,๔๕๖.๘๓	๕,๗๓๔.๑๖	๓๙.๓๔	๓๘๑.๕๙

โดย สำนักงานประมงจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูลประมาณ ณ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ (อ้างอิงจากสำรวจสถิติประมงปี ๒๕๖๔)

มูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้ในจังหวัดนครสวรรค์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ มีแนวโน้มลดลง ราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติของจังหวัดนครสวรรค์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘.๖๖ บาทต่อกิโลกรัม ราคาต่ำที่สุดในภาคเหนือ ซึ่งราคาเฉลี่ยในภาคเหนือจำนวน ๖๐.๘๙ บาทต่อกิโลกรัม ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศจำนวน ๖๓.๔๖ บาทต่อกิโลกรัม โดยจังหวัดนครสวรรค์มีราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติต่ำที่สุดลำดับ ๓ ของประเทศ จังหวัดซึ่งมีราคาสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติต่ำกว่าจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดปทุมธานี

มูลค่าและปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ทั่วประเทศเปรียบเทียบกับจังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔

	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
มูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ทั่วประเทศ (บาท)	๗,๐๑๔,๐๗๘,๖๗๐	๗,๔๖๓,๖๙๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐
มูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ นครสวรรค์ (บาท)/%	๑๑๖,๒๖๕,๖๖๐ ๑.๖๖%	๑๐๔,๐๔๒,๕๖๐ ๑.๓๙%	๘๙,๐๗๙,๕๑๐ ๑.๑๙%
ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ ทั่วประเทศ (ตัน)	๑๑๖,๔๖๕.๐๒	๑๑๖,๘๕๐.๒๑	๑๒๐,๐๐๐
ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ นครสวรรค์ (ตัน)/%	๓,๒๔๐.๗๑ ๒.๗๘%	๒,๐๗๖.๕๓ ๑.๗๕%	๒,๓๐๔.๑๙ ๑.๙๒%

ที่มา :กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมงกรมประมง, สถิติผลการจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

๑๙) การปศุสัตว์

ลักษณะการเลี้ยงสัตว์ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. สัตว์ใหญ่ ได้แก่ โค กระบือ

๒. สัตว์เล็กได้แก่ สุกร แพะ แกะ

๓. สัตว์ปีกได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ และ เป็ดไข่

๑. สัตว์ใหญ่

ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงโคเนื้อ เลี้ยงมากอยู่ในอำเภอไพศาลี อำเภอหนองบัว อำเภอพยุหะคีรี อำเภอตากฟ้า อำเภอตาคลี ลักษณะการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงปล่อยตามพื้นที่สาธารณะและที่ว่างเปล่าเป็นการเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ประมาณ ๓๐ ตัว ต่อราย แบ่งเป็นการเลี้ยง แม่โคเนื้อเพื่อผลิตลูก และเลี้ยงโคเพศผู้เพื่อขุน อย่างละเท่าๆกันส่วนใหญ่เป็นการปล่อยเลี้ยงตามพื้นที่สาธารณะ และที่ว่างเปล่า ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนการเลี้ยง เป็นการรวมกลุ่มกันมากขึ้น เนื่องจากมีการส่งเสริมตามนโยบายรัฐบาล

การเลี้ยงโคนม มีอยู่ในอำเภอตากฟ้า เป็นการลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ประมาณ ๑๐ - ๓๐ ตัว/ราย และต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์

การเลี้ยงกระบือ มีการเลี้ยงประปรายมีเหลืออยู่จำนวนน้อย มีอยู่ในอำเภอโกรกพระ และอำเภอลาดยาว เป็นการเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อย ปัจจุบันเริ่มมีการรวมกลุ่มเพื่อรองรับนโยบายส่งเสริมของรัฐบาล

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ ในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

การเลี้ยงโคเนื้อ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีสินเชื่อดอกเบี้ยถูก และตลาดโคเนื้อในต่างประเทศเป็นตัวเสริม แต่ยังมีปัญหาเรื่องแรงงาน และพื้นที่ปลูกหญ้าอาหารสัตว์ สถานการณ์โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส Lumpy skin disease virus ก่อโรคลัมปีสกิน เริ่มเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจัดทีมสัตวแพทย์ เจ้าพนักงานสัตวบาลลงพื้นที่เข้าช่วยเหลือด้านการรักษา สำรวจความเสียหาย เพื่อชดเชยให้แก่เกษตรกร กำจัดการ การเข้าทำวัคซีน เพื่อป้องกันโรคเป็นต้น

การเลี้ยงโคนม มีแนวโน้มคงตัวไม่มีการขยายพื้นที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นเพราะแหล่งรับซื้อน้ำนมดิบมีอยู่ในพื้นที่จำกัด การเลี้ยงโคนมจะคงตัวอยู่เฉพาะสมาชิกสหกรณ์โคนมเท่านั้น

การเลี้ยงกระบือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการส่งเสริมตามนโยบายของรัฐ แต่ยังพบปัญหาขาดแคลนสถานที่สำหรับปล่อยเลี้ยง และเกษตรกรบางส่วนเริ่มเลี้ยงใหม่เนื่องจากราคาจูงใจ

๒. สัตว์เล็ก

ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงสุกร แพะ แกะ การเลี้ยงสุกรจะเลี้ยงกันอยู่ทั่วไปทุกอำเภอมีหนาแน่นที่อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอท่าตะโก อำเภอตากฟ้า อำเภอชุมแสงและอำเภอโกรกพระ การเลี้ยงจะมีสองลักษณะคือเลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อยเลี้ยงไม่เกิน ๕๐ ตัว และเลี้ยงแบบฟาร์มมาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีบริษัทสังกัดเพื่อรับประกันราคา ส่วนการเลี้ยงแพะ แกะ จะมีหนาแน่นอยู่ที่อำเภอไพศาลี และอำเภอบรรพตพิสัย ลักษณะการเลี้ยงจะเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง และกลับเข้าคอกในตอนเย็น ปริมาณการเลี้ยงจะอยู่ที่ฝูงละประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ ตัว

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์เล็ก ในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

การเลี้ยงสุกรในปัจจุบัน จำนวนเกษตรกร รายเล็ก - รายย่อย มีแนวโน้มการเลี้ยงลดน้อยลงเนื่องจากปัญหามลภาวะกลิ่น และเสียงรบกวนในชุมชน และการสูญเสียจากการเลี้ยงเนื่องจากการระบาดของโรคระบบสืบพันธุ์และระบบทางเดินหายใจสุกร (PRRS) โรคท้องร่วงติดต่อในสุกร (PED) และโรคอหิวาต์

สุกร (CSF) ซึ่งปัญหาโรคระบาดดังกล่าว ผลักดันให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องเข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน เพื่อยกระดับป้องกันโรค และเพิ่มการจัดการให้ถูกสุขลักษณะ ซึ่งจะช่วยป้องกันโรค และป้องกันการเกิดมลพิษ ลดการก่อเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง และจำนวน รายกลาง - รายใหญ่ มีแนวการเลี้ยงอยู่ในสภาวะคงที่ ไม่สามารถขยายตัวได้ เนื่องจากสภาวะโรคระบาด และสภาวะเศรษฐกิจ

การเลี้ยงแพะ แกะ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการใช้พื้นที่เลี้ยงน้อย ให้ผลผลิตเร็ว และมีการส่งไปขายยังจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้นยังได้รับการส่งเสริมตามนโยบายรัฐบาล

๓. สัตว์ปีก

ไก่เนื้อ มีการเลี้ยงเป็นฟาร์มมาตรฐาน มีบริษัทรับประกัน การเลี้ยงหนาแน่นอยู่ตามอำเภอด้านทิศตะวันออก ของจังหวัดนครสวรรค์ คือ อำเภอตาคลี อำเภอตากฟ้า อำเภอไพศาลี อำเภอหนองบัว และอำเภอท่าตะโก ไม่มีการเลี้ยงแบบรายย่อย

ไก่พื้นเมือง มีการเลี้ยงแบบไก่หลังบ้านคู่กับวิถีชีวิตของคนชนบท จำนวนที่เลี้ยงจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสภาวะอากาศ และสภาวะโรคระบาด มักไม่มีการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ดี

ไก่ไข่ เป็นการเลี้ยงแบบระบบฟาร์มมาตรฐาน เลี้ยงมากอยู่ในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเมืองฯและอำเภอท่าตะโก เกษตรกรส่วนจะใหญ่สังกัดบริษัท

เป็ดไข่ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบเป็ดไล่ทุ่ง มักมีการเลี้ยงแบบเคลื่อนย้ายเปลี่ยนพื้นที่อยู่เสมอ ตามฤดูเก็บเกี่ยวข้าวในนา ทำให้มีปัญหาในการป้องกันโรคระบาดของทางราชการ เลี้ยงมากอยู่ในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอชุมแสง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ และอำเภอเมืองนครสวรรค์

แนวโน้มการเลี้ยงสัตว์ปีก ในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

ไก่เนื้อ มีแนวโน้มชะลอตัว แม้จะมีแนวทางส่งออกในประเทศแถบยุโรปได้มากขึ้น แต่เกษตรกรมีปัญหาในการลงทุน เพราะต้องใช้ทุนสูง และมีความเสี่ยงต่อโรคระบาด

ไก่พื้นเมือง เนื่องจากเป็นการเลี้ยงแบบไก่หลังบ้าน ขึ้นอยู่กับสภาวะอากาศและภาวะโรคระบาด การเลี้ยงจึงคงตัว อยู่ในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยในชนบท ส่วนราชการกลังเร่งส่งเสริมให้ปรับระบบการเลี้ยงเป็นระบบควบคุมความปลอดภัยโรคได้ดี

ไก่ไข่ เป็นแนวโน้มคงตัว เพราะลงทุนฟาร์มมาตรฐานใช้ทุนสูง และภาวะไข่ไก่ที่ผ่านมามีราคาผันผวน ขึ้นกับปัจจัยหลายด้าน

เป็ดไข่ มีแนวโน้มชะลอตัว การเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่ง แม้จะมีการใช้ต้นทุนต่ำและผลผลิตสูง แต่เนื่องจากมีการควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และควบคุมโรคระบาดที่เข้มงวดของทางราชการทำให้อัตราการขยายตัวน้อย

ตารางจำนวนปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๔

ลำดับ	ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	คาดการณ์ปริมาณผลผลิตต่อปี (ตัว/ปี)	มูลค่าสัตว์เศรษฐกิจล้านบาท
๑	โคเนื้อ	๗๗,๖๙๙	๔,๓๙๑	๑๙,๐๑๒	๖๔๔.๙๙
๒	โคนม	๑,๕๓๔	๕๒	๒,๐๑๓	๓๗.๔๕
๓	กระบือ	๘,๙๒๕	๗๔๐	๙๘๑	๔๐.๖๓
๔	สุกร	๑๘๔,๓๔๕	๑,๙๐๑	๒๖๐,๒๐๕	๑,๙๕๔.๑๔
๕	ไก่เนื้อ	๖,๐๑๑,๐๘๙	๑๙๑	๒๗,๐๔๙,๙๐๓	๒,๓๘๙.๘๖
๖	ไก่ไข่	๑,๓๒๓,๒๑๒	๓,๐๗๔	๓๗๐,๔๙๙,๓๖๐	๑,๐๖๓.๓๓

ลำดับ	ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	คาดการณ์ปริมาณผลผลิตต่อปี (ตัว/ปี)	มูลค่าสัตว์เศรษฐกิจล้านบาท
๗	เป็ดเนื้อ	๙,๒๙๘	๑๘๑	๒๙๘,๔๒๐	๔๓.๗๔
๘	เป็ดไข่	๑๙๙,๑๐๐	๑,๙๓๑	๕๕,๗๔๘,๐๐๐	๑๗๙.๕๑
๙	แพะ	๓๑,๐๖๘	๙๖๓	๑๙,๓๔๙	๕๘.๘๓
๑๐	แกะ	๕,๔๖๖	๑๔๙	๒,๐๔๖	๕.๙๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

<u>จำนวนทะเบียนผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ (ฆจส. ๒)</u>

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน	ลำดับ	อำเภอ	จำนวน
๑	อ.เมืองนครสวรรค์	๑๑ แห่ง	๙	อ.ไพศาลี	๑ แห่ง
๒	อ.โกรกพระ	๔ แห่ง	๑๐	อ.พยุหะคีรี	๒ แห่ง
๓	อ.ชุมแสง	๓ แห่ง	๑๑	อ.ลาดยาว	๗ แห่ง
๔	อ.หนองบัว	๑ แห่ง	๑๒	อ.ตากฟ้า	-
๕	อ.บรรพตพิสัย	๗ แห่ง	๑๓	อ.แม่วงก์	๓ แห่ง
๖	อ.เก้าเลี้ยว	๑ แห่ง	๑๔	อ.แม่เปิน	๑ แห่ง
๗	อ.ตาคลี	๙ แห่ง	๑๕	อ.ชุมตาบง	๑ แห่ง
๘	อ.ท่าตะโก	๓ แห่ง	**รวม**		**๕๔ แห่ง**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

<u>จำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม</u>

ลำดับ	ฟาร์ม	จำนวน
๑	ฟาร์มไก่เนื้อ	๑๖๘ ฟาร์ม
๒	ฟาร์มไก่ไข่	๘ ฟาร์ม
๓	ฟาร์มสุกร	๘๕ ฟาร์ม
๔	ฟาร์มโคนม	๓๓ ฟาร์ม
๕	ฟาร์มโคเนื้อ	๓ ฟาร์ม
๖	ฟาร์มแพะเนื้อ	๑ ฟาร์ม
๗	ฟาร์มแกะเนื้อ	๑ ฟาร์ม
๘	ฟาร์มเป็ดพันธุ์	๑ ฟาร์ม
๙	โรงฟัก	๑ ฟาร์ม
๑๐	ฟาร์มผึ้ง	๑ ฟาร์ม
๑๑	ฟาร์มนกกระทา	๒ ฟาร์ม
รวม		**๓๐๔ ฟาร์ม**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

๒๐) พื้นที่ชลประทาน

พื้นที่ที่อยู่ในเขตชลประทานครอบคลุมพื้นที่ ๑,๔๙๓,๓๙๑ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีโครงการชลประทานในพื้นที่ ๒๖๗ โครงการ เป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๔ โครงการ โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๕ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำ จำนวน ๒ โครงการ ถ้าดำเนินการแล้วเสร็จจะเพิ่มพื้นที่ชลประทานอีกประมาณ ๘๐,๐๐๐ ไร่ โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๘๔ โครงการ เนื่องจากความสูงของระดับน้ำในแม่น้ำมีความแตกต่างกันมาก จึงมีโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถึง ๖๔ โครงการ ตามพื้นที่ริมแม่น้ำ

ตารางจำนวนโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับ	ประเภท	จำนวนโครงการ	พื้นที่โครงการ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์	ร้อยละ (ของจังหวัด)
๑	โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๔	๓๔๐,๒๔๖	๓๓๓,๗๖๒	-	๕.๕๖
๒	โครงการชลประทานขนาดกลาง	๑๕	๓๙๑,๒๙๕	๓๙๑,๒๙๕	-	๖.๕๒
๓	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๘๔	๕๖๕,๖๕๐	-	๕๖๕,๖๕๐	-
๔	โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๖๔	๑๙๖,๒๐๐	-	๑๑๙,๐๘๘	-
	รวม	**๒๖๗**	**๑,๔๙๓,๓๙๑**	**๗๒๕,๐๕๗**	**๖๘๔,๗๓๘**	**๑๒.๐๘**

ที่มา : โครงการชลประทานนครสวรรค์ ณ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๒๑) ด้านอุตสาหกรรม

ความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ มีสาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม

๑. อุตสาหกรรมอาหาร เป็นการประกอบกิจการที่นำผลผลิตจากภาคเกษตร เช่น ผลิตผลจากพืช สัตว์ และประมงมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหาร โดยอาศัยเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารการถนอมอาหาร รวมถึงกิจการเกี่ยวกับน้ำตาลซึ่งทำจากอ้อย หรือพืชที่ให้ความหวาน กิจการเกี่ยวกับนม กิจการทำผลิตภัณฑ์อาหารจากแป้งเป็นเส้น เม็ด การทำอาหารผสมหรืออาหารสำเร็จรูปสำหรับสัตว์เลี้ยง ปัจจุบันมีจำนวนโรงงาน จำนวน ๖๒ โรงงาน มีจำนวนเงินลงทุน ๓๒,๕๓๙,๘๖๕,๙๗๔ บาท และจำนวนแรงงาน ๓,๕๘๗ คน

๒. อุตสาหกรรมการเกษตร เป็นการประกอบกิจการเกี่ยวกับเมล็ดพืชเป็นหลัก เช่น สีข้าว และทำมันเส้น รองลงมาได้แก่ กิจการเกี่ยวกับผลิตผลเกษตรกรรม ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงาน จำนวน ๒๔๑ แห่ง มีจำนวนเงินลงทุน ๑๐,๒๗๓,๓๒๙,๖๔๙ บาท และจำนวนแรงงาน ๒,๕๖๔ คน

๓. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม เป็นการประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนม ประกอบด้วยกิจการต้ม กลั่นหรือผสมสุรา ผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ที่ผลิตจากกากซัลไฟต์

ในการทำเยื่อกระดาษ กิจการเกี่ยวกับมอลต์หรือเบียร์ กิจการเกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำอัดลมหรือน้ำแร่ การให้บริการด้านอาหาร ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและโภชนาการ และการแปรรูปอาหาร ปัจจุบันมีจำนวนโรงงาน จำนวน ๖ แห่ง มีจำนวนเงินลงทุน ๖,๙๐๗,๘๐๓,๔๙๖ บาท และจำนวนแรงงาน ๙๗๑ คน

ตารางจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม เงินลงทุน และจำนวนแรงงาน ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
		จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน(คน) รวม	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน(คน) รวม	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน (คน) รวม
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๒๖๑	๙,๔๒๗.๖๙	๒,๖๐๗	๒๔๒	๙,๙๖๐.๕๕	๒,๓๕๖	๒๔๑	๑๐,๒๗๓.๓๒	๒,๕๖๔
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๑๑๒	๓๒,๕๒๙.๕๐	๓,๘๕๖	๖๒	๓๒,๕๓๙.๘๖	๓,๕๘๗	๖๒	๓๒,๕๔๐.๘๖	๓,๖๕๔
๓	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	๗	๖,๙๐๙.๘๐	๙๘๑	๖	๖,๙๐๗.๘๐	๙๗๑	๖	๖,๙๐๗.๘๐	๙๗๑
๔	อุตสาหกรรมกรรมสิ่งทอ	๒	๙๕.๖๙	๑,๐๙๕	๒	๙๕.๖๘	๑,๐๙๕	๒	๙๕.๖๘	๑,๐๙๕
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๙	๔๗๔.๑๘	๓,๑๐๗	๕	๔๖๓,๑๙	๓,๐๐๓	๕	๔๖๓.๑๙	๓,๐๐๓
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๓	๑๑.๔๐	๒๗๒	๒	๑๐.๒๐	๒๗๐	๒	๑๐.๒๐	๒๗๐
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๐	๒๓๗.๑๘	๗๔๔	๙	๒๔๒.๔๐	๗๒๕	๙	๒๔๒.๔๐	๗๒๕
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และ เครื่องเรือน	๔๘	๑๓๔.๕๐	๕๒๓	๑๗	๘๓.๘๙	๒๒๗	๑๙	๘๖.๙๑	๓๘๖
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๑	๒,๘๐๐.๐๐	๑๗๕	๒	๔,๐๗๐.๐๐	๓๓๓	๓	๔,๐๘๕.๘๑	๓๔๓
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๕	๓๐.๘๕	๔๑	๑	๓.๕๐	๑๑	๑	๓.๕๐	๑๑

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
		จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน(คน) รวม	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน(คน) รวม	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนแรงงาน (คน) รวม
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๒๓	๑๘๔.๑๓	๑๘๙	๑๐	๑๒๐.๒๙	๑๑๕	๑๒	๑๕๖.๒๙	๑๔๗
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๘	๕๖๓.๘๒	๑๒๑	๒๓	๖๗๓.๖๑	๑๕๗	๒๖	๗๗๘.๖๑	๑๗๒
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๑๓	๔๗.๒๓	๖๒	-	-	-	-	-	-
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๑๒	๑,๒๗๐.๗๘	๖๑๗	๑๐	๑,๒๗๐,๐๕	๖๐๕	๑๐	๑,๒๖๘.๙๕	๖๔๑
๑๕	อุตสาหกรรมอโลหะ	๑๓๘	๒,๓๑๙.๗๐	๑,๙๑๒	๘๗	๒,๒๙๘.๑๔	๑,๘๖๖	๘๘	๒,๓๕๗.๗๗	๑,๘๑๓
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๒	๙๐.๙๑	๒๐๓	๕	๘๔.๔๗	๑๕๖	๕	๘๔.๔๗	๑๕๖
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๙๕	๖๐๙.๒๔	๗๙๑	๓๕	๔๙๑.๒๙	๕๘๙	๓๔	๔๘๘.๑๔	๕๘๔
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๑๑๒	๓๕๔.๑๐	๙๒๗	๒๗	๒๗๒.๒๙	๖๙๓	๒๘	๓๐๘.๖๙	๗๒๙
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๖	๑๓๕.๑๐	๗๓๕	๓	๑๓๒.๕๐	๗๐๕	๓	๑๓๒.๕๐	๗๐๕
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๘๑	๒,๓๕๗.๔๖	๑,๑๗๙	๔๐	๒,๒๒๑.๒๕	๘๙๑	๔๕	๒,๔๓๘.๐๕	๑,๐๑๗
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๑๒๔	๓๐,๓๘๒.๑๒	๒,๑๒๒	๑๐๗	๓๐,๕๓๕.๘๒	๑,๙๕๒	๑๐๘	๓๐,๕๐๒.๒๑	๒,๐๑๑
	รวม	**๑,๐๙๒**	**๙๐,๙๖๕.๐๔**	**๒๒,๒๕๙**	**๖๙๕**	**๙๐,๗๔๔**	**๒๐,๓๐๗**	**๗๐๙**	**๙๓,๒๒๕.๓๕**	**๒๐,๙๙๗**

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ตัดโรงงานที่เครื่องจักรไม่ถึงห้าสิบแรงม้าหรือเทียบเท่าไม่ถึงห้าสิบแรงม้าและใช้คนงานไม่ถึงห้าสิบคนออกตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๒

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตาคลี อำเภอหนองบัว และอำเภอพยุหะคีรี

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม (แยกตามอำเภอ)

อำเภอ	สถานประกอบการ	เงินทุน (บาท)	คนงาน (คน)		
			รวม	หญิง	ชาย
เมืองนครสวรรค์	๑๘๑	๑๐,๓๑๐,๖๑๑,๒๔๙	๘,๖๒๕	๓,๔๙๙	๕,๑๒๖
โกรกพระ	๓๓	๑,๐๗๑,๔๔๙,๖๐๐	๕๗๓	๑๖๒	๔๑๑
ชุมแสง	๓๔	๗๑๗,๗๐๓,๐๐๐	๒๕๗	๖๓	๑๙๔
หนองบัว	๖๘	๒๒,๕๐๘,๙๒๓,๔๖๕	๑,๗๑๔	๔๑๙	๑,๒๙๕
บรรพตพิสัย	๔๓	๓,๐๐๑,๑๕๘,๗๔๔	๗๒๖	๑๘๓	๕๔๓
เก้าเลี้ยว	๑๙	๑,๖๙๘,๘๓๔,๔๗๒	๘๕๙	๒๘๑	๕๗๘
ตาคลี	๙๕	๓๑,๘๓๔,๒๒๙,๕๘๗	๓,๐๕๖	๙๑๐	๒,๑๔๖
ท่าตะโก	๓๙	๑,๑๗๖,๙๒๐,๐๐๐	๖๓๘	๒๓๕	๔๐๓
ไพศาลี	๓๗	๒,๐๒๓,๑๘๘,๕๐๐	๓๓๗	๗๗	๒๖๐
พยุหะคีรี	๕๗	๑๕,๐๒๖,๖๔๔,๓๖๗	๑,๔๙๕	๕๐๘	๙๘๗
ลาดยาว	๕๐	๑,๗๗๓,๔๓๘,๔๒๙	๑,๙๒๑	๑,๔๓๖	๔๘๕
ตากฟ้า	๓๔	๑,๐๕๔,๕๙๙,๙๔๒	๖๗๕	๓๔๒	๓๓๓
แม่วงก์	๑๔	๙๙๑,๓๒๐,๐๐๐	๑๐๓	๒๐	๘๓
ชุมตาบง	๒	๑๒,๓๐๐,๐๐๐	๗	-	๗
แม่เปิน	๓	๒๐,๙๕๐,๐๐๐	๑๑	๑	๑๐
รวมทั้งสิ้น	**๗๐๙**	**๙๓,๒๒๒,๒๗๑,๓๕๕**	**๒๐,๙๙๗**	**๘,๑๓๖**	**๑๒,๘๖๑**

ที่มา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ตัดโรงงานที่เครื่องจักรไม่ถึงห้าสิบแรงม้าหรือเทียบเท่าไม่ถึงห้าสิบแรงม้าและใช้คนงานไม่ถึงห้าสิบคนออกตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒๒) การจดทะเบียนนิติบุคคล

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีผู้ขึ้นทะเบียนนิติบุคคลกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครสวรรค์คงอยู่ จำนวน ๔,๔๙๓ ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๔๕ จากปีพ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔,๐๖๘ ราย ทุนจดทะเบียนจำนวน ๓๘,๕๕๑.๘๗ ล้านบาท จากปีพ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๗,๗๔๙.๘๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑๒

จำนวนการจดทะเบียนนิติบุคคลคงอยู่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

จำนวนนิติบุคคลจดทะเบียนคงอยู่ (ราย)						ทุนจดทะเบียนคงอยู่ (ล้านบาท)				
อำเภอ	**บริษัทจำกัด**	**หจก.**	**หสม.**	**บมจ.**	**รวม**	**บริษัทจำกัด**	**หจก.**	**หสม.**	**บมจ.**	**รวม**
เก้าเลี้ยว	๓๘	๕๓	๐	๐	**๙๑**	๗๘๘.๗๐	๖๑.๑๓	๐	๐.๐๐	**๘๔๙.๘๓**
โกรกพระ	๗๒	๗๑	๑	๐	**๑๔๔**	๑,๒๕๑.๗๘	๑๖๔.๕๕	๐.๒	๐.๐๐	**๑,๔๑๖.๕๓**
ชุมตาบง	๙	๒๔	๐	๐	**๓๓**	๑๓.๐๐	๒๔.๖๙	๐.๐	๐.๐๐	**๓๗.๖๙**
ชุมแสง	๖๗	๑๐๑	๐	๐	**๑๖๘**	๒๒๙.๗๒	๔๑๕.๓๖	๐.๐	๐.๐๐	**๖๔๕.๐๘**
ตากฟ้า	๔๗	๗๓	๐	๐	**๑๒๐**	๒๒๒.๖๐	๑๐๒.๕๖	๐.๐	๐.๐๐	**๓๒๕.๑๖**
ตาคลี	๑๗๑	๑๘๓	๒	๑	**๓๕๗**	๗,๑๐๕.๗๗	๔๒๕.๒๔	๕.๕	๓,๘๘๐.๐	**๑๑,๔๒๔.๕๒**
ท่าตะโก	๕๔	๑๑๖	๑	๐	**๑๗๑**	๑๕๖.๓๑	๓๘๖.๑๗	๐.๐๓	๐.๐๐	**๕๔๒.๕๑**
บรรพตพิสัย	๖๙	๑๐๐	๐	๐	**๑๖๙**	๑,๓๑๒.๓๕	๑๑๘.๖๑	๐.๐	๐.๐๐	**๑,๔๓๐.๙๖**
พยุหะคีรี	๑๐๗	๑๐๘	๑	๐	**๒๑๖**	๑,๒๓๖.๕๔	๒๓๙.๒๘	๑.๐	๐.๐๐	**๑,๔๗๖.๘๒**
ไพศาลี	๔๒	๗๘	๐	๐	**๑๒๐**	๘๒๐.๘๐	๑๖๘.๖๓	๐.๐	๐.๐๐	**๙๘๙.๔๓**
เมืองฯ	๑,๒๘๙	๑,๐๙๗	๕	๐	**๒,๓๙๑**	๑๕,๐๘๙.๘๑	๑,๘๓๗.๔๕	๙.๘๘	๐.๐๐	**๑๖,๙๓๗.๑๔**
แม่เปิน	๗	๑๖	๐	๐	**๒๓**	๑๙.๐๐	๒๐.๔๐	๐.๐	๐.๐๐	**๓๙.๔๐**
แม่วงก์	๑๙	๔๘	๐	๐	**๖๗**	๔๓.๗๐	๕๑.๖๓	๐.๐	๐.๐๐	**๙๕.๓๓**
ลาดยาว	๘๐	๑๖๒	๐	๐	**๒๔๒**	๗๗๖.๒๐	๒๖๔.๕๕	๐.๐	๐.๐๐	**๑,๐๔๐.๗๕**
หนองบัว	๗๖	๑๐๕	๐	๐	**๑๘๑**	๑,๐๐๗.๔๕	๒๙๓.๒๙	๐.๐	๐.๐๐	**๑,๓๐๐.๗๔**
รวม	**๒,๑๔๗**	**๒,๓๓๕**	**๑๐**	**๑**	**๔,๔๙๓**	**๓๐,๐๗๓.๗๒**	**๔,๕๗๓.๕๔**	**๑๖.๖๑**	**๓,๘๐๐.๐**	**๓๘,๕๕๑.๘๗**

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

๒๓) แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

จังหวัดนครสวรรค์ แหล่งที่เที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และที่สร้างขึ้น แต่ละแห่งมีจุดเด่นที่น่าสนใจแตกต่างกัน ที่น่าสนใจ มีดังนี้

๑. พาสาน บริเวณตลาดในเมืองนครสวรรค์ จุดเด่นคือ เป็นจุดกำเนิดของแม่น้ำ “ เจ้าพระยา ” ที่ธรรมชาติ บันดาลให้ แม่น้ำสองสี ปิงและน่านมาบรรจบกัน จาก จุดนี้สามารถนั่งเรือไปยังเกาะกลางลำน้ำเพื่อชมแม่น้ำ สองสีได้อย่างชัดเจน ระหว่างทางยังสามารถซึมซับ วิถี ความเป็นอยู่ของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมน้ำเจ้าพระยาได้ ทั้งสองฝั่ง

๒. ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ - เจ้าแม่ทับทิม ที่ตั้งอำเภอ เมืองฯ ห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ ๓ กม. จุดเด่นคือ ตามตำนานความศักดิ์สิทธิ์ขององค์เจ้า ที่ปกป้องรักษา ชาวปากน้ำโพให้รอดพ้นจากโรคระบาดที่คุกคาม จนเป็นที่ประจักษ์ในความศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองตลอดมา จนถึงปัจจุบัน และนอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมจิตใจของ ชาวไทย-จีน และชาวต่างชาติอีกด้วย และเป็นที่มาของ ต้นกำเนิดงานประเพณีแห่เจ้าพ่อ – เจ้าแม่ปากน้ำโพ ที่เลื่องชื่อของชาวจังหวัดนครสวรรค์

๓. ศาลเจ้าแม่หน้าผา เรียกทั่วไปว่า ศาลเจ้าปึงเถ่าม่า หรือ ศาลเจ้าแม่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านทิศตะวันตก ห่างจากตลาดปากน้ำโพขึ้นไปตามถนนโกสีย์ประมาณ ๒ กิโลเมตร บริเวณริมฝั่งเป็นโขดหินสูงชันจึงเรียกว่า หน้าผา ปึงเถ่ากง และปึงเถ่าม่า
เป็นเทพเจ้าที่เคารพกราบไหว้ในหมู่คนจีนโพ้นทะเล เป็นชื่อตำแหน่งของเทพเจ้าผู้เป็นใหญ่ที่ให้การคุ้มครอง ปกปักรักษาผู้ที่อาศัยในเขตคามที่ท่านดูแลอยู่ เปรียบเทียบได้กับพระภูมิของไทย
วันเวลาเปิดทำการ ทุกวัน ตั้งแต่ ๐๖.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๔. ศาลเจ้าพ่อ – เจ้าแม่ชุมแสง หรือ “ ศาลเจ้าพ่อคลองจระเข้เผือก ” ศาลนี้มีตำนานเล่าขานกันว่ามีขอนไม้ลอยตามลำน้ำน่าน วนเวียนทวนน้ำอยู่หน้าศาล เจ้าพ่อได้ประทับฝันให้ชาวบ้านนำขอนไม้นี้ขึ้นมาและนำไปแกะสลักเป็นองค์เจ้าพ่อ และเจ้าพ่อจะประทับในไม้แกะสลักนี้ เพื่อปกป้องภัยพิบัติให้ชาวบ้านอยู่เย็นเป็นสุข มีความเจริญรุ่งเรืองในอาชีพค้าขาย และการเดินทางด้วยความปลอดภัย คณะกรรมการจัดงานเจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสงจัดงานทำบุญใหญ่ๆ ถวายให้เจ้าพ่อเจ้าแม่ชุมแสง ๒ ครั้ง คือ ในวันเกิดเจ้าพ่อเจ้าแม่ ประมาณหลังตรุษจีน ๑๕ วัน และงานวันสงกรานต์ ประมาณวันที่ ๑๔ เมษายนของทกปี

๕. ศาลเจ้าพ่อ- เจ้าแม่โกรกพระ หรือศาลเจ้ากวนอู (บึงเถ่ากง) ตั้งอยู่ติดตลาดอำเภอโกรกพระ หันหน้าเข้าหาคลอง อายุราว ๑๐๐ ปีเศษ เกิดพร้อมกับชุมชนโกรกพระ โดยพ่อค้าชาวจีนได้มาค้าขาย และได้สร้างศาลเจ้าเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ ชาวตลาดโกรกพระเชื่อว่า เจ้าพ่อกวนอูเป็นเทพเจ้าที่ศักดิสิทธิ สามารถดลบันดาลให้มีความสุข ความเจริญรุ่งเรือง ค้าขายประสบความสำเร็จ การจัดงานใหญ่ ๆ จะตรงกับเทศกาลของชาวจีนทั่วไป

๖. วัดเกยไชยเหนือ ที่ตั้งอำเภอชุมแสงห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ ๓๙ กม. จุดเด่นคือ มีองค์เจดีย์บรรจุพระบรมธาตุทรงลังกาฐานแปดเหลี่ยม สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระอุโบสถหลังเก่าที่มีสถาปัตยกรรมงดงาม สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ และบริเวณนี้ยังเป็นต้นกำเนิดของตำนานจระเข้ยักษ์ชื่อ “ไอ้ด่างเกยไชย” อีกด้วย

๗. วัดเกาะหงษ์ ที่ตั้งอำเภอเมืองนครสวรรค์ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๖ กม. จุดเด่นคือภายในวัดมีพระวิหารลักษณะศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีรอยพระพุทธบาทจำลองปรากฏอยู่บนฝาผนัง ชมความอัศจรรย์ในการรักษาโรคด้วยวิธีเหยียบฉ่า ซึ่งเป็นการรักษาโรคแบบโบราณ สืบทอดกันมากว่า ๑๐๐ ปี และยังเป็นสถานที่พระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ ๕ ทรงเสด็จประพาสต้น และนอกจากนี้ยังมีพระสังกัจจายน์ยืน

๘. วัดพระปรางค์เหลือง จุดเด่นคือ ในอดีตที่ผ่านมา วัดนี้มีชื่อเสียงในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บโดยทางยาสมุนไพร ไสยศาสตร์ รดน้ำมนต์และคาถาอาคมตามหลักของแผนโบราณ รวมทั้งการรักษาโรคเคล็ดขัดยอก และอัมพาต โดยวิธีเหยียบฉ่า อย่างได้ผล และนอกจากนี้ยังเป็นสถานที่พระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ ๕ ทรงเสด็จประพาสต้นอีกด้วย

๙. วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ที่ตั้งอำเภอท่าตะโก ห่างจากจังหวัดประมาณ จุดเด่นคือ วัดป่าสิริวัฒนวิสุทธิ์ ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จัดสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๗๒ พรรษาสร้างเป็นเรือหลวงนาม " ราชญาณนาวา ฑีฆายุมงคล " การสร้างเป็นรูปเรือนี้ หมายถึง พาหนะที่จะช่วยขนสัตว์ที่ตกอยู่ให้ห้วงแห่งสังสารวัฏ

๑๐. วัดนครสวรรค์ ที่ตั้งอยู่ในตัวเมืองนครสวรรค์ จุดเด่นคือเป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองมาแต่โบราณ เดิมชื่อวัดหัวเมือง ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวัดนครสวรรค์ มีพระประธานในพระอุโบสถนามว่า "หลวงพ่อศรีสวรรค์" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปประจำเมืองนครสวรรค์

๑๑. วัดพระหน่อธรรินทร์ใกล้วารินคงคาราม (วัดเขาดินใต้) จุดเด่นคือ พระพุทธเจ้าหลวงรัชกาลที่ ๕ ทรงเสด็จประพาสต้น นมัสการหลวงพ่อเฮง พระที่รัชกาลที่ ๕ ทรงนับถือมาก ตั้งอยู่บนเขาหน้าวัดเขาดินประดิษฐานรอยพระพุทธบาทจำลองที่สมเด็จพระศรีพัชรินบรมราชินีนาถถวาย

๑๒. วัดคีรีวงศ์ ที่ตั้งอยู่บนยอดเขาในเขตเทศบาลนครนครสวรรค์จุดเด่นคือ มีพระจุฬามณีเจดีย์ตั้งอยู่บนยอดเขาดาวดึงส์ ภายในประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ที่สร้างสมัยปลายกรุงสุโขทัย เมื่อขึ้นไปที่องค์พระเจดีย์ จะมองเห็นทัศนียภาพเมืองนครสวรรค์ ที่สวยงาม

๑๓. วัดวรนาถบรรพต เดิมชื่อ วัดกบ หรือ วัดเขากบ เป็นวัดเก่าแก่ของนครสวรรค์ ตั้งอยู่บนยอดเขาและเชิงเขากบ วัดสร้างในสมัยสุโขทัย ผู้สร้างคือพญาบาลเมือง วัดมีปูชนียวัตถุที่สำคัญ ได้แก่ เจดีย์ใหญ่สร้างในสมัยสุโขทัยพระพุทธไสยาสน์ (พระนอน) ยาวประมาณ ๑๐ วาเศษ อุโบสถหลังเก่าซึ่งมีรูปปั้นตากบ-ยายเขียด รอยพระพุทธบาทจำลองสมัยสุโขทัยประดิษฐานอยู่ในวิหารเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระพุทธรูปหินปางนาคปรก

๑๔. วัดโพธาราม เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ เดิมสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นก่อนสมัยรัตนโกสินทร์เมื่อคราวตลาดปากน้ำโพประสบอัคคีภัยครั้งใหญ่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ วัดโพธารามได้ประสบภัยดังกล่าวนั้นด้วย หลังจากนั้นพระครูสวรรค์นคราจารย์ (ช่วง) เป็นเจ้าอาวาสจึงได้วางแผนการพัฒนาวัดใหม่ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พ.ศ. ๒๔๘๑

๑๕. วัดศรีอุทุมพร สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ โดยมีพระครูจ้อย จนฺทสุวณฺโณ ดำเนินการและปกครองวัดมาตั้งแต่แรกเริ่มสร้างวัด ชาวบ้านมักจะเรียกว่า " วัดวังเดื่อ " พื้นที่ที่ตั้งวัดนั้นเป็นที่ราบลุ่ม สภาพแวดล้อมเป็นที่นาและมีหมู่บ้านล้อมรอบ อาคารเสนาสนะต่าง ๆ มีอุโบสถ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๖ เมตร ศาลาการเปรียญ กว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๔๐ เมตร กุฏิสงฆ์จำนวน ๔ หลัง

๑๖. วัดจอมคีรีนาคพรต เป็นวัดโบราณ ภายในบริเวณวัดแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งตั้งอยู่บนยอดเขาสูง เป็นที่ตั้งโรงอุโบสถที่ศักดิ์สิทธิ์และวิหารรวมทั้งมณฑปและเจดีย์ อีกส่วนหนึ่งตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา เป็นที่ตั้งศาลาการเปรียญ กุฏิ สำหรับภิกษุสามเณรได้อาศัยบำเพ็ญสมณะธรรมและเป็นที่บำเพ็ญบุญของพุทธศาสนิกชน และมีโรงอุโบสถที่เรียกว่า " โบสถ์เทวดาสร้าง " วัดยังสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ อาทิ รูปหล่อพระอัครสาวกทั้งคู่ สร้างขึ้นในสมัยทวาราวดี, ยักษ์อารักขาพระพุทธเจ้า เป็นของเก่าโบราณสร้างสมัยเดียวกัน, มณฑปครอบรอยพระพุทธบาท

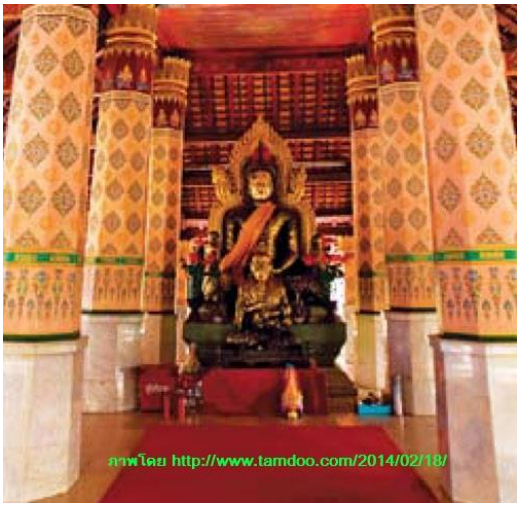

๑๗. วัดศรีสุวรรณ หรือวัดเขื่อนแดง
เป็นวัดโบราณ สร้างขึ้นตั้งแต่ต้นสมัยกรุงศรีอยุธยา เล่าต่อกันมาว่า คหบดีตระกูลหนึ่งมีภรรยา ๒ คน ต่างคนก็มีบุตรชาย เมื่ออายุครบบวชก็ได้สร้างวัด ภรรยาคนหนึ่งสร้างวัดชื่อ “วัดฉิมพลียางโทน” อยู่ทางทิศใต้ ส่วนอีกคนหนึ่งสร้าง “วัดเขื่อนแดง” หรือ “วัดศรีสุวรรณ” วัดนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วัดตะแลงแกง”เนื่องจากเคยเป็นที่กักขังและประหารนักโทษ เดิมเป็นวัดร้างทรุดโทรม ได้รับการบูรณะขึ้นใหม่เมื่อคราวสงครามมหาเอเชียบูรพาราว พ.ศ. ๒๔๘๕ ทางการทหารได้อาศัยที่วัดศรีสุวรรณเป็นที่ตั้งกองบัญชาการยุทธภูมิชั่วคราว เป็นที่ตั้งค่ายทหารนครสวรรค์

๑๘. วัดมหาโพธิใต้ เป็นวันที่เก่าแก่ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปิง ฝั่งตะวันออก ตามหลักฐานวัดนี้สร้างมาแล้ว ๓๒๗ ปี ประมาณ พ.ศ. ๒๑๙๙ ในสมัยของ สมเด็จพระนารายมหาราช ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

๑๙. วัดศรีสวรรค์สังฆาราม (วัดถือน้ำ)
วัดศรีสวรรค์สังฆาราม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทางฝั่งตะวันออก เป็นวัดเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ เดิมมีชื่อว่า “วัดถือน้ำ ” เนื่องจากเคยเป็นสถานที่ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของทางราชการประจำทุก ภายในวัดมีวัตถุโบราณอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี มีแจกันโบราณสมัยรัชกาลที่ ๕ พระพุทธรูปทองคำปางปฐมเทศนาและพระพุทธรูปเนื้อเงิน พระประธานในพระอุโบสถหลังเก่าประมาณอายุได้ ๑๐๐ ปีเศษ

๒๐. แก่งลานนกยูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ตั้งอยู่ในพื้นที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ที่ มว.๔ (แม่เรวา) มีลักษณะเป็นลานหินกว้างมีน้ำไหลผ่านตลอดปี การเดินทางเริ่มจากนครสวรรค์ – ลาดยาว - สี่แยกเขาชนกัน – บ้านตลิ่งสูง - หน่วยพิทักษ์ฯ (แม่เรวา) – แก่งลานนกยูง เป็นระยะทางประมาณ ๙๖ กิโลเมตร มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว และมีลานกางเต็นท์สำหรับกางเต็นท์พักแรม

๒๑. บึงบอระเพ็ด จุดเด่นคือ เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอท่าตะโก และอำเภอชุมแสง ในอดีตบึงบอระเพ็ดได้ชื่อว่าเป็น “ทะเลเหนือ” หรือ “จอมบึง” เพราะมีสัตว์และพันธุ์พืชน้ำอยู่มากมาย และนอกจากนี้ภายในบึงบอระเพ็ดยังมีอาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ที่สร้างเป็นอาคารรูปเรือกระแชง ขนาดกว้าง ๓๕.๕ เมตร ยาว ๑๐๕ เมตร ภายในประกอบด้วยอุโมงค์น้ำจืดยาว ๒๔ เมตร ตู้พันธุ์ปลาน้ำจืดที่หายากและสวยงามกว่า ๑๐๐ ชนิด

๒๒. สะพานเดชาติวงศ์ จุดเด่นคือ เป็นสะพานที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อให้เป็นประตูสู่ภาคเหนือ สร้างเมื่อปี ๒๔๘๕ และยังเป็นจุดชมวิวแม่น้ำเจ้าพระยาที่สวยงามที่สุดอีกจุดหนึ่ง

๒๓. วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นถ้ำหินปูน จากการสำรวจในอดีตพบว่ามีถ้ำประมาณ ๖๐ ถ้ำ ปัจจุบันได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางเดินและสิ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถเข้าเที่ยวชมความสวยงามของหินงอกหินย้อย จำนวน ๙ ถ้ำ แต่ละถ้ำมีความหลากหลายของประติมากรรมถ้ำแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหินปูน ระยะทาง ๑,๒๐๐ เมตร ที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเยาวชน ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจ เช่น ธรณีวิทยาของเขาหินปูน ซากดึกดำบรรพ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอายุเพอร์เมียน ป่าละเมาะเขาหินปูน พืชเฉพาะถิ่นและพืชสมุนไพรหลากหลายชนิด

๒๔. วนอุทยานเขาหลวง มีลักษณะเป็นภูเขาสลับ ซับซ้อน มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ยอดเขาหลวง ยอดเขาเขียว น้ำตกเขาหลวง ถ้ำบ่อยา ถ้ำธารทิพย์ ถ้ำเขาพระ และถ้ำเขาประทุน การเดินทางจากจังหวัดนครสวรรค์ ตามถนนสายเอเชียไปทางจังหวัดกำแพงเพชรประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เมื่อถึงสามแยกไฟแดงบ้านหนองเบน ให้เลี้ยวซ้ายไปทางอำเภอลาดยาวประมาณ ๗๐๐ เมตร เลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าสู่เส้นทางไปวัดศรีอุทุมพรประมาณ ๓ กิโลเมตร จะถึงสามแยกให้เลี้ยวซ้ายผ่านบ้านวังเลาไปทางบ้านผาแดงประมาณ ๖ กิโลเมตร จะถึงที่ทำการ รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ ๒๙ กิโลเมตร

๒๔) วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ

วัฒนธรรมประเพณีของชาวจังหวัดนครสวรรค์เป็นมรดกเก่าแก่ที่สืบทอดมาเป็นเวลานาน มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏชัดเจน วิถีชีวิตของชาวจังหวัดนครสวรรค์ได้มีวิวัฒนาการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และเนื่องจากประชากรของชาวจังหวัดนครสวรรค์มีหลายเชื้อชาติประเพณีต่าง ๆ ที่สืบทอดจึงมีแบบอย่างตามเชื้อชาตินั้น ๆ และนำมาผสมกลมกลืนกันเป็นประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ที่น่าสนใจมีดังนี้

๑ ประเพณีแห่เจ้าพ่อ - เจ้าแม่ เป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลตรุษจีน เพื่อความเป็นสิริมงคล การแห่เจ้านี้เริ่มทำครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และได้ปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

พิธีแห่จะตรงกับวันขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๑ ของชาวจีน โดยแห่กลางคืน (ชิวชา) และกลางวัน (ชิวสี่) ในขบวนแห่ประกอบไปด้วย ขบวนเชิดมังกรทอง ขบวนเชิดสิงโต ขบวนเอ็งกอ นอกจากนี้ ยังมีขบวนรถนางฟ้า เจ้าแม่กวนอิม และขบวนดนตรีจีน ฯลฯ เป็นต้น

ปัจจุบัน ประเพณีแห่เจ้านี้ จัดทั้งในอำเภอชุมแสง อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอลาดยาว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอหนองบัว และในอำเภอเมืองนครสวรรค์ แต่ที่ยิ่งใหญ่มากจะเป็นประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ ในอำเภอเมืองนครสวรรค์

๒ ประเพณีการแข่งเรือยาว ประเพณีแข่งขันเรือยาวของชาวจังหวัดนครสวรรค์ จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลออกพรรษา โดยวัดที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจะจัดรวมกับงานประจำปีของวัด เช่น งานปิดทองไหว้พระของวัดเขา (วัดจอมคีรีนาคพรต) งานประจำปีของวัดเกาะหงษ์ เป็นต้น

ในงานจะมีการนำเรือขนาดกลาง หรือเรือขนาดเล็กจากสถานที่ต่าง ๆ มาทำการแข่งขันกัน มีเสียงเชียร์อย่างสนุกสนาน ปัจจุบันประเพณีการแข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าศาลากลางจังหวัด ภายในงานมีการจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จัดแข่งขันเรือพื้นบ้าน เรือตะเข้ เป็นต้น

๓ ประเพณีสงกรานต์ ของชาวจังหวัดนครสวรรค์ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในแต่ละท้องถิ่น โดยจะมีการตักบาตรข้าวสาร และอาหารแห้งภายในวัด และสถานที่ราชการ มีการสรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เล่นสาดน้ำ แต่ที่น่าสนใจ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ของชาวบ้านเขาทอง ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครสวรรค์ เป็นระยะทางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ชาวบ้านเขาทองจะทำบุญในตอนเช้า เวลาบ่ายจะไปรวมตัวกันที่ลานวัด มีการละเล่นในประเพณีตรุษสงกรานต์ ได้แก่ การละเล่นจับข้อมือสาวนางสุ่ม นางสาก นางควาย และการร้องรำทำเพลง ได้แก่ การละเล่นรำโทนหรือรำวง ได้แพร่หลายความนิยมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓

๔ ประเพณีการเลี้ยงข้าวแช่ เป็นประเพณีที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมานับร้อยปี ของชาวบ้านบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จัดขึ้นในเทศกาลสงกรานต์เพียงวันเดียว โดยมีกำหนดให้ตรงกับวันหยุดราชการ เพื่อให้ชาวบ้านบอกญาติพี่น้อง ซึ่งอยู่สถานที่ต่าง ๆ มาร่วมทำบุญ เหมือนเป็นการประชุมญาติพี่น้องของแต่ละบ้านด้วย

วันที่ ๑๔ เมษายน ชาวบ้านทุกคนจะไปร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์บนศาลาการเปรียญ มรรคทายกจะประกาศให้ทราบว่า สงกรานต์ปีนี้จะทำบุญกี่วัน วันก่อนสุดท้ายของการทำบุญสงกานต์จะมีการนำอัฐิของบรรพชนไปตั้งรวมกัน ณ ศาลาการเปรียญ มีการสวดอภิธรรม ระยะนี้เอง มรรคทายกจะประกาศทั่วไปว่า ปีนี้ใครจะศรัทธาทำข้าวแช่บ้าง ซึ่งก็จะมีผู้รับทำหลายราย พอถึงวันนัดก็จะนำข้าวแช่และ

กับแกล้มบรรจุในภาชนะอย่างดีซึ่งเป็นของเก่า จัดใส่สาแหรกมีสาวงามหาบเดินไปวัด แต่งกายพื้นบ้านสวยงาม ถึงวัดเวลา ๑๑.๐๐ น. จัดถวายพระสงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ฉันอิ่มแล้ว ก็ยกลงมาจัดเลี้ยงกันจนถึงเวลา ๑๓.๐๐ น. พระสงฆ์จะแสดงพระธรรมเทศนา เมื่อพระสงฆ์แสดงธรรมจบ ก็มีการสรงน้ำพระสงฆ์ในวัดทุกรูป จากนั้นจะมีการเล่นสงกรานต์ของหนุ่มสาวเป็นที่สนุกสนาน

๕ ประเพณีบุญสลากภัต ประเพณีบุญสลากภัต เป็นประเพณีทำบุญที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล คำว่า “สลากภัต” หมายถึงอาหารที่ถวายพระตามสลาก นิยมทำในช่วง เดือน ๖ จนถึงเดือน ๘ ซึ่งเป็นฤดูที่มีผลไม้อุดมสมบูรณ์ การทำบุญสลากภัตถือว่าเป็นการทำบุญที่ได้บุญมาก เนื่องจากเป็นการทำโดยไม่เจาะจง เมื่อพระรูปใดจับสลากได้สำรับชุดใด ก็จะฉันสำรับนั้น เจ้าภาพจะไม่มีการแสดงยินดียินร้ายแก่พระผู้รับ

งานบุญสลากภัตของอำเภอตากฟ้า ถือว่าเป็นงานบุญสลากภัตที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ที่จัดมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่วัดตากฟ้าได้จัดตามประเพณีมาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ พระศรีสุทธิเวที (ริด ริตเวที ป.ธ.๙, กศ.ม.) หรือ เจ้าคุณริด เจ้าคณะอำเภอตากฟ้า และเจ้าอาวาสวัดตากฟ้า พระอารามหลวง เป็นผู้ริเริ่มสนับสนุนและส่งเสริมให้มีประเพณีบุญสลากภัตเป็นประเพณีประจำอำเภอตากฟ้า มาจนถึงปัจจุบันนี้

๖ ประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์ ประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์เป็นอีกหนึ่งประเพณีที่มีเพียงหนึ่งเดียวของไทย จัดขึ้นที่บริเวณวัดเขาไม้เดน อำเภอพยุหะคีรี ซึ่งเป็นเมืองโบราณมาก่อนตั้งแต่อดีตกาล ชาวบ้านเก่าแก่ในพื้นที่จะเรียกที่นี่ว่า เมืองบน หลังจากนั้นก็มาต่อกับสถานที่ กลายเป็น เมืองบนเขาไม้เดน บ้าง เมืองบนโคกไม้เดนบ้าง จนบางทีก็สับสน สำหรับประเพณีตักบาตรเทียนโพธิ์ที่มีแห่งเดียวในไทยมีความพิเศษตรงที่การตักบาตร ชาวบ้านจะมาทำบุญเทียนที่อยู่ในพานที่ทางวัดจัดไว้ให้ เทียนหรือขี้ผึ้งจะหล่อมาเป็นรูปใบโพธิ์ นำใบโพธิ์เทียนนี้ไปใส่บาตร จะมีพระเดินบิณฑบาตรขึ้นไปบนยอดเขาที่มีเจดีย์อยู่ด้านบน จากนั้น จะทำการหล่อเทียนพรรษาด้วยเทียนรูปใบโพธิ์ที่ชาวบ้านนำมาใส่บาตร ประเพณีนี้จะจัดกันตอนเย็นก่อนวันเข้าพรรษา มีการแสดงแสง สี เสียง มีร้านค้ามาเปิดขายของมากมายตรงหน้าวัด ชาวบ้านจะมาร่วมทำบุญใส่บาตรเทียนโพธิ์แน่นวัด ยาวขึ้นไปตามขั้นบันไดเป็นภาพที่สวยงามทุก ๆ ปี

๗ เทศกาลหุ่นโคมไฟ จังหวัดนครสวรรค์ จัดงาน "เทศกาลหุ่นโคมไฟ" บริเวณลานมังกรทอง อุทยานสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำเสนอความงดงามของศิลปะบนโคมไฟ มีการจัดอบรมและประกวดการประดิษฐ์ประติมากรรมโคมไฟ เพื่อส่งเสริมช่างฝีมือที่มีทักษะอาชีพการทำหุ่นโคมไฟจำนวนมากขึ้น และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนถึงเอกลักษณ์ของชุมชนชาวจีน จังหวัดนครสวรรค์ นอกจากนี้ เทศกาลหุ่นโคมไฟนครสวรรค์ (Nakhonsawan Lantern Festival) ยังมีประติมากรรมหุ่นโคมไฟที่ผสานศิลปะ แสง สี ดนตรี ซึ่งยิ่งใหญ่ตระการตาที่สุดในภาคเหนือ

๘ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญบั้งไฟขอฝนของชาวอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ ได้ปฏิบัติสืบทอดมาอย่างยาวนาน เนื่องจากชาวอีสานมาอาศัยอยู่มากกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์ หลังอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และนำประเพณีบุญบั้งไฟเข้ามาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และประเพณีต่าง ๆ อย่างเช่น บุญบั้งไฟก็ได้นำเข้ามาเผยแผ่ จนได้รับความนิยมมาโดยตลอด และจะทำพิธีก่อนเข้าสู่ฤดูฝน ซึ่งมีความเชื่อกันว่าจะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล และเป็นสัญญาณที่ดีว่า ฤดูกาลเพาะปลูกได้เริ่มขึ้นแล้ว ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ จะร่วมกันจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟทุกปี ช่วงเดือนพฤษภาคม บริเวณอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่และสวยงาม

๙ ประเพณีตักบาตรเทโว งานบุญประเพณีตักบาตรเทโว คือ การตักบาตรเนื่องในโอกาส ที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ถือเป็นประเพณีนิยมที่พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดงานบุญประเพณีตักบาตรเทโวเป็นประจำทุกปี ณ บริเวณเชิงเขาวัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง โดยพระสงฆ์ซึ่งเดินลงมาจากยอดเขากบ เพื่อรับบิณฑบาตข้าวสาร

อาหารแห้งจากผู้มาร่วมทำบุญ ท่ามกลางขบวนแห่นางฟ้า ขบวนนางรำ ขบวนกลองยาว นับเป็นการจัดงานบุญประเพณีตามเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น เป็นการสืบสานประเพณีที่ดีงามให้คงอยู่สืบไป

๑๐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่สำคัญของชาวอำเภอท่าตะโก จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา โดยชาวอำเภอท่าตะโกได้สืบสานประเพณีแห่เทียนพรรษามาจำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ปี ภายในงานมีการจัดตกแต่งต้นเทียนพรรษาเพื่อนำมาประกวดแข่งขันกัน การจัดงานแห่เทียนพรรษา ประกอบด้วย ขบวนแห่พรรษาที่สวยงาม ยิ่งใหญ่ ภายในขบวนแห่มีกิจกรรมเทิดพระเกียรติ การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน ตลอดจนการออกร้านจำหน่ายสินค้ามากมาย

๑๑ ตามรอยเสด็จประพาสต้น จังหวัดนครสวรรค์ จัดงานตามรอยเสด็จประพาสต้นทุกเดือนสิงหาคมของทุกปี ณ อำเภอที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสต้น จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ ๑. วัดพระปรางค์เหลือง อำเภอพยุหะคีรี ๒. วัดเกาะหงษ์ อำเภอเมืองฯ ๓. วัดหัวดงใต้ อำเภอเก้าเลี้ยว ๔. วัดเก้าเลี้ยว อำเภอเก้าเลี้ยว ๕. บึงหูกวาง อำเภอบรรพตพิสัย ๖. วัดเขาหน่อ วัดบ้านแดน อำเภอบรรพตพิสัย ๗. วัดเขาดินใต้ อำเภอเก้าเลี้ยว และ ๘. วัดศรีสุวรรณ (วัดเขื่อนแดง) อำเภอเมืองฯ เหตุที่เรียกว่า “ประพาสต้น” นั้น เนื่องจากเมื่อเวลาจะประพาสแล้วไม่อยากให้ใครรู้ว่าจะเสด็จไป เพื่อใกล้ชิดกับประชาราษฎร์มากขึ้น ในการเสด็จฯ จะทรงเรือมาดเก๋ง ๔ แจว ๑ ลำ แต่เรือลำเดียวไม่พอบรรทุกเครื่องครัว จึงทรงซื้อเรือมาดประทุน ๔ แจว ที่แม่น้ำอ้อมแขวง จังหวัดราชบุรี ๑ ลำ โปรดให้เจ้าหมื่นเสมอใจราช เป็นผู้คุมเครื่องครัวไปในเรือนั้น เจ้าหมื่นเสมอใจราชมีชื่อเรียกว่า “อ้น” จึงทรงดำรัสเรียกเรือลำนั้นว่า “เรือตาอ้น” เรียกเร็ว ๆ จึงกลายเสียงเป็น “เรือต้น”

๑๒ ประเพณีลอยกระทง จังหวัดนครสวรรค์ จัดงานประเพณีลอยกระทงเป็นประจำทุกปีที่มีชื่อเสียงมายาวนาน ได้แก่ ชุมชนบ้านหน้าผา อำเภอเมืองนครสวรรค์ จะนำกะลาที่เก็บสะสมไว้ตลอดทั้งปีมาทำความสะอาดและตกแต่งด้วยกระดาษสี ทำเทียนวางไว้กลางกะลา ไม่ใส่ดอกไม้ ธูปเทียนเหมือนกระทงทั่วไป เมื่อถึงวันลอยกระทง ชาวบ้านจะนำกระทงกะลาที่เตรียมไว้นับพันใบ มาจุดเทียนและปล่อยลงในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีจุดเริ่มตั้งแต่ หน้าศาลเจ้าแม่หน้าผา อำเภอเมืองนครสวรรค์ ปัจจุบัน จังหวัดนครสวรรค์มีสถานที่จัดงานประเพณีลอยกระทงที่น่าสนใจ ได้แก่ อาคารสัญลักษณ์ต้นแม่น้ำเจ้าพระยา “พาสาน” ตลาดวัฒนธรรม เช่น ตลาดเจ้าค่ะ ตลาดท่าเรือคลองคาง เป็นต้น

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด

ด้านหัตถกรรม/ช่างฝีมือ

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ผ้าฝ้ายทอมือกลุ่มสตรีชุมชนจันเสน	จันเสน	ตาคลี
๒	ผลิตภัณฑ์สิงโตเงิน – สิงโตทอง	เขาทอง	พยุหะคีรี
๓	ผ้าทอตีนจกบ้านทุ่งแม่น้ำน้อย	ลาดยาว	ลาดยาว
๔	ผ้าฝ้ายตากฟ้า	สุขสำราญ	ตากฟ้า
๕	ผ้าทอลายขิดชุมตาบง	ชุมตาบง	ชุมตาบง
๖	ผ้าทอมัดหมี่ บ้านวังกระโดนน้อย	ตะคร้อ	ไพศาลี
๗	ผ้าทอโป่งแขนง	ด่านช้าง	บรรพตพิสัย
๘	ผ้าไหมมัดหมี่	หนองกรด	บรรพตพิสัย
๙	ทอผ้ายกดอกบ้านทุ่งสาคร	วังซ่าน	แม่วงก์
๑๐	ผ้าขาวม้า	วังบ่อ	หนองบัว
๑๑	ผ้าทอมัดหมี่แม่เปิน	แม่เปิน	แม่เปิน
๑๒	จักสานไม้ไผ่	กลางแดด	เมืองนครสวรรค์
๑๓	ผ้าทอตีนจก บ้านเขาแดง	ชุมตาบง	ชุมตาบง
๑๔	จักสานตะกร้าเถาวัลย์	บึงปลาทู	บรรพตพิสัย

ด้านอาหาร

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ไข่เค็มสมุนไพรว่านสาวหลง	ไพศาลี	ไพศาลี
๒	เผือกหอม	ท่าตะโก	ท่าตะโก
๓	ขนมเปี๊ยะ	พยุหะ	พยุหะคีรี
๔	ชะมุด	พยุหะ	พยุหะคีรี
๕	ผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด	เกยไชย	ชุมแสง
๖	แกงนอกหม้อ	บรรพตพิสัย	บรรพตพิสัย
๗	ขนมกะทินวลแห้ว	บรรพตพิสัย	บรรพตพิสัย
๘	ลูกชิ้นปลากรายแม่ศจี/ลูกชิ้นปลากรายนายหลี	ปากน้ำโพ	เมืองนครสวรรค์
๙	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาบ้านท่าดินแดง	บางพระหลวง	เมืองนครสวรรค์

ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	หุ่นกระบอกแม่เชวง	ปากน้ำโพ	เมืองนครสวรรค์
๒	รำกลองยาว	ทำนบ	ท่าตะโก
๓	ปี่พาทย์ไทย	ลาดยาว	ลาดยาว
๔	เพลงฉ่อยแม่ทองใบ จินดา	ลาดยาว	ลาดยาว
๕	รำโทน	พยุหะ	พยุหะคีรี
๖	การร้อง รำ เต้น ชาวไทดำตำบล	ชุมแสง	ชุมแสง
๗	การเล่นมะคอนไทดำ	ชุมแสง	ชุมแสง
๘	รำนาฏนารี ศรีตะคร้อ	ตะคร้อ	ไพศาลี
๙	โขนสดโรงเรียนบ้านสระงาม	บ้านมะเกลือ	เมืองนครสวรรค์
๑๐	รำฟ้อนภูไท	แม่วงก์	แม่วงก์
๑๑	รำกลองยาว	พยุหะ	พยุหะคีรี
๑๒	ระบำค้างคาว	บรรพตพิสัย	บรรพตพิสัย

ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	วัดเขาดินใต้	เขาดิน	เก้าเลี้ยว
๒	วัดถ้ำเนินพระปรางค์	พันลาน	ชุมแสง
๓	โคกปราสาท	ดอนคา	ท่าตะโก
๔	วัดเขาหน่อ	บ้านแดน	บรรพตพิสัย
๕	โคกเศรษฐีหรือนาไร่นาเดียว	โคกเดื่อ	ไพศาลี
๖	ตึกอีกา	โคกเดื่อ	ไพศาลี
๗	เมืองอไภยสาวี (เมืองอภัยศาลี)	สำโรงชัย	ไพศาลี
๘	โคกพระยาเผาเข้า	สำโรงชัย	ไพศาลี
๙	วัดกระดีทอง	นครสวรรค์ออก	เมืองนครสวรรค์
๑๐	วัดจอมคีรีนาคพรต	นครสวรรค์ออก	เมืองนครสวรรค์
๑๑	วัดช่องลม	บ้านมะเกลือ	เมืองนครสวรรค์
๑๒	วัดบน	บ้านมะเกลือ	เมืองนครสวรรค์
๑๓	เมืองพระบาง	ปากน้ำโพ	เมืองนครสวรรค์
๑๔	วัดเขากบ	ปากน้ำโพ	เมืองนครสวรรค์
๑๔	เขาบวชนาค	ปากน้ำโพ	เมืองนครสวรรค์

ข้อมูลผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (Cultural Product of Thailand) : CPOT

ประเภท	ชื่อผลิตภัณฑ์	ระดับที่ได้รับการประเมิน		
		เหรียญทอง	เหรียญเงิน	เหรียญทองแดง
สร้างสรรค์	ผ้าจันเสน		✓ (พ.ศ. ๒๕๕๘)	
สร้างสรรค์	โคมไฟเรือโบราณจักสานไม้ไผ่		✓ (พ.ศ. ๒๕๕๙)	
สร้างสรรค์	มังกรจากผงไม้	✓ (พ.ศ. ๒๕๖๐)		
สร้างสรรค์	ผ้าฝ้ายทอมือกี่กระตุก ลายมังกรนครสวรรค์		✓ (พ.ศ. ๒๕๖๐)	
สร้างสรรค์	หัวโขนจิ๋วและเครื่องประดับละคร			✓ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

- **สถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์**

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีผู้เยี่ยมเยือน ๖๘๕,๒๗๐ จากโปรแกรม Test & Go และ โครงการ Sandbox มีผลให้จำนวนผู้เยี่ยมเยือนและรายได้ลดลงจากปี ๒๕๖๓

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดนครสวรรค์มีผู้เยี่ยมเยือน (นักท่องเที่ยวรวมกับนักทัศนาจร) จำนวน ๖๘๕,๒๗๐ คน เป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยจำนวน ๖๘๔,๑๓๐ คน เป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ จำนวน ๑,๑๔๐ คน รายได้จากการท่องเที่ยวรวม ๑,๒๓๐ ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนชาวไทย ๑,๒๒๗.๒๗ ล้านบาท ของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งหมด รายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ ๓.๑๓ ล้านบาท ของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งหมด

**หมายเหตุ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ของปี ๒๕๖๔ ตั้งแต่เดือน ม.ค. - ธ.ค. ๖๔ เป็นการประมาณการ ยังไม่ผ่านคณะกรรมการรับรอง

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จังหวัดนครสวรรค์มีผู้เยี่ยมเยือน (นักท่องเที่ยวรวมกับนักทัศนาจร) จำนวน ๑,๐๒๙,๕๕๖ คน เป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยจำนวน ๑,๐๑๔,๘๕๘ คน เป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ จำนวน ๑๔,๖๙๘ คน รายได้จากการท่องเที่ยวรวม ๒,๐๐๕.๓ ล้านบาท โดยเป็นรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนชาวไทย ๑,๙๘๓.๐๙ ล้านบาท ของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งหมด รายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ ๒๒.๒๑ ล้านบาท ของรายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งหมด

**หมายเหตุ จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ของปี ๒๕๖๓ ตั้งแต่เดือน ม.ค. - ธ.ค. ๖๓ เป็นการประมาณการ ยังไม่ผ่านคณะกรรมการรับรอง

สัญชาติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พักตามสถานที่พักแรมส่วนใหญ่เป็น ชาวเยอรมัน ชาวจีน ชาวฝรั่งเศส และเดนมาร์ก เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและต่างประเทศจำนวน ๑,๔๖๒.๕๘ บาทต่อคนต่อวัน แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ดังนี้ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๙๙.๔๑ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๓ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าที่พักจำนวน ๒๗๐.๘๓ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๙ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก จำนวน ๒๔๙.๘๖ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๔ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง จำนวน ๑๓๔.๑๗ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๙ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าพาหนะเดินทาง

ในจังหวัดจำนวน ๑๓๔.๗๘ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๑ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดจำนวน ๑๗๗.๗๙ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวน ๘๑.๑๐ บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๘ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

๒๕) ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP

ผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้าขึ้นทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑,๕๓๒ ราย สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จำนวน ๓,๑๑๑ ผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็นประเภทของใช้ จำนวน ๙๒๗ ผลิตภัณฑ์ อาหาร จำนวน ๑,๔๙๖ ผลิตภัณฑ์ ผ้าและเครื่องแต่งกายจำนวน ๑๕๕ ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร จำนวน ๔๑๙ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องดื่ม จำนวน ๑๑๔ ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๖๒ คือ ขนมไดฟูกุ ไส้ถั่วไข่เค็ม จมูกข้าวกล้องงอก เชวงเรือโบราณ ผ้ามัดหมี่ และยาหม่องแม่เพียงใจ

จำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	จำนวนผู้ผลิต	จำนวนผลิตภัณฑ์
๑	เก้าเลี้ยว	๖๔	๑๒๕
๒	โกรกพระ	๖๗	๑๕๙
๓	ชุมตาบง	๔๓	๑๐๐
๔	ชุมแสง	๗๙	๒๓๙
๕	ตากฟ้า	๑๑๘	๑๗๕
๖	ตาคลี	๙๐	๒๓๖
๗	ท่าตะโก	๑๐๘	๑๘๙
๘	บรรพตพิสัย	๙๕	๑๖๔
๙	พยุหะคีรี	๘๔	๑๗๕
๑๐	ไพศาลี	๘๖	๑๓๗
๑๑	เมืองฯ	๓๙๐	๘๕๐
๑๒	แม่เปิน	๔๙	๑๒๑
๑๓	แม่วงก์	๗๖	๑๔๘
๑๔	ลาดยาว	๑๐๘	๑๖๒
๑๕	หนองบัว	๗๕	๑๓๑
รวมทั้งสิ้น		**๑,๕๓๒**	**๓,๑๑๑**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เป้าหมายการพัฒนา

"นครสวรรค์คนธรรมดี สังคมพอเพียง ชุมทางขนส่งทางราง อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน"

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ (ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ปศุสัตว์ และประมง)

เป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๖

๒ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)

เป้าหมาย ในภาพรวมระดับจังหวัดมีความก้าวหน้าไม่มากกว่าลำดับที่ ๕๐ ของประเทศ

๓ ความอุดมสมบูรณ์/คุณภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ป่าไม้ ขยะมูลฝอย

เป้าหมาย ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

เป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยแนวทางการพัฒนาเมืองสวรรค์

แนวทางการพัฒนา

๑.๑ เป็นศูนย์กลางด้านการดูแลสุขภาพ (Health and Medical Hub)

๑.๒ จัดการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต (Education and Training for the future)

๑.๓ ยกระดับเกษตรสู่เกษตรอินทรีย์และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ (Agriculture and Organic Paradise)

๑.๔ วางระบบขนส่งและศูนย์กลางการกระจายสินค้า (Vehicles and Logistics Center)

๑.๕ ประสบการณ์ท่องเที่ยวเมืองแห่งความสุข (Experience Tourism)

๑.๖ พัฒนาเมืองแห่งดิจิตอลเพื่อการพาณิชย์ (New Digital Commerce)

ประเด็นที่ ๒ พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์และสร้างสังคมพอเพียง

แนวทางการพัฒนา

๒.๑ ด้านพัฒนาสุขภาวะ

๒.๒ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

๒.๓ ด้านสร้างสังคมการเรียนรู้และวิถีพอเพียง

๒.๔ ด้านสร้างความมั่นคงปลอดภัย

ประเด็นที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๓.๑ อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์

๓.๒ จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

๓.๓ อนุรักษ์พลังงานและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทน

๓.๔ พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ ๔ เสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๔.๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔.๒ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ